رۆمان

مۆسیقای مەرگی ناوەختە

نوسینی :صلاح جلال

چاپی یەکەم 2007 چاپخانەی ئاسمان

PDF4Kurd

چرپەیەك

بەراستی توانم پێشەکی بۆ ئەم رۆمانە بنوسم کە یەك رستەو یەك ساتە وەختە و کە زۆر لە رەخنەگران لەسەریان نوسیوە (سیامند هادی ،صابیر رشید، ئاواتـ عیمان ، جلیل کاکە وەیس ،مالك محمد، وچەندانی تر کە سوپاسی رۆشنبیری ئەوانە دەکەم .
خواتی ئەم رۆمانەشم دایە کۆمپیوتەرێك بە 800 دینار تەنها لە تواناییەك خۆم هەڵە چنیم کرد کاتێك کردمانە کتێب بینیم هەڵەکان چاك نەکرابون گوتیان خەزن مان بیر چو بۆ کە ئەوەش لەسەر ئەرکی کاك غەفور مەخموری بو کە 2500 دیناری دامێ واییە بە قەڵەم هەڵەکانم چاك کرد کە زۆر بون ناچار پاش ماوەیەك بە ئەرکی خۆم لێم راکێشایەوە کە فلۆپیەکەش نەکرایەوەو لەسەر هەمان فۆنت و هەڵەی چاپکراوی زۆ رامکێشابو ئەوە چاپەی زۆر خراپ بو بۆیە ئەمجارە لە چاپ خانەی ئاسمان وەکو هەمو کتێبەکانی ترم چاپمان کردەوە کە وا دەڵێن لاوو کاریان کردم لە تایپ کردنی وە لێرەدا هەڵەکانم راست کردۆتەوە و تواناییتم کارم تیا کردوە لە گۆرانکاری ورد تیایدا لێرەش تەنیا ئەم تایپە پشتی پێ دەبەسترێت و هەر بە چاپی یەکەم بڵاوی دەکەمەوە تالایەك لە سەر زەوی کتێبەکانم چاپ دەکاتەوە و لە ئاسمان رایدەکێشێت وەکو کۆلارە خەیاڵیەکانی ناو ئەم رۆمانە چاپیان دەکات کە ئێستا 14 ن

صلاح جلال

2007/9/16

ئەنتەرنێتی شار

1

(چەرچەفێکی خوێنین بەری ئاسمانی شارەکەی گرت بو کەفی تواوەی خۆر لە ئاپورەی کۆچدا خڕ دەبووەوە لە ناو شەپۆلی شینی چینەکانەوە ڕەنگی دەدایەوە و بە کزەیەکی بەهێزەوە بە چەند ڕەنگێکی ماتەوە دەکشا و لەسەر ئاستی گۆڕستانەکە گرمۆڵە دەبو کێل و گڵ و بەردی ڕەنگاڵە دەکرد و زیپەڕۆی لە مۆسیقایەکی ناکاتە ڕادەچڵەکان و لەسەر تەرمە ڕاکشاوەکە وێنەی دەکێشا لە ڕاست و چەپ و خۆرئاوا و خۆرهەلاَت ڕو بەری گۆڕەکان ببو بە زرنگەی خەزانێکی تورە گەلا و لق و چڵ و دار و درەخت فرمێسك لە پێڵوی ماتەمیان دەبینرا و ئەستێرەی ژوانی گۆڕستان لەژێر پەردەیەکی دینامیکی نەبینەوە کپ ببو وەك لە مەداری جارانی دەرچو بێت مار و مێرو و باڵندە و زێپەڕۆ بە خامۆشی یەوە نوزەیان دەهات وەك چاوەڕوانی شانۆیەکی نەبین بکەن لە چوار چێوەی گۆڕەکانیشەوە پریشکی ترسناکی دەکشا هەر دو شینە شاهۆکەی سەر مەرقەدیش هەڵفرین لەگەڵ شەقەی باڵیاندا لەژێر پەڕە نەرمەکانیانەوە مۆسیقایەکی هێدی و دڵ تەزێن بڵاو بووەوە وێنەی گاسنێکی ئەفسوناوی دڵی گۆڕەکانی هەڵدڕی زەنگ و مارش و تەپڵ و کەڕەنای خامۆش لەناو هەواکەوە دەهات و بەهاوار و قیژەی خەفە کراوی سروشتەوە دەهاتە بەر گوێ و وێنەی شیوەنێکی دڵ توێن دەکشا و لەگەڵ ڕەنگە ئاوێتەییدا بۆ ناو جەرگەی گۆڕستان دەهاتنەوە وەکو هێزێکی ئەلەتریکی لەسەر لێوی تەرمەکە لەنگەریان دەگرت لەناو بێدەنگی و کپی و گوێ قولاَخی ناوچەکەدا بە زەردی شەوقێکی تاریکی دەدایەوە لەسەر لاپاڵ و گرد و تەپۆڵکەوە شێپەکی تەزیو دەکشا و توتك و سەگەلیش کەوتنە وەڕین و گریەی وەڕسیان لێ دەردەکەوت گۆپکە و گەلا و گڵ و خۆڵ چاوی ماتەمیان تیژ ببو وەکو ڕەنگی مردنیان گرتبێت و لوتکە و سەرکەل و لاپاڵ و دەشت و دەریش چاویان لە خامۆشی سەر تەمەکە بڕی بو وەکو هەمو مادەیەك چاوەڕێی هەستانەوەی کفن پۆش بکات لەنێو چینی تاریك و ڕونی ئاسمانەوە سکێکی ژەم بوردەیی دیاری دەدا هەروەکو بە ئاشکرا باوەش بۆ ناشتنی تەرمەکە بکاتەوە و بانگەشەی مەرگە ناوەختەکەی بڵاو بکاتەوە شاڵ سپی تیشکی چاوی تێبڕی بو ڕەنگە تێکەڵاوەکەی دەهاتە بەرچاوی وای دەزانی بە دەم جیهانەوە پێدەکەنێت کەفێکی زەرد باو لەسەر لێویەوە نیگایان گرت بو وەکو بە تەلەسکۆپی هەزار میلەوە سەیری بکات نهێنی جیهانی تیا دەبینیەوە کێڵگەی زامە سەختەکانی سەرەتا و کۆتایی تیا هەڵدەکوڵێ و زمانیان لە گۆ دەخست وەکو هەمو شتەکانی تر سەرسام مابو ڕۆشنایی بۆ هەستانەوەی کفن پۆش هەتەر دەدا و لەناو شێواوی سروشتا بێهۆش ببو وەك کارەبای ئەو ڕۆژە سەختە گرتبێتی توانای ئەوەی نەبو وشەیەك بڵێ و شریخەی دینامیکی ناکات بە جەستەیدا دەهات چەندی کرد نەهاتە سەر بڕوای گیان دەرچونی شاڵ سەوز تەنیا لە ناو تاڵی و توشی ئەو ڕۆژگارە سەختانەدا دەخولایەوە کە سەر تاپای ژیانی ئەویان پیا تێ پەڕی بو ئەو ڕۆژانەی کە بەو چەشنەی لێ دەهات لە پڕێکا ڕاست دەبووەوە ئەوانە ڕۆژانە ئاکاری بون و هەمیشە سەرسامی دروست دەکرد و هەزاران بیرەوەری وای بەجێ هێشت بو بەو جۆرە لە لاسایی مردندا دەبینرا و وەك ئۆقیانوسی مەرگەسات شەپۆلی مەرگی دەدا شاڵ سپی کە سەیری دەکرد جەستەی دەکەوتە لەرزین لە دەریای پڕ تەوژمی گومانەوە وێنەی ڕەنگاو ڕەنگ لە نیگایەوە کەفیان لە ڕۆحی هەزاران وەلی هەڵدەکفاند بە قولایی ژیانی چەرمە سەری خەڵوە و ئەشکەوت و گۆڕ و تەکیەدا ڕۆ دەچو پەلی بۆ کێشەی ژیان ڕادەکێشا هەر لە ئاسمان و گەردونەوە هەتا مرۆڤایەتی لەم ساتەشدا بە هەمان جۆر گوێی بۆ نرکەی دەرونی هەڵخست بو تەرمەکەش بە جۆرێك لەسەر تەختە بەندی قسنەکە ڕاکشا بو بە ڕاستایی شاخەکەدا درێژ ببو تیشکی لوتکە بەسەر جەستەی دا دەهات چاوەکانی لەسەر شەپۆلی شارەکە هەڵ فڕی بو وەکو نەیەوێت چاوی بە تابوتی خوێن گرتوی بکەوێت دشداشە سپیەکەی تا سەر سنگی هاتبو توکە سپییەکانی سینەی بە گرژی مابونەوە و هەر دو دەستی بەسەر زبرایی تەختە بەندەکەدا بڵاو بووەوە نینۆکەکانی پەنجەی درێژ ببون لەگەڵ خوێنە مەیوەکەیدا وشك دەردەکەوتن وەکو ڕۆژانی تریان دەنواند ئەو ساتانەی بێ جوڵە

لەسەر تەختە بەندەکە ڕادەکشا و ئازارەکانی جەستەی لەسەر خاو دەکردەوە ئێواران لەو کاتەدا بە هاوارەوە لە گۆڕەکەیەوە ڕادەپەڕی و گۆڕستانەکەی دەهەژاند دڕی بە شە پۆلی هێمنی دەدا خونچەی بێ گیان و گیانداری ڕادەچڵەکاند لێوی خۆڵاویانی دەخستە سەر خەندەی بە دەرکەوتنی بەو هێزەوە لە سوپا مۆڵ کراوەکەی شاری دەڕوانی و چاوی بە ئاسماندا دەگێڕا هەتا گڵۆپەکان هەڵ دەکران ئەوسا بروسکەی مەرگاوی لە جەستەیان دەدایەوە گورج خۆی وەردەچەرخاند و ساتێك دادەنیشت دەستی بەسەریەوە دەگرت هەتا ئازارەکانی پشو بدەن و مێشکی لەو شاڵاوە تۆقێنەرە ڕزگاری ببێت و بحەسێتەوە ئەوسا دەچوە سەر تەختە بەندەکە و جەستەی پێوە دەنوساند دەکەوتە بیر کردنەوەی جیهان ئەم ئێوارەیە گۆڕستانەکە شێوا بو بەرد و گڵ و هەوا و مادە و شێ و تریفە و پوش و شنە و سێبەر و هەتاو چاویان بڕی بوە جەستەکەی هەتا وەکو جاران بتەقێتەوە و ناخەکانی دەرونی بە تێکەڵی خەون و خەیاڵ و بیر و جیهانی ئەفسانەییەوە بەسەر خاك و خۆڵدا پەرش بکاتەوە و شە پۆلی ترسناکی مێشکی بکات بە نەشتەر و لە جەرگی مرۆڤایەتی بژەنێت و ڕەوشت و ئاکاریان بگۆڕێت هەمو نیگا و ڕوانینێك شێرازەی ئارمیان پچرا بو شاڵ سەوز بە جۆرێك ڕاکشا بو جوڵە و خشە و نوزە و دەنگی لێ نەدەهات شەو و ڕۆژێك بو بە بێ چرکە ئارامی لەسەر گرت بو ڕۆژان لەگەڵ شەقەی باڵی شینە شاهۆکاندا ڕادەچەنی هەر کە دار ئەرخەوانەکەیان دەشڵەژاند و بە باڵەکانیان مۆسیقایان بەسەر گۆڕستانەکەدا دەهێنا شاڵ سەوز هەڵدەستایە سەر پێ و قریشکەی دەکرد ئەم ئێوارەیە شاهۆکان ئاسمانی گۆڕەکانیان دەدڕی و دەنوکیان سەرە و خوار کرد بوەوە میلی کاتژمێری لە خەو ڕاچەنینی شاڵ سەوز لایدا بو زەنگی ترسناکی لێ دەدا ئەو هەر وەکو خۆی مابوەوە دەنگە بە هێزەکەی خنکا بو قریشکەی خامۆش ببون شە پۆلەکانی هۆشی لە هێرش کەوتبون جاران هەر کاتێك لەو خەوە ئاڵۆزە ڕاپەڕیایە وەکو مقەست بە باڵەکانی دەیویست جیهان ببڕێت کرۆك و دڕکی ژاناوی مێشکی ببونە خۆرە بە هیچ شتێك دامرکاندنەوەیان بۆ نەبو ساڵانێك بو بەو چەشنە ئارامیان لێ بڕی بو لەو ساتانەی کە ئەو تەزوە زبرانە لە جەستەیدا ڕاست دەبونەوە خۆی دەخستە ناو گۆڕەکەی و دەچوە جیهانی زنەوە وێنەی مردویەکی ڕاستەقینە خۆی دەگۆڕی و هەناسەی خامۆش دەکرد هەتا لەو جیهانە ئەفسانەییەدا ڕانەچەنێت و بە گیانێکی زیندوەوە دەچوەوە پرۆڤەی مەرگ و ژیانەوە کاتێك کە چاوی لێك دەنا وای هەست دەکرد کە وەلی و فریشتە دەیخەوێنن و لە ناو شە پۆلێکی نەبیندا بە ڕو بەری ژیاندا پەلکێشی دەکەن و بە نهێنی گەردوندا دەگەڕێت و مردن و ژیان تاقی دەکاتەوە ئەم خونچەیە لە ناخیدا ببوە تەلیسم لەو کاتەی ئەو بەرگەی لەبەر کرد بو تەواوی ڕوانینی لە ناو دەریای ئەفسانەییدا تێکەڵاو ببو کاتێك موچڕکەی زەنگی نارەوای ژیان بە مێشکیدا دەهات هەر دو دەستی گرمۆڵە دەکرد و دانی جیڕ دەکردەوە قاچی ڕاست و چەپ دەکرد ماوەیەکی زۆر جەنگی جیهانی خەیاڵی دەکرد ئەوسا بە قریشکە و هاوارەوە لە گۆڕەکەیدا ڕادەکشا و ئەو شەڕەی تێکەڵاوی بێ هۆشییەکەی دەکرد و لە کەناری شە پۆلاویدا پەتی پا پۆڕی ژیانی بە دەستەوە دەگرت و بە خەون نهێنی گەردونی تاقی دەکردەوە هەتا بە ناڵەیەکی دڵ توێنەوە بێداری دەبوەوە و بەو تەوژم و هێزە زۆرەوە دەهاتە دەرەوە پاش سەیر کردنی شارەکە بە ڕقەوە لەسەر تەختە بەندەکە ڕادەکشا و چاوی سەریەك دەخست تەوژم و شاڵاو و هێز و وزەی سروشت بە سەریدا دەکشا لەگەڵ کشانی تارای تاریکیدا زیندەوەر و بێ گیان و گیاندار دەچونەوە دۆخی خۆیان لە زەماوەندی ئەفسوناوی ئەو ڕۆژە دەگەڕانەوە چاویان دەبڕیە ئەو هەتا فێری هونەری مردن بێن ئەمڕۆ ئەو هیوایەیان زڕ ببو هەمو مات ببون لەگەڵ خۆپێچانەوەی خۆردا سەرەتاتکەیان بو وەکو بیانەوێت وێنەی جاران نیگای بە ناو گۆڕستانەکەدا بگێڕێت و بە دیدەی کزی وەکو جاران بەسەریان بکاتەوە و بزەی نهێنی بخاتە سەر لێویان هەتا چاوی ئەسریناویان بسڕن و خەونی نەزانراوی شاڵ سەوز خرۆشی نهێنی خستبوە خوێنیانەوە و چارەنوسێکی ئاڵۆزی دەخستە بەردەمیان وەك هەمو ساتێك بەرماڵ بۆ دادگەری خوا ڕا بخەن سێ ساڵ بو شاڵ سەوز هەمو بێدەنگی و قیژە و هاژە و هاوار و نرکە و دارمین و ڕوخان و دروست بونێکی دەتکاند بەسەر دەنگ و چرپە و خشپەدا زاڵ ببو لەم ساتەشدا ئەو تەزوە بێ گیان خۆی دەنواند شاڵ سپی مەلی هیوای هەڵدەفڕی سیمای کفن پۆش بە بەرچاویدا چەخماخەیان دەدایەوە ساتەکانی کاتی ڕابوردوی دەهاتەوە بەرچاو چۆن لەو یاریە مەرگاویانەی پێشویدا ڕابەرایەتی ژیانێکی نوێی دەکرد چەند ساڵێکی سەخت بو بە خەرمانەی ژیانی ڕاهاتبو سەرسامی پرۆڤەکانی هونەری گۆڕستان ببو قریشکە و هاواری لە مێشکیدا دەزرنگایەوە زۆرجار بەو چەشنە لەسەر تەختە بەندەکە دیبوی ئەندامەکانی جەستەی لە جوڵە دەکەوتن ئەگەر نامۆیەك سەیری بکردایە دەیگوت: مردوە و گیانی تێدا نەماوە .. هەناسەشی

خامۆش دەبینرا هەست بە لێدانی دڵی نەدەکرا ئەمجارە شێوازێکی تری گرتبو جەستەی گومانی پەخش دەکرد و ڕەنگ و ڕوی شێوا بو لە دیدەی شاڵ سپیدا نورانی دەنواند کەفەکەی سەر لێوی نیشانەی ترسناکیان لە بەرچاودا دەکێشا دەزوی خەیاڵە نەبینەکەیان دەکرد بە چاوشارکێی بزر بون ئەویش بە جۆرێك هەڵتۆقی بو ڕاستیەکانی مردنیان دەگوتەوە هەردو چاویشی زەق ببون لەگەڵ ئەوەشدا نەکەوتە سەر بڕوای مردنی شاڵ سەوز لەگەڵ بروسکەی ئەو خەیاڵەوە ڕوی تێ دەکرد تیشك و ڕوانینی دەخستە سەر جەستەی و سەدان چیرۆکی دەهاتەوە بەرچاو بە خەیاڵی خۆڕسکەوە پێدەکەنی و وێنەی زەردەخەنەکەی شاڵ سەوز لێوی خۆی دەگەشانەوە بەو هێزەوە وەکو جاران لەگەڵیدا دەدوا : بەڵێ گەورەم جیهان لیتەیەکی بۆگەنە مرۆڤایەتی پڕ بوە لە فەساد و کوشتار و خوێن و پەڵەی شەهوەتی ناڕەوا.. جارێك بەو جۆرە گرێ کوێرەی ئەو رۆژگارەی پێکردەوە شاڵ سەوز جەستەی لەرزی موەکانی ڕاست بونەوە بە توڕەییەوە چاوی بەسەر خاك و خۆڵدا دەگێڕا لەگەڵ ئەو قسانەشدا هێندەی تر خرۆشا و بە ئازارەوە وەڵامی دایەوە: جیهان دەبێت لە تیاترۆخانەوە باسی بکرێت ئەوسا ئەو سەرکردانەی مرۆڤایەتیان خستۆتە ژێر پۆستاڵی کوشتارەوە.. شاڵ سپی وێنەیەکی ترسناك کەوتە بەرچاوی موچڕکە جەستەی گرتەوە شەش کاتژمێر بو بە تەنها بەجێی هێشتبو لە دڵەوە هەستی دەکرد کە توشی کارەساتێك بوە یەکەمجار بو بەو جۆرە نائومێدی و توڕەیی و تف کردنەوەی شاڵ سەوز ببینێ ئەمە کرۆکێکی تۆقێنەری خستە دڵیەوە لە وێنەی سور باوی شارەکە و توڕەیی ئەوەوە کەوتە ناو هێڵی حەشمەتەوە و بە هێواشی وەڵامی دایەوە: گەورەم جیهان لە ژێر قاچی زۆرداردایە خاك و خۆڵ سور بوی خوێناوە بەڵێ گەورەم.. شاڵ سەوز پریشکی بە ناو گۆڕستانەکەدا دەپڕژا لە کێل و دار و درەخت و ئاسمانەوە تەمی جۆراو جۆر بەرچاویان دەتەنی هەمو شتێکی لێ ببو بە تنۆکەیەکی تێکەڵاوی شەهوەت و خوێن مێشکی بەو کەفاوە دەشۆرایەوە و مرۆڤ بەبێ هێزی دەهاتە بەرچاوی ژیانی وەك قەوزەی بۆگەن دەدی لە پێچانەوەی نەخشەی سروشت تەنها تاڵان و کوشتار لە شەپۆلی چاویدا دەمایەوە بەو هێڵە سامناکەوە بەسەر شاڵی سپی دا نەڕاندی : ئێمە لە جیهانی ون و ئاشکراوە سەیریان دەکەین لە ئەنجامی کارە ناڕەواکانی ئەوانەوە کەوتوینەتە ئێرەوە ئێمە خۆمان دابڕاندوە هەتا چاومان لە ئاکاریان نەبێت و لەگەڵیان نەژین ئەوان لە ژێر چاودێری تیشکەکانی ئێمەدان بەڵام پانتایی مردن و ژیان زۆر بون و چارەسەر ناکرێن فراونن بەڵێ بەڵێ .. شینە شاهۆکان لە شەقەی باڵیاندا و دەنوکیان بەرەو گۆڕستانەکە گرتبو چاویان بڕیبوە گۆڕەکان و مۆسیقایەکی هێدیان بە دڵی هەردو کفن پۆش دا هێنا شاڵ سەوز بە خورپەیەکەوە ڕاچەنی ساتێك بە هەواوە سەیری کردن چەند چرکەیەك خولانەوە ئەوسا لەسەر دار ئەرخەوانەکە نیشتنەوە شاڵ سەوز زەنگێکی ترسناك گرتی هەردو قاچی ڕاست و چەپ کرد جەنگێکی خەیاڵی لەگەڵ جیهان دا کرد ئەوسا چوەوە سەر تەختە بەندەکە چوار پەلی ڕاکێشا ئەوە دە ڕۆژ پێش مەرگی بو شاڵ سپی کاتێك لە شار هاتەوە چوە بەردەمی جەستەی گرمۆڵە ببو مێشکی بەسەر جیهاندا دەخولایەوە چاوی ئاگری لێ دەبوەوە لەوەدا بو کەلەی بڕژێت شاڵ سپی هەستی پێ کرد بە لەرزەوە سەیری دەکرد زاتی نەبو قسەیەکی لەگەڵدا بکات هەتا ئەو بە دەنگێکی گڕەوە هاواری کرد: ژیان بوە بە شەپقەی سەرۆکی خوێن مژ ئەم شارە دو شاڵاوی گڕ و پشکۆی لەسەرە ساڵە های ساڵە لە دو لاوە هیوا و ئاواتی دەسوتێت منداڵ و ژن و پیر و گەنجی لەبەر دەستڕێژی مەرگدا ئارامیان گرتوە بەڵێ بەڵێ .. ئەوسا شاڵ سپی بە لەرزینەوە زاری جوڵاندەوە و ئەو ماوەیە قسەی لەگەڵدا کرد پاش ئەوە شاڵ سەوز ئاگر گرتی لەرزی مەرگ پێچایەوە پەنجەکانی دەگرتە ئاسمان وەکو بە ئاشکرا شەڕ لەگەڵ خوای گەردوندا بکات پاش چەند چرکەیەك لەسەر تەختە بەندەکە هەستایەوە و چیچکەی کرد و هەردو دەستی بە مێشکیەوە گرت بە بێ دەنگی مایەوە شاڵ سپی زمانی وشك ببو لە دڵەوە هەستی بە کارەساتێکی گەورە دەکرد نەیوێرا ئەو پرسیارەی لێ بکات ئەویش گڕی بێ ئارامی ببوە بڵێسەیەکی ئاگراوی موەکانی جەستەی گرژ ببون وێنەی نەشتەریان لێ هاتبو هەر کە قاچی ڕاست و چەپ کرد گریان لێ دەبوەوە ڕوانینی وەکو کڵپەی شقارتەیەکی لێ هاتبو وەك بیەوێت تەواوی زەوی بکات بە قەرەبوتێکی ڕوت وێنەی جیهانی لە شێوەی هێلکەیەکدا دەدیەوە لە ژێر پێیدا بێت و پانی بکاتەوە چەند جار لە ئەشکەوت و شاخ و کێودا ئەو هێزەی دایە بەر خۆی و سیمای ژیانی دەخستەوە بەرچاوی ئەشکەوت و موغارەکانی بن زەوی دەدڕی هەتا قاچی دەگەیشتە سەر ئاو ئەو کاتە ڕادەچەنی و بە دو دڵی و نائومێدی لە ناو گۆڕەکەیدا خۆی مۆمیا دەکرد و وەکو پارچە تەختە خۆی بە خۆڵەکەوە دەنوساند خوێنەکەی تەزوی بە بەرد و چیلکە و خاك وچەو ولم دەبەخشی ئەو جارە دەردێکی گرانی گرتبو سەری بەبەردا دەکێشا

هاواری دەکرد ماخۆلانی پێکەوت بو شاڵ سپی بە پەلە دەستی گرت و کێشی کردە ناو گۆڕەکەیەوە ئەویش چوار پەلی تێدا کردەوە و هێمن بو ئەم جارە جیاوازی لەگەڵ جاری تردا هەبو سامناکی گەورەی سەر نیشتبو بە جۆرێك هەمو شتێك سڵی لێدەکردەوە تەنانەت تیشکی خۆریش بە ناویدا دەتوایەوە و خۆی دەخواردەوە و گۆڕستان ترس گرتبویەوە شاڵ سپی ئارامی لەبەر بڕا بو هێزی لێو جوڵاندنی نەبو لەناو دەریای بێ ئاماندا دەخولایەوە و گێژی دەخوارد چەند ساڵ بو هاوڕێ ی بو ڕۆژانە بەو چەشنە لەو جیهانە سەرقاڵەی دا دەیدی لە پڕ گۆڕستانەکەی دەهێنایە لەرزە و گۆڕەکانی دەتەزاند و ئاوێنەی ژیانی تەڵخ دەکرد و ڕوانینی هەمو مرۆڤایەتی لەبەرچاوی دەخرایە بەر دیدەی دێڵە دێوێکی ڕەش لە وێوە بە تونێلی پێچاو پێچی ژێر زەوی یەوە دەگەڕا تاقی دەکردەوە ماتەمی سەر جەنازە نازدارەکانی نوێ دەکردەوە لەو دەرونە گڕاویەیەوە سەیری گۆڕەکانی دەکرد وای دەزانی هەمویانی خستۆتە سەر هۆش و زیندو بونەتەوە گۆڕستان لەو ژیانە جەنجاڵەیدا سەر گەرم ببو ئێواران بێدەنگی و کشی و ماتی و تەزین و مردن و گەرما و سەرما و ڕەشەبا بە شاڵاوی کفنی سپی ئەوەوە دڕیان پێ دەدرا سەگەل و توتك و تولەش بە هەنگە شەلێ و ڕوخساری شێواو و یاری سەگانەوە لە لا ڕێ و تولە ڕێ و شیو و لاپاڵەکانەوە دەوەستان و سەیریان دەکرد جارجار حەپەیەکی کزیان تێکەڵاوی قروسکەیەك دەبو ئەوسا دەستو قاچی یەکتریان دەلستەوە و چەمۆڵەیان لە یەك دەداو دەوەڕین کاتێك کە شاڵ سەوز لە گۆڕەکەی دەهاتە دەر ڕویان دەکردە ئاسمان بە کزی قروسکەیان دەهات وەکو لە دەرگای خوایەك بپاڕێنەوە دار و درەخت و بنج و پوش و کەل و لاپاڵ و بەرزایی و نزمایی ڕوتەنی و لاشان و هەور و باران و مانگ و ئەستێرە و هەتاو و سێبەر و هەوا وەکو هاوڕێی دەهاتنە بەرچاوی کاتێك کە لێیان ورد دەبوەوە وای دەزانی هەموی عاشقی ژیانی بون هیچ ماددەیەکی بە نامۆ نەدەدی لە سەرەتاوە هەتا کۆتایی دەزوی ژیان بە ناو دەمارەکانی دا دەهات و دەچو تاڵە دەزوەکانی ژیان لە نیگاکانیدا دەبون بە پەتی سێدارەی یەکجارەکی نهێنیە سەختەکانی گەردونی بۆشی نەدەکرایەوە مێشکی بە قوڵفی قولاپ دەتەندرا هەزاران جاڵجاڵۆکە و جڕ و جانەوەر دەهاتنە بەرچاوی مشکی قەڵەو مێشکیان دەکرتاند و چیرکەی ددانی جەستەی دەخستە سەر خرۆش لەوەدا بو بە یەکجاری دابوەشێت و بەو ترسەوە خۆی دەهاویشتە گۆڕەکەیەوە و هەناسەی لەخۆی دەبڕی و چاوەکانی سەر یەك دەنا و هێزو خوێنی بە گڵەکەوە دەنوساند وەکو لەگەڵیدا بوبنە یەك مادە بەو جۆرە دیاریان دەدا ئێستاش جەستەکەی ڕەگێکی سامناکی گرتبو شاڵ سپی بە دڵۆپە فرمێسکێك پێڵوی بەستبوی ناوچەوانی تەزی بو بروسکەی یادە سەختەکانی ژیان لە چاوی دەدرا و زەنگۆڵەی ناکاتی گەردون لە مێشکی لێدەدرایەوە و گەرمێنە و کوێستانەی هەوار و کۆچباری ژیان و مردنی لێ ببو بە مقەستێکی پۆڵا بڕ و گوێزانێکی خوێناوی تەواوی هیواو مەبەستی ژیانی لە تەنەکەی بزردا دەدیەوە شاڵ سەوز لەبەر چاویدا ڕاکشا بو ترسناکی ژیانی کرد بوە ئاڵا لەگەڵ کزەدا دەیپێچایەوە کەفەکەی سەر لێوی وەکو فرۆیەکی تازە لەسەر لێوی هەڵتۆقی بون ژیانی دەخستە جۆلانەیەکی شەختە بەندەوە زۆری لەسەر ئەو کەفە بیستبو دەیزانی کە کەفی وەلی یایەتی و گیان دەرچونە لەگەڵ ئەوەشدا نەکەوتە سەر بڕوای مەرگی شاڵ سەوز کەسێك کەخۆی بریتی بو لە مردن و ژیان هەزار جار دەمرد و کتوپڕ زیندو دەبوەوە چەند جار دەستی لێ شت و فرمێسکی بۆ هەڵڕشت و بە مردوی ژمارد کەچی لە ناکاوێکدا نرکەیەکی دەکرد و زەوی یەکەی دەلەرزاند ئەو موچڕکانە بە دڵی شاڵ سپی دا دەهاتن وەکو جاران گوێی بۆ هاوارەکانی دەگرت : مێشکم بوە بە پاپۆڕی ئاوی جەنگ لەگەڵ گەردوندا دەکەم شەیتانێك بوە بە پاشای گەردون سوپاکەی یەئجوجە ها ئێستا ها ساتێکی تر یەئجوج ئەم جیهانە داگیر دەکەن و وڵاتان دەخۆن دەبنە سەرۆکی سەر زەوی مرۆڤ کۆچ دەکات کاتیان لەسەر زەوی تەواو بوە تەواو.. شاڵ سپی بە قسەکانی ئاگر مێشکی گرت ساتێك لە جێی خۆیەوە خولایەوە ئەوسا بە سەر سوڕماویەوە ئەوەی پێ دوپات کردەوە : خەلیفە یەئجوج.. شاڵ شەوز هێندەی تر توڕەیی گرتی دەستی لە قەراغی گۆڕەکە گیر کرد بە سەر ئەو و جیهاندا هاواری کرد: شیرازەی ژیان پچڕاوە سەیر بکە هیچ تاڵە دەزویەکی ناو مێشك ناکرێنەوە نهێنیەکان هێندە ئاڵۆزن کەس سەریان لێ دەر ناکات ئەگەر ژیان بریتی بێ لە خەو و خواردن و ئارەزوی بێهودە مانای نهێنی نی یە بەڵام لەوە زیاتر تێپەڕی کردەوە ئێستا نۆرەی بیر کردنەوەیە لە مردن لەو جیهانەی لە دوای ئەم بونەوە دێت ئۆف ها ها ها..بەو قسەیەوە توشی بیرێکی چڕ هات و بە هەمو هێزی قریشکاندی : نا نا گومە هیچ ئێمە دارێکی بەنج کراوین لە ناو ئەم شەپۆلانەدا دەخولێینەوە ژیانمان لێ بوە بە لەتێ گوێزانی پۆڵا بڕ جەستەمان شی دەکاتەوە خەریکە دابڕزێم جیهان گۆماوێکی خوێناوی پیسە پاکژ نابێتەوە..لەگەڵ ئەو قسانەدا لە گۆڕەکەی هاتە دەر دەستی بە

سەریەوە گرت جەستەی بۆ هێرش کردن جیڕ کردەوە شاڵ سپی سەیری دەکرد ورتەی لە دەم دەرنەدەهات نەرمە چەپۆکی بە ڕانی خۆیدا دەکێشا ئەویش وەستا تفێکی کردە جیهان و دەنگی هەوادا : شاڵ سپی گوێت بە گولەی شەو کوژەکانی شارەکە کەڕ نەبو..؟ شاڵ سپی گریا دڵۆپە بە ناو چاوانیدا ڕێچکەیان بەست سەری بە سەر کۆشیدا شۆڕ کردەوە ئەویش بە قینەوە لە ئاسمانی ڕوانی نۆ ڕۆژ پێش مەرگی ئەوانەی گوت بە شپرزەیی یەوە لە گۆڕەکەی ڕا پەڕی و ئەوقسانە لەدەمی دەرپەڕین ئەو ڕۆژە گولە باران بەرز دەبوەوە شەستیر و و تۆپ گوێچکەیان کاس دەکرد گۆڕستانەکە تەوژمی دەنگ و قریشکەو هاژەی بەسەردا دەهات دەلەرزی شیوەن لەگەڵای بێ نەوای دارەکانەوە دەستی پێ کرد دەوەرینە سەر زەویەکە ختورەی خوێناوی یان بە شادەمارەکاندا دەهێنا چاوی تەلیسمی ڕەنگا و ڕەنگ گرتبوی هەرلە گەڵای سەرگەردانەوە هەتاجوڵەی مێرو هەموی دەبون بە دڵە خورپەی مردوەکان لە پێش چاوی زیندو دەکرانەوە ڕوانینی چنراوی تەرمی شێواو بو بۆ هەر لایەك هەڵدەگەڕایەوە وەکو دەوار بەرچاویان دەگرت یەك یەك بەکفنێکی سپی یەوە دەردەپەڕین و زیندوەکانیش بە پۆشاکی جوانەوە دەخرانە گۆڕەکانەوە ئەوە ئارامی لێ بڕی ڕیشی خۆی ڕنیەوە بەچەپۆك بەر بوە خۆی چاوی نوقاند هیچ چاری نەبو لەتاوا قیژاندی گۆڕستانەکەی هەژاند هێزە نەستی یەکەی لە مێشکی دا دەبونە شەپۆل بەو هێزەوە بەپەلە چوە ناو گۆڕەکەی خۆڵەکەی دەنگ دا خۆی لە باوەشی مردن خست و لە چرکەی مەرگی هەزارەهادا چاوی نوقاند خەوی بە سێدارە و گولە دابێژانی جەستەی منداڵ و پیر و لاو و ژنەوە دەبینی ئەو لافاوە خوێناوی یە لە دەمارەکانی دا فیچقەیان دەکرد چەند ڕۆژ بو توشی ئازارێکی کوشندە ببو هەر لەو کاتەی دەنگی یەکەم دەستڕێژ بەرز بوەوە چو بۆلای زێوانەکەی مەرقەد و بەلەرزینەوە ئەو پرسیارەی لێ کرد: خەلیفە خدر ئەم تەقانە چین چەند ڕۆژیکە مێشکم دەزرنگێتەوە ..خەلیفە دشداشە سپی یەکەی داکەند بو شەڕواڵ و مرادخانی یەکەی لەبەر دەکردەوە دەیویست بچێتەوە بۆماڵەوە پشتێنەکەی بەستەوە و بەخێرایی وەڵامی دایەوە : شەڕە عەسکەر داڕژاوە خەڵکی دەکوژن لاوێکی هەژدە ساڵانە لە سێدارە دراوە دراوسێمانە ئێستا بۆپرسەی ئەو دەچم .. خەلیفە هەنگاوی نا ئەویش پەنجەی خستبوە دەمیەوە دەیمژی لەگەڵ شەپۆلی ئەو خەونەشدا ئەو ژانە هەڵکفا تێکەڵاوی خۆرە ئازاراوی یەکانی بو بەو دڕکە ژەهراوی یانەوە هەتا بەیانی مایەوە ئەوساش هەر لە پێش گزنگەوە بە دەنگی شەستیر و تۆپ و گولەو فڕۆکە و زرێپۆش ڕا پەری فڕۆکە بە ئاسمانەوە خولیان دەداو بانگەوازیان بڵاو دەکردەوە پاش ئەوە گولە بە ناو گۆڕەکاندا دەهات کێلەکانیان دەشکاند دار و درەخت لق و چڵ و پۆپیان دەهاتە خوار سکی گۆڕەکانیان دەدڕی و زەنگۆڵەی کۆتایی لە مێشکی شاڵ سەوزدا لێدەدرا بە ئاشکرا فیلمێکی تازەیان دەخستەوە بەرچاو ئەو زەنگە گۆشتەکەی کرمۆڵ کرد بو لەم ساتەشدا بە جۆرێك ڕاکشا بو وەکو مشەمای ئازار لەجەستەیدا گیرا بێت بڕست و هۆشی بە هیچ شتێکەوە نەما بو شاڵ سپی کە سەیری دەکرد زەوی لە بەر چاوی هەڵدەگەڕایەوە زنجیرە فرمێسکەکانی پێڵویشی تەمێك بون بە دوای مردنی خەلیفەشاڵ سەوزەوە قەتارەیان بەستبو !!

* * *

تەرمەکە لە سەر تەختە بەندی قسنەکە ڕاکشا بو هێزی هەوا فێنکەکە 2 دشداشەکەی فو دەداو لەسەر سنگی هەڵی دەئاوساند و تیشکێکی تێك چڕژاویش قەتارەیان لە سەر ڕەنگی گە نمی دەم و چاوی بەست بو وەکو کەفی ناو شوشە ڕەنگێکی تاریکی تێری دەدایەوە و وێنەی تابلۆیەکی سریالی شێوەی دەنواند گەڵای دار ئەرخەوانەکەی ژور سەریشی بە هێمنی دەباریە خوار ئەویش لە ناو شیوەنی شاراوەدا دەنگی کرۆزانەوەی دەردەهات نوزە و هاواری گەروی سروشتی خنکاویش بە تیژی دەردە پەڕین وەکو لە ژێر تونێلی ژێر خاکەوە بەند کرابن چینی ئاسمانیش تکەی خوێناوێکی مەیویان لێ دەردەکەوت وێنەی پۆپەشمینێك هەناسەی چەم و کانیاو و ڕوبار و ئەستێڵ و دەریا هەڵمژن ئاسمان و زەوی لە نێوەندی هەواکەوە پێلویان لە یەکتری گیر دەبو دەتگوت کاسی خۆشەویستی کەف چڕێن دەکەن شارای گۆڕە تەنیایی یەکانیش شاراوە دەردەکەوتن تەرمەکەش وێنەی دەستەواژەی ڕەنگی مردنی دەداو سکاڵای مۆر دەکرد وەك کێڵگەی زامی ژیان بکێڵێ لەبەرچاوی شاڵ سپی دا تۆوی خۆشەویستی یان دەچاند و سەدان جۆر ڕەنگیان دەدایەوە لە نێوەندی گۆڕەکانەوە وەکو مۆمی سلێمان دەگڕا لە هەمو لایەکەوە سەرەتا تکەی دەکەوتە سەر چەند چرکەیەك بو زەنگی هەستانەوەی شاڵ سەوز لێدرا بو جاران لەگەڵ شەقەی شینە شاهۆکاندا ئەو ڕوبەرەی دەوروژاند ئەمڕۆ ئەوانیش چەند چرکە چاوەڕوانیان کرد ناچار هەڵفڕین وەك بیانەوێ بە شەقەی باڵیان بێداری بکەنەوە لەگەڵ ئەو مارشە بەهێزەیاندا ئەو هەر وەکو خۆی مابووەوە تەلیسمی ئاپورە ئەفسانەیی بەر چاوی شاڵ سپی بە تەواوی تێك ئالاّبون دو دڵی سروشت و دەوروبەر لە دڵیدا چەکەرەی دەکردوە هۆشی بە خۆی نەمابو دەزولەی یادی چەند ساڵە لە مێشکیدا ڕادەبورد چەندە بیری کردەوە نەگەیشتە سەر ئەوەی ئەو گیانە بزێوە لەو جەستەیەوە دەرچو بێت فلیمەکانی ژیانی دەهاتەوە بەر چاو مۆسیقای دڵفڕێنی ساتەکانی زو لە مێشکیدا چەخماخەیان دەدایەوە ئەو کاتانەی بە قریشکەوە لە سەر تەختە بەندەکە هەڵدەستا و دەکەوتە هاوار جارێك بەو جۆرە گڕ جەستەی گرت وەکو ئاپورەی ئازار هاواری کرد : ئای عەرشی عەزیم زەنگی ڕۆژی حەشری کۆتایی ژیان ئای ئای .. بەم ڕاچەنینە ئالۆزی کەوتە گۆڕستانەکەوە شە پۆلی سامناکی دڕیان بە هەمو شتێك دەدا شاڵ سپی بەبێ چرپە لەکاتی چاوەڕوانیدا سەیری دەکرد زمانی نەدەجولاّند هەتا کەمێك لەرزین و تورەیی یەکەی هێدی بووەوە ئەوسا پرسیاری ئەو ژاوە ژاوەی لێ کرد : خەلیفە چ کارەساتێك بو قسەم بۆ بکە مێشکم ئالۆزە نازانم تاڵە تاریکەکانی ژیان لە کوێوە دەست پێ دەکەن بەڵێ هەمو شتێك بە تەواوی گۆڕاوە بەڵێ گەورەم بەڵێ .. شاڵ سەوز هەنسکی دەدا کەف لە دەمیەوە دەردە پەڕی و وێنەی ژیانی دەخستەوە بەرچاوی و بروسکەی بە جەستەیدا دەهێنا لەگەڵ قامچی یە ناکاتدا ئەو گریٚ یەی بۆ دەکردەوە : تازە باس لە ژیان مەکە بۆتە سفرەی بەردەمی سۆزانی کەوتۆتە ناو قە پاڵی دڕندەوە تەواوی مرۆڤ بە پیسی لە دایك دەبن ئەگەر ئەم بەرگەمان نە پۆشیایە وەکو ئەوا نمان لێ دەهات من بڕیارێکە داومە تێکەڵاوی مرۆڤ ناکەم نە ءنەء.. شاڵ سپی موچڕکە گرتی وێنەی سی ساڵ دەربەدەری و تەنیایی هاتەوە بەر چاو بە لەرزینەوە ڕوی تێ کرد : گەورەم سی ساڵە تۆ تەنیایت بۆ چاو خشاندنێکیش نەتوانیوە شەقام و شۆستەکانی ژیان بەسەر بکەیتەوە چەند ساڵە ئەمەوێت ئەو پرسیارەت

لێ بکەم .. شاڵ شەوز مێشکی خۆی گوشی وەڵامی نەدایەوە ئەو پرسیارە ببوە خۆرەی مێشك و دڵی کاتێك لە دوریشەوە لە ئاوێنەی نیگای شاری دەڕوانی جەستەی یەکالا دەبووەوە هەمو جارێك هاواری دەکرد : ئای ئای لەو کارەساتە سەختانە .. ڕۆژێك پێش هێرشی سوپاکە لەگەڵ تەقینەوەی خۆردا لە ناخەوە ئەو پریشکانەی دا پاشان لەرز جەستەی گرت و کەوتە قوڵپی گریانێکی سەخت شاڵ سپی مەست ببو نیگای خوماری شەوی دەدایەوە بە پرسیارەکانی خۆی ئازاری پێ گەیشت ئەویش لەگەڵ بارینی پەڵە فرمێسکێکدا بە گۆڕەکەیدا هەڵزناو قاچی لێ کێشایە دەر ئەوسا لە سەر تەختە بەندەکە دانیشت دەستی بە سەریەوە گرت ئازارەکانی لە مێشکیدا خولیان دەخوارد زەنگی کەنیسە خامۆشەکان بە ئۆرکسترا و مارشی سەربازی دەهاتنەوە بە گوێیدا پیانۆی ئاوازی مەلی کۆچەری بە هەورازی نشێوی و سەختی و ڕەوەزی لاپاڵەکاندا دەهاتن لە بەر بروسکەی شریخەیەکی بە تیندا ئازارێکی ترسناك جەستەی گرتەوە لە پڕ ڕاچەنی : گوێ یەکانم لە بەر بۆمبای هێزێکی کاولکەردا دەتەقنەوە ئەمڕۆ گۆپکە قڕانی بەر گەردەلول و شاڵاوی هەرەسهێنانی خوایەکی خوێن گرتو کەوتۆتە ئەستۆی شارەکە سەیری تەبەقە شینەکەی ئاوێتەی خوێن بوە .. شاڵ سپی توشی گەرداوی تەقینەوە هات لە جێگەی خۆیەوە گوێی دەزرنگایەوە بە ئاوازی جەنگێکی نادیارەوە زمانی کردەوە : بەڵێ گەورەم بەڵێ زەنگی کارەساتە سەختەکانی ڕۆژگاری ڕەش لێدەدرێت ئەمە ئەو کلافە ئاگراوی یەیە کە هەر لە زەمانی قەومی لوت و فیرعەون و کافرەکانی تری سەر زەوی یەوە هاتوە ئێستا کەوتۆتە ناو موروی ئاودار و بەیەکەوە لێدەدرێت گەورەم زمانم تەتەڵە دەکات ئەمڕۆ بە تەواوی زمانم لە ئاستی تۆ و ئەم جیهانەدا شکاوە بەڵێ گەورەم .. هەتاوەکە بەتیژی بروسکەی بە ڕوخسارەکاندا دەهێنا هەوایەکی گڕاوی پیشاو دەهات لە هەمو لایەکەوە دیمەنی شاری دەسوتاند خەندەی لێوە گەشەکانی دەتۆراند و ڕق و توڕەیی گەڵای لارە مل و پوش و پەلاش و گڕەی بەرد و دار و ئازاری بێ نەوای مەلی گەڕیدە و هەناسە و بۆ چڕوکی مرۆڤی بێ دەرەتانی نێو تاشە بەردی ژێر خاك هەموی بەتێکەڵاوی دەهاتن و گەروی ویژدانیان دەدڕی یەوە گۆڕستان نوقمی پۆپەشمینی ئازار و جەستەی ژاناوی ببو گەڵاو بەرد و دار نوزەیان بەسەردا دەباری چەتری خەمناکیان بەسەرەوە هەڵدا بو سمۆرەکان لەکونی دارەکانەوە چاوە زەقەیان بو چۆلەکە و کۆتر و شینە شاهۆ لە ئاسمانەوە چاویان دەبڕیە گۆڕەکان زەنگی چاوەڕوانی هەمو گوێیەکی کەڕ دەکرد سەرا پای بێ گیان و گیاندار چرکەی لەرزینی کفن پۆشیان دەویست ڕۆژان بەقیژەی دڵ توێنەوە ماڵئاوایی خۆری دەکرد ئەم ئێوارەیە هەتاویش چاوەڕوانی نرکەی ئەو بو هەتا کۆچ بکات ئەوەیش تەنها زەردەخەنەکەی سەر لێوی نیشانەی بۆدەکێشان وەکو وەڵامی پرسیاری کۆچەری بداتەوە گومانێکی دروست کرد بو لێوە ئاڵەکانی ببونە فەرشی ژێری لەگەڵ دانە برنجیەکانی دا بنەمایەکی ترسناکیان دەردەخست جەستەیشی تەنها چوار پەلی درێژکراو و لاشەیەکی بێ جوڵە بو قاچەکانی درێژ ببون پێلاوە قورسەکانی هەر لە قاچیدا بون وەکو سەرخەوێکی مەرگاوی شکاند بێت دەستیشی بەسەر زبرایی تاشە بەردەکەدا شۆڕ کردبووەوە پە نجەکانی بەیەکەوە جوت ببون نیشانەی پێستە ژاکاوەکەیان دەکێشا لەبەر تیشکە تێکەڵاوەکەدا ڕەنگێکی ئاڵتونی دەنواند نسێ یەکی تاریك و ڕون لەسەر دەم وچاوی نیشتبو شێوە گەنم ڕەنگی یەکەیان تێر کردبووەوە موە سپی یەکانی بەجارێك وەك بەفر شێوەیان دەنواند لەو کاتەی شنە دشداشەکەی هەڵدەدایەوە جەستەی دەگۆڕا وێنەی کەشتی سەر ئاو دیاری دەدا هەروەکو شاڵاوی ئەو ڕۆژە ڕەشە ڕەنگی دەدایەوە کە هێزە سەربازیەکە گەمارۆی شارەکەیان دا هاوار و بانگی سەرباز لە خواروی گۆڕستانەکەوە دەهات و لە پڕێکدا کەوتنە دەستڕێژ شاڵ سەوز لە لێواری گۆڕەکەیەوە سەیری شاری دەکرد هەوایەکی تەزیو دشداشەکەی هەڵئاوساند بو هەردو دەستی بە ڕاستایی شاخەکەدا کردبووەوە وێنەی لە خاچدانی مەسیحی دەکێشا کەچی هەر لە پڕ زرێپۆشەکان گەیشتنە ناو گۆڕستان چەند تۆپێکیان بۆ شاخەکە تەقاند ئەوسا گەیشتنە بەردەمی گۆڕەکان بە هەرچوار دەوردا کەوتنە دەستڕێژ شاڵ سەوز و شاڵ سپی لە گۆڕەکانیاندا خۆیان مات کرد ڕێزەی گولە هەمو لایەکی گرتەوە خرمەی شکاندنی کێل و داڕمینی هاواری بێ دەنگی سروشت شەپۆلی ئارامیان دەشڵەقاند کاتژمێرێك بەو چەشنە ئەو دەور و بەرەیان دابێژا ئەوسا بەرە و شارەکە کشان و وڕەی زرێپۆش و تانك شارەکەی گرتبو چەند فڕۆکەیەکی جەنگیش ئاسمانیان تەی دەکرد هێڵی خولی ترسناکیان دەکێشا هەلیکۆپتەرەکانیش لە پێش گزنگەوە پەروانەیان بە ناو ئاسماندا دەخولایەوە هەر پێش شەفەق شارەکەیان دەنگدا : کەس لەماڵ نەچێتە دەر هاتەچۆ قەدەغەیە

.. دوای ئەوەش دەنیشتنەوە و بەرز دەبونەوە چەند کاروانێکیان بەرەو پایتەخت کرد شاڵ سەوز لەدوای سێبەری زرپپۆشەکانەوە لە ترسناکی گەڕەکەکانی دەڕوانی و بە ناو جیهاندا ڕۆ دەچو چاوی ئاوسا بون و جەستەی گۆڕا بو وەکو بە ئاشکرا فوی تێ کرابێت پێلوی بە خوێناوێکی نادیار ڕەنگ ببو بیرەوەری بە سەر ژیانیدا پەرش دەبووەوە لەو کاتەی لە ئاسەواری شارەکەوە فڕی و وازی لە ژیان هێنا بەو جۆرە گولە بارانی وای نەهاتبوە بەرگوێ ئەو کاتەش بەسەر خەرمانەی تەرمی لاوانەوە لەناو پەرێزی شارەکەوە بە شاخ و دۆڵ و دەشت و دەردا خۆی کێش کرد هەتا جارێکی تر چاوی بە کەرەنتوی دەستی ئیزرائیلی زیندو نەکەوێت تەوژمێکی تۆقێنەر جەستەی ئاوساند بو لەو ساتەشدا بە هەمان چەشنی لێ بەسەر هات ئەوە سی ساڵە بەسەردا ڕابرد بو کەچی وەکو ڕەگێك سەرلەنوێ سەری هەڵدایەوە چۆن لەناو جەستە ڕاکێشراوەکانی شارەکەدا خوێناوی مەیوی پیادا هەڵسوا دەستڕێژی یاساوڵیش بە سەریدا دەهات لەگەڵ هاوار و ناڵە و دەنگی گوتاری دڵ توێن دا هێندەی تر کەلەیان دەئاوساند ئەوە چەند ڕۆژ بو بنەمای ئەو زەنگە تۆقێنەرە لە مێشکیدا بو دڵە خورپەیەکی زۆریان پێ خستبو هەر لەو ڕۆژەی کوڕەکەی لە پایتەخت هاتبووەوە ترس گرتبوی ئارامی لە بەر بڕا بو لە ناخدا خۆی دەخواردەوە و بە توڕەیی یەوە هاواری بە سەردا دەکرد : ئاراس بۆچی هاتویتەوە تۆ عاشقی عومری بەزایە بردویت ناتوانیت خوێندن تەواو بکەیت .. ئاراس هەر سەری دادەخست وەك بت لە بەردەمیدا دەوەستا ئەو بێ دەنگی یەی دەبوە مایەی سەدان دڕکی ئازاراوی تر چەند ڕۆژ بەو ژانەوە مایەوە لە پێشهاتی کوڕەکەی دەترسا لەگەڵ دەستڕێژی ڕۆژی شەڕەکەدا هەناوی نەما بە پڕتاو لە ماڵەوە هاتە دەر سەیری هەڵپە و و ڕاکردن و شڵەژانی خەڵکی دەکرد کاتێك چاوی بە جەستەی خوێناوی کەوت بروسکە لێی دا و کەوتە خولانەوە خۆی بە سوچی دیوار و عەرەبانە و دار ئەلەتریکەکاندا دەکێشا لە تاوی کوڕە تاقانەکەی ئارامی نەبو تەنیا ئەو منداڵەی هەبو ئازاریکی زۆری پێوە کێشا بو ئەویش چەند ساڵێك بو لەبەر چاوی گۆڕا بو ئومێد و هیوای ژیانی دەژاکاند شەوانە لە ماڵ دەچوە دەر تا درەنگانێك نەدەهاتەوە زۆر جار بە هێواشی پێی دەگوت : ڕۆڵە هەر کاتێك خوێندنت تەواو کرد سەربەستیت هەرچی یەك دەکەیت بیکە بەڵام جارێ نەمامی خۆت توشی هەڵە مەکە ڕۆڵە .. بێ دەنگی ئاراس هەمو گومانێکی دادەپۆشی ئەوەی لەلای ئاشکرا بو تەنها ترسی دڵدارەکەی بو ئەوە گومانێکی ئاشکرای بو ئێواران لە کاتی هاتنە دەرەوەیدا کچێکی دەدی لە ماڵیان دەچوە دەر ئەمە ترسی لێ پەیدا کرد بو لە ژیانی کوڕەکەی زۆر دەترسا زۆر چاودێری کردن وشەیەکیان لێ تێ نەدەگەیشت و سوسەی هیچ تاوانێکی لێ نەدەکردن تەنها ڕۆژێك ئەو نهێنی یەی بۆ ئاشکرا بو کە بۆ یەکەم جار ئەو دو دڵدارە دەمیان لە ئاسمانی یەکتری گیر کرد بو کاتژمێرێك بو قسەیان لەسەر باسی چارەنوسی یەکتر دەکرد شەش مانگ پێش مەرگی ئاراس ئەوەی دی لە کاتێکدا بۆ خوێندن دەچو بۆ پایتەخت نیاز بە هێزێکی ترسناکەوە جەستەی دەلەرزی کرۆکی بیرێکی پەرش مێشکی دەگوشی لە پڕێکدا ئەو نهێنی یەی درکاند : ئاراس دەڕۆیت دور کەوتنەوە مانایەکی بێ پایان هەڵدەگرێت کارێکی ترسناکە بەیەکەوە لەگەڵ شەونم دا سەفەر دەکەن .. ئاراس هەستی پێ کرد دەمێك بو بەو چەشنەی دەدی جارێك ئەو ڕقەی پێ ڕشت و بە توندی وەڵامی دایەوە نیاز قژی خۆی ڕاکێشا ئەویش لە دڵەوە گوتی : کاری بە تۆ نی یە سەربەستم کچی تر بناسم گرنگ ئەوەیە پاك بم .. ئەوەی گوت ئیتر هیچ باسێکی تری لەگەڵدا نەکردەوە لەو کاتەش دا قسەکەی تەواو کاریگەر بو لێ ی لێوی خۆی کرۆشت و پێی گوت : نیاز هیچ شتێك کار لە خۆشەویستی من و تۆ ناکات بەسە ئازارم مەدە .. نیاز سەری داخست وێنەی شەونمی هێنایە بەرچاوی خۆی باڵا مام ناوەنجیەکەی قژە خاوەکانی بەو گەردنە شوشەییە و مەمکۆڵە نارنجیەکانی وجەستە پڕ لە تەوژمەکەی ساتێك بەو جۆرە لێ ی ڕوانی لە دڵەوە وتی : شەونم شۆخی ئەم شارەیە لە بەغداد بەیەکەوە دەخوێنن ئیتر منی چی .. ئەم ترسە لە دڵیدا جێگیر ببو لە کاتێکدا کە ئاراس بێ دەنگ بو بە تەواوی چارەنوسی خۆی بە ڕەشی بینی و هەستایە سەرپێ ئاراس لەو ساتەدا هەستی جوڵا دەستی بە قژە خاوەکانیدا هێنا و بۆ سەرەوە هەڵیدایەوە ئەو جەستەیە خرۆشا وێنەی شەبەقی مانگ لە ناو تاریکی ئاوێکی ڕوندا شەوقی دایەوە و نیگای کەوتە ناو عەشقێکی خرۆشەوە لێویان کەوتە سەر لێوی یەکتر وەکو هەنگ شیلەی یەکتریان مژی ئەوە یەکەم جاریان بو کەچی کڵاو ڕۆژنەی ئەو نهێنی یەیان لەسەر لاچو جگە لەوە جارێکی دی نەیبینیەوە لەو ساتەشدا خۆی بێ دەنگ کرد پەردە ترسناکەکە دەمی بەستبو هەستی کرد کوڕەکەی توشی کارەساتێك دەبێ

کەچی لەو گولە بارانەدا ئەو هەستە گۆڕا تۆڕی شۆڕش و سیاسەت گرتیەوە لەو چەند ڕۆژەدا دەرکی پیٚ کرد بو ئەو بەیانی یەش کە بە شەڕواڵ و مرادخانی یەکەوە چوە دەریٚ زانی بەرەو ڕوی گولە دەچیٚت ویستی ڕیٚ ی لیٚ بگریٚت و نەهیٚلیٚت بڕوا لە پڕ قسەی منالەکەی بیرهاتەوە کە سیٚ ڕۆژ لەوەبەر وتی : داگیرکەر سەردەبڕین لە پیٚناوی نیشتماندا مردن چی یە .. ئەوەی گوت هەلٚ بەزی یەوە ئەویش پیٚی گوت : تۆش شەڕ دەکەیت .. بە توڕەیی یەوە قاچی بە زەوی یەکەدا کیٚشاو وەلاٚمی دایەوە : من کوڕی ئەم خاکە نیم خالەکە ؟ ئەم قسەیە بروسکەی بە میٚشکیدا هیٚنا و بە تەریقی یەوە سواری عەرەبانەکەی بو لەو ساتەشدا ئەوەی بیر هاتەوە ساتیٚك لە ژیٚر جاجمەکەیەوە سەیری کرد ئەوسا چاوی نوقاندەوە ئەویش بە تیژی دەرپەڕی کاتیٚك دەنگی تەقە بەرز بوەوە خەوەکەی شەویٚی بیر هاتەوە وەکو توشی نەخۆشی یەکی سامناك بو بیٚ لەگەلٚ هەنگاوەکانیدا ڕیشالی خەوەکەی شی دەکردەوە : دانم کەوت زانیم کۆست کەوتنی لەدواوەیە ڕۆلە ڕۆ .. چەپۆکیٚکی بە خۆیدا کیٚشا کاتیٚك تەرمی خەلکی هاتە بەر چاو وەخت بو زراوی بتۆقیٚ لە تاوان بەرەو خوار کشا و بە هاوارەوە خۆی هەلدایە ناو جەستەکان لەبەر دەست ڕیٚژ و گولەدا باوەشی بەتەرمی کوڕەکەیدا کرد دەمی خستە ناو خویٚناوەکەی و بە پڕتاو تەرمەکەی کیٚش کرد لەوکاتەدا خەلکی بە هانایەوە هاتن و قا چ و دەستیان گرت و ڕزگاریان کرد لە ناو خویٚناوی مەیوەوە مۆمیا ببو کاتیٚك بە خۆی زانی جیهان لە بەر چاوی دا ببو بە شەپۆلی خویٚن ڕەنگی سور ببو سەر زەوی لیٚ تەندرا کشانیٚکی خۆکرد لەبەرچاوی دا مایەوە لە ناو چرپەو لە خۆدان و گریانی خەلکەکەدا گیٚژ ببو : ئۆف ژنەکەشی مرد.. داخەکەم بە مندالەوە بو .. بەم قسەیە وشك هەلهات بروسکەی مەرگیٚکی خۆکرد سەرتاپای جەستەی ڕادەوەشاند هیٚز و بڕستی لیٚ بڕی تریشقەی هەزاران هەوری خویٚناوی لە میٚشکیدا کەوتە لیٚدان چەخماخە و بروسکەی ناجۆر بورکانی میٚشکیان دەشلەقاندەوە هیٚستریای مەرگ ببو بە چەرچەفیٚکی سپی خویٚناوی وەکو دەوار جەستەی پیٚچایەوە لەناو شەپۆلی کۆچەریەوە بە گۆڕو گۆڕستانەکانەوە کەوتە سوڕانەوە وەکو خۆی مایەوە وەکو ئەم ساتەش لە سەر تەرمەکەی دەبینرایەوە شالٚ سپی لیٚوەکانی وشك ببون وەکو ڕۆژانی تر دەیویست گویٚی بە قریشکەکانی پڕ ببیٚت ئەوسا بەسەر ئازارەکانی مرۆڤایەتی دا بچیٚتەوە بە دریٚژایی ئەو ماوەیە هەولی دا نەیتوانی بچیٚتە ناو ئەو شەپۆلە بڕوا داری یەی ئەوەوە چەند باسی سەر گوزشتەی گۆڕو خەلوە و کارەساتەکانی بۆ کرد بو تویٚشە بەرەیەکی زۆری بۆ والاٚ کردبوەوە کەچی هەمو ئەو شتانەش نەبونە هۆی ئەوەی لاسایی بزوتنەوە بروسکەیی یەکانی ئەو بکاتەوە کاتیٚك ویٚنەکانی ئەوی دەخستەوە بەر چاو کە لە گۆڕەکەیەوە دڕی بە گەلاٚی وەریو دەدا وەکو هەڕەشە لە مەرگ و ژیان بکات لەو ساتەدا هەمو جەستەی دەلەرزی لەو ساتەشدا چەندە ویٚنەی هیٚنایەوە بەر چاوی چاری نەبو شالٚ سەوز ببوە ئەستیٚرەیەکی نەمری لەلای بەو هەمو بیرەوەریەی جارانی وای دەزانی هەلمی تاریکی و ڕونی لیٚ دەکشیٚ ویٚنەی گڕی دۆزەخ و تریفەی ئاوی کەوسەر ئیٚستاش جەستەکەی لەبەر چاوی دا ئەو شیٚوەیەی گرتبو دلی لە ترپەی لیٚداندا بو بۆ ئەوەی بە قریشکەیەکی جەرگ بڕەوە ڕابپەڕیٚت دیوارە ئەستورەکانی خەیالٚ و بیرکردنەوە و ئەفسانەی بڕمیٚنیٚت و پیٚناسەی بونی خۆی دەربخات بەلاٚم جەستەکە ئەو هیوایەی دەمراند کەفەکەی سەر لیٚوی دلە خورپەیان پیٚ دەکرد کات ژمیٚری ڕاست بونەوەی شالٚ سەوز مۆسیقای ترسناکیان دەژەند میلی لە کاتی خۆیدا ترازا بو سەرتاپای سروشتی گۆڕستانەکە چاوەڕوانی هەستانەوەی ئەو بو ئەویش لە مەداری خۆی دەرچو بو هۆشی لە زەنگی ڕاچەنیندا خنکا بو کفنە سپی یەکانی بە ئاشکرا وەکو کەشتی مردن شالاٚوی مەرگی ناوەختیان دەکیٚشا و بانگی مردنی خەلیفە شالٚ سەوزیان بە گویٚی شاخ و کیٚو و گردو تە پۆلکەو گۆڕو گۆڕستاندا دەدا

*   *   *

سێبەری شاخەکە بەسەر تەرمەکەدا3

کشا بو لەگەڵ هێزی ساردەوە بوی خۆرەکەدا بە تێکەڵی وێنەی پشکۆیەکی خامۆشی بەر بارانیان دەنواند پەنجەکانی بە سەر تەختە بەندەکەدا وەکو ئێسکێکی وشك بڵاو ببوەوە نینۆکی درێژببون وەکو نیشانەی کۆتایی ژیان بکێشن چاوی بە ناو ئاسمانی ڕەنگا و ڕەنگەوە گەوهەرێکی شاراوەو خامۆش بو بە زەردێکی ڕەش باوەوە دیاری یان دەدا برۆ سپی یە پڕەکانی بە تیژی درێژ ببون وەکو گوڵە جۆ ڕەنگاڵەیان دەدایەوە ڕیشە بەفرینەکەی شارای گەنم ڕەنگی یەکەیان داگیر دەکرد لە دورەوە هێمایەکی ما تماتیکی لێ دەبوە وە چاوی بە زەقی پشتیان لە شارەکە کرد بو وەکو هەمو ئەو ڕۆژانەی تر کە ڕوی لێ وەردەگێڕا هەشت ڕۆژ لەوە و بەر بەو چەشنەی کرد لەو کاتەی نیگای تێ بڕی بو برۆی ڕاست ببونەوە لە تاوان پشتی وەرگێڕاو لە سەر تەختە بەندەکە ڕاکشا و کەوتە ڕوانینی ئاسمان چینی خەماوی بە ڕواڵەتی ڕەنگا و ڕەنگەوە دەهاتنەوە بەر چاوی جەستەی سوتاو بە گولە دابێژراو دەمار و جەستەیان شیتەڵ دەکردەوە کۆرپە ساواکانی بەر نەشتەر بەلایدا تێ دەپەڕین و مێشکیان دەئاوساند لە ناو گەواڵەی سپی و شین و زەردی ئاسمانەوە قریشکە و هاوار و ناڵە و گریانی دایکە بەرۆك دادڕاوەکانی دەهاتەوە بەر گوێ وەکو ئەو ڕۆژەی لە شەڕی بەردەرکی سەرادا چاوی پێ ی کەوت و دەیان جاری تر لە دەوزری شارەکە دەیدی ڕۆژانە دروێنەی هەژاران دەکرا بەلام کوشت و بڕی ئەم جارە جیاوازی هەبو زرێپۆش و چەکی قورس ئاگریان دەباراند تەنانەت لە گۆڕستانیشەوە کشان شاڵ سەوز لە ژێر پەردەی خوێناوی یەوە سەیری ئەو زەماوەندەی دەکرد لە چەقۆی شۆفڵەکانەوە تەرمی هەزار لاوی بەرچاو کەوت سەیری دەکرد چۆن زەوی یەکەیان دەدڕی و لیژنەیەك تەرمیان تێ دەخست ئەوسا دایان دەپۆشی یەوە چوار جێگەیان هەڵکەند هەریەکەیان کەندەلانێکی گەورە و فراوان زیند و مردویان تێ دەکرد ژن و پیا و بە چاوی بەستراوەوە لەگەڵ تەپ و تۆزی سەرگرتنیاندا هاوار و قریشکەیان بەرز دەبوەوە هەناسەی ئاگراوی بە جەستەی شارەکەدا دەهات کفن پۆش چاوی نوقاند قریشکاندی و ڕوی کردە ئاسمان : خوایە چاو بکەرەوە بڕوا ناکەم خەوت لێ کەوتبێت هەستە سەیری دڕندەکانی سەر زەوی بکە فریشتەکانی تۆش دەخەنە چاڵەوە خوایە خوایە .. بە توڕەیی یەوە وەستا هەتا شۆفڵەکان گەڕانەوە ئەوسا لە ناو گۆڕەکەیەوە مێشکی خۆی گوشی و تفێکی کردە جیهان ئەوسا کەوتە ڕوانینی تەزوی مەرگاوی بەرچاوی گەڕیدە و وێڵ و ڕێبوارێکی نەدەهاتە بەرچاو بە لاڕێ و شۆستە و شەقام و کۆڵانەکاندا هات و چۆ نەدەبینرا هەر لەو کاتەی فڕۆکەکان بانگەوازیان بڵاو کردەوە : هاتو چۆ قەدەغەیە .. ئیدی شەقامەکان چۆڵ ببون تەنیا ڕیزەی سەربازەکان بۆشاییان پڕ دەکردەوە بەو جۆرە هەتا ئێوارە چینی خوێناوی شاری پاس کرد جەستەی هەزاران لاوی تیادا دیەوە لەمەوە شالاوێکی ترسناکتری وەکو ئەو کاتەی پێش سی ساڵ هاتە بەرچاوی چۆن مێشکی ببوە گۆڕە جولەکەی

هاوار و خوێناو مەزاری گۆڕ و جەستەی تەنیایی ژیانی چەند ساڵ بو لافاوی جەستەی ون ڕویان تێ کرد بو هەر لەو ساتەی کە بۆ دوەم جار ئینگلیز هاتنە پەرێزی شارەکە و بە پێڵاوی قورس دڵی خەڵکیان دەکوتیەوە چەند ساڵ بەو چەشنە تابلۆی خوێناوی بارمتەی ژیانی شارەکە بو ڕۆژ لە دوای ڕۆژ پتر سەربڕین و دەسڕێژی ڕەشۆکی سەر سەنگی لاو و پیر و ژنی دەگرتەوە پەڵەی خوێناو هەر ساتە شەقامێکی ڕەنگ دەکردو درەختێکی بەرهەم دەهێنا هەتا لە ڕۆژی شەڕی خوێناوی ناوەندی شارەکە دا شە پۆلی هێرش و دەست ڕێژ دەستی پێ کرد خەڵکی بەرەو ڕوی سەرباز و پۆلیس هوروژمیان دەبرد هەر لە پێش گزنگەوە چاوشارکێ ی مەرگ ساز درا عەرەبانەی دو ئەسپی بریندار و تەرمی دەگواستەوە خوێناو لە سەر تایەی باریکەوە جادەکانی سور دەکرد بە سەر کۆڵی ژن و پیاویشەوە کێش دەکران وتار و سرودی شۆڕشگێڕی دەگوترانەوە هاوار و دەنگی ئازادی گەروی شاری گرتبو لە نێو لا پەڕەی دڵی یەك ڕەنگی خەڵکەوە هێرشی تۆقێنەر دڵی ویژدانی یەکالا دەکردەوە دایك و باوك و جگەر سوتاو بە دوای تەرمی منداڵەکانیاندا دەگەڕان هەرچی خانوە بێ نەواکان بو تەرمیان بۆ دەهاتەوە پەڕۆی دەستی سواڵکەرەکانیش پێچرابوەوە نیشانەی سرودی خەباتیان بە سەرەوە بو لەگەڵ ئەوانەشدا زیاتر خەڵکی جۆشیان دەسەند تەقینەوەی مێشکی نیشتمان پەروەران لەسەر خاکێکی داگیر کراودا دەباری کفن پۆش وەکو کۆلارەی خوێناو دەخولایەوە لەوکاتەشدا ئەو شالاوە گرتیەوە هەوای بۆگەناوی ئەو جەنگە خوێناویەی بیر هاتەوە لە ناو گولەو شەڕ و زرمەی تەقە و دەنگی ئوتومبیلی سەربازی و تانکدا ئەو وێنەیەی هاتە بەرچاو لە سەر تەرمەکەشیەوە تەزوی هێزێکی گەورە دەبینرا لە سەر شە پۆلی با کزەکەوە شالاوی خوێناوی ئەو ڕۆژە نوێ دەبووەوە شاڵ سپی لەگەڵ نیگاکاندا هەستێکی تۆقێنەر دەیگرتەوە و ترسێك بە دەمارەکانیدا دەگەڕا وای دەزانی توشی جەنگی جیهانی بوە و هەناسەکانیشی هەوای پاك و بێگەردی ئەو ڕۆژە سامناکەیان دەکێشا دیدە خامۆشەکانی شاڵ سەوز خاڵێکی گرنگ بون پانتایەکی بەیاریان پڕ دەکردەوە وەکو گێژاوی لیتاوی ڕۆژانی ڕابردو حەزی بە نرکەو قریشکەی ناکات دەکرد لە نێو دەزولەی دەمارەکانی جەستەی هەستێکی پڕ لەکارەسات دەبینرا لەگەڵ شنەی باکەشدا ئەو هێزەی خاو دەبووەوە کاتێك کە سەیری ناوچەوانی دەکرد تەزویەکی تۆقێنەر جەستەی دەگرتەوە نەك ئەوە بگرە هەمو ڕۆژێك ئەو گڕە جەستەی دەپێچایەوە لەو کاتەی چاوی پێی کەوتبو ڕوبەری جیهانی لەنێو چاوی دا دەخوێندەوە لەو ساتەشدا بە هەمان چەشن بو چرکەکانی ناو چاوی وێنەی دێبەر پەل و پۆیان دەخستە هیوایەوە لەگەڵ ئەوەشدا مات دەبو ڕۆژان شاڵ سەوز هەردو قاچی لەزەوی یەکە گیر دەکرد موەکانی جەستەی ڕاست دەبونەوە بالای بەسەر سەرتا پای گۆڕستانەکەدا سوار دەبو لە دورەوە ڕەنگاڵەی هەیکەلێکی نەمری دەبەخشی سام و هەیبەت سەر جەستەی دەنیشت بە چاوی پڕلە تروسکەی گەشیەوە لە خانوەکانی دەڕوانی گلۆپ و منارە و کۆڵان و شەقام و جادەی بەسەر دەکردەوە لە پڕ تەزویەك لەبەری پێ یەوە هەڵدەستا و هەتا تە پڵی سەری دەگرتەوە زۆرجار لەبەر خۆیەوە دەدوا جارێکیان توشی شە پۆلێکی سەرگەردانی هات لەو کاتەی پشتی کردە شار تورەیی گرتی و بەبێ ئارامی یەوە سەیری گڵەکەی کرد و تفێکی مزری لە شارەکە کرد و وتی : شارەکە ئێستاش خوێناوی یە هەرگیز پاك نابێتەوە ئەم شارە ئەم شارە .. شاڵ سپی گوێ ی بۆ شل کرد بو کاتێك کە دوا وشەی لە دەم دەرچو لەرزی و لێ ی چوە پێشەوە و لێ ی پرسی : خەلیفە باسی تاوانی شارەکە دەکەیت دەمەوێت ئەو نهێنی یەم بۆ بدرکێنی کوڕ و ژن و منداڵت کوژراون خەلیفە بەڵکو وەڵامم بدەیتەوە .. خەلیفە شڵەژا ئەو پرسیارە دەمارەکانی سوتاند ساتێك خۆی گرت پاشان دەنگی بەرز کردەوە : منداڵ و ژن و کچ و کوڕ هەموی جگەر گۆشەمن ئازارمن ژانن مەرگن .. ئەوەی گوت دڵی پڕ بو بەسەر گۆڕستانەکەدا قیژاندی شاڵ سپی لەوە زیاتر قسەی لەگەڵدا نەکرد ئەویش بەدەم ڕیشەی ئازارێکی سەختەوە لە پاڵ کێلێکدا دانیشت و هەردو دەستی بەسەر یەوە گرت ئەوسا کەوتە هاوار و ناڵە ناڵ بە چە پۆك بە سەری خۆیدا دەماڵی چاوی لە خۆڵەکەی بەر دەمی بڕی لەو ساتەدا قژی خوێناوی ئاراسی هاتەوە بەر چاو موچڕکەیەك گرتی دڵی کەوتە سەر خورپە بە ناو قەڵایی یەکی بێ بن دا ڕۆچو سی و سێ ساڵ بو ئەو تەزوە بە جەستەی دا دەهات زۆر جار هاواری بە سەردا دەکرد : ئاراس ئەو کچە چاو باشقەڵە توشی گێژاوی خوێنینت دەکات واز بێنە ڕۆڵەکەم .. ئاراس سەری دا دەخست توشی گەرداوێکی وا ببو تەوق کەوتبوە دەست و قاچی یەوە ڕەنگی ئەو خۆشەویستیەی دەگەڕایەوە بۆ ساڵانێکی دور و درێژ وەکو هەڵۆ و ماسو لەگەڵ نیاز پێك لچکا بون بیری لە مەرگی خۆی

بکردایەتەوە نەدەهاتە سەر ئەو ڕایەی واز لەو ئەوینە پاکەی بهێنێ هەمو جارێك بیری ئەو ساتەی دەکردەوە کە بۆ یەکەم جار بینی هەردوکیان حەپەسان دەزوی چاوەکانیان بەیەکەوە چەسپ بو جەستەیان کەوتە لەرزین چەند ساڵ بەو سڕیە لە دڵەوە یەکیان دەپەرست دو دڵ کەوتبونە نێو گوڵدانێکی دڵداری یەوە پاش سێ ساڵ ئەو هیوایەیان هاتە بەر تا ئەوساتە هەردوکیان بەند بون ئاراس چەند بیری دەکردەوە دڵی دەگوشرا دەزولە جەستەی دەگرتەوە هاوڕێیەتی براکەی نیاز چوار پەلی بەست بو چەندی کرد نەهاتە سەر ئەو ڕایەی قسەی لەگەڵدا بکات زۆر جار بیری لەوە دەکردەوە وازی لێ بهێنێت و ئەو دڵەی بداتە بەر نەشتەر ئەم کرۆکە گرتبوی هەتا ڕۆژێك هاوڕێکەی ئەو دەرگایەی بۆ واڵا کرد وپێ ی وت : ئاراس ئەگەر بەختیاری منت دەوێت سەربەست بە سەیر من چۆن دوچار بوم بە هۆی برایەکی ناله باری نازەنینەوە با من و تۆ ئەوە دوپات نەکەینەوە ئەگەر تۆ نیازت خۆش نەوێت دەبێتە هاوسەری کەسێکی دی ئاراس گوێم لێ بگرە..ئاراس سەری داخست فەرهاد هەستی پێ کرد قژی بۆ هەڵدایەوە ئەو هەستە تەریقی یەی شکاند: ئاراس خۆمن ئەحە چەقۆ نیم ئێمە باس لە ئازادی دەکەین با لە خۆمانەوە دەست پێ بکەین ..ئاراس بەو قسەیە دەرفەتێکی بۆ ڕەخسا و وەڵامی دایەوە : ئەحە سەرسەریە جاسوسە شکی لێ دەکرێت دەبێ چارەیەکی بۆ بدۆزینەوە ئەگەر لەبەر نازەنینیش نەبێت خوێن مژە دەبێت بکوژرێ..فەرهاد پێکەنی بە زەردەخەنەیەکەوە گوتی : نازەنین دەڵێ ئەوەندە نهێن گرە ئێمە بەسڕی نازانین پارەی زۆرە بەبێ کار و کاسبی کەس نازانێ چۆنی پەیدا دەکا..ئەوەی گوت سەری هەوادا چاوێکی بە ئاسماندا گێڕا سێبەری شاخەکە دەکشایە ناو سنەوبەرەکانی کارێزی قەراغ شار ناو شاریش شڵەقا بو خەڵکی بەرەو خوار دەبونەوە گۆڕستانەکە ترسناکی تێکەوت بو ئەوانیش لەگەڵ وتو وێژەکەیان دا گەڕانەوە ماڵەوە ئاراس لەگەڵ هەنگاوەکانیدا دەرونی دەکفاو جەرگی دەکەوتە بەر نەشتەر دوای ئەوەش نەیتوانی قسە لەگەڵ نیازدا بکات هەتاکو جەستە خوێناوی یەکەی فەرهادی دی ئەو کاتەش بە هۆی قسەی فەرهادەوە دەستی نیازی گرت پەیمانی لەگەڵ دا بەست لەو ساتانەی کە ڕقێك بەر چاوی بگرتایە خوێنەکەی دیدەکانی دەپۆشی ناچار کەوتبوە ناو داوی نیازەوە بە هیچ شتێك ڕزگار بونی بۆ نەبو لەناو قسەکانی باوکیشی دا دەکەوتە ناو تۆڕێکی ترەوە شاڵ سەوز لە پڕ ڕاچەنی لەناو شەپۆلێکی بێ ئارامەوە ئەو پێشهاتەی بیر هاتەوە بەو ترسناکی یەوە ڕوی کردە شاڵ سپی و هاواری کرد: بەسە بەس چی تر باسی ڕوداوی ئەو شارەم لێ مەپرسە نامەوێت نەشتەر لە جەرگم بدەم .. قریشکەیەکی بەهێزی کرد و چوە سەر تەختە بەندەکە ڕاکشا لەبەر هێزی تیشکی چەماوەی خۆردا وێنەی تابوتێکی زیندو بەری دەنواند هەتا ببێتە کەشتی و جیهان تەی بکات تەرمەکەشی ڕەنگێکی ترسناکی لێ نیشت بو وەکو کەشتی دەنواند بە دەریا و چۆم و ڕوبار و مانگ و ئەستێرە و ڕۆژ و هەوا و گەردوندا بگەڕێ دڵی نهێنی یەکانی گەردون شی بکاتەوە کەفەکە بروسکەی دەخستە دڵی شاڵ سپی یەوە وێنەی میکرۆسکۆب دیاری دەدا ئەوە مایەی دڵە ڕاوکێی ژیانی بو لەو کاتەی ئەو بەرگەی پۆشی بو عەوداڵی نهێنی کەفی سەر لێوی وەلی ببو دەیویست تێر لەسەر لێوێك هەڵی بمژێت زۆرجار شاڵ سەوز ئەو باسانەی بۆ دەگێڕایەوە وەلی نهێنی یەك بو هەمیشە شانازی پێوە دەکرد بەو هیوایەوە دەژیا بیگاتێ چەند ساڵ شاخ و کێو و تەکیەی کرد چاوی پێ ی نەکەوت کاتێك بۆ یەکەم جار بینی دڵی داخورپا کەوتە لەرزین دەستی بە گریان کرد ساتێك پەڵەی ڕشت ئەوسا دانەوایەوە لێوی ئەو وەلی یەی ماچ کرد کە لە بەردەمیدا ڕاکشا بو پاشان هەستایەوە بە ئەژنۆی خۆیدا ماڵی و هاواری کرد: ئای خەلیفە قاله لەم ئەشکەوتە چۆڵەدا گیانت سپارد بوی بە وەلی خوا مەرگەکەت جیهانی لەرزاند ئەمرۆ بە تەزوی کەمەند کێشی تۆوە ڕاچەنیم و هاتمە ئێرە گەورەم بۆ ئەم مەرگە پەلت گرتم ئاخ ئاخ ..ئەوەی گوت گریا فرمێسکەکانی بۆ شەش ساڵ لەوە و بەر دەڕشت ئەو کاتەی هاوڕێ ی بو کاتێك لە شێخە پەڕۆ جیا بوەوە ئەوی ناسی پێنج ساڵ بەیەکەوە گەڕان سالێك بو لێکدی جیا ببونەوە بەدەم گڕی شێخە پەڕۆوە هەریەکە بە لایەکدا دایان کێشا کەچی پاش دوانزە مانگ کەمەند کێشی یەکتری بونەوە شاڵ سەوز لەو ساتەدا قریشکەیەکی کرد ئەوسا دانەوی یەوە لە بیرەوەری ئەودا نوقم بو خەلیفە سێ ساڵ بو ببو بە خەڵوەکێش بۆ خونچەیەکی پڕ لە چەرمە سەری ئەو هونەرەی هەبو ئەو سەرگوزشتانەی بۆ شاڵ سەوز گێڕابوەوە بەناو شاخ و کێو ڕەوەز و بێشەو شەوەزەنگ دا پەلکێشی دەکرد لە گۆڕستان و موغارەی تاریکدا پرۆڤەی مەرگی پێ دەکرد بە کەمەند کێشی دو ڕۆژە ڕایدەکێشا بە قوڵایی خەیاڵی ئەفسانەییدا شۆڕی دەکردەوە خۆیشی

لەگەڵ سەما ی مەرگاویدا بەشداری ئەو پرۆڤەیەی دەکرد هەمو ئەو ماوەیە ئەوە پیشەی بو هەرچەند ساڵێك كفن پۆشێكی فێر دەكرد لەناو خەڵوەكێشەكاندا ببو بە ڕابەر بە تایبەتی ئەم مامۆستایی یەی بۆ شاڵ سەوز كرد و لە هەمو شتێكدا چاوی كردەوە سڵی لە گەردەلول و دڕندە و تاریكی و تەلیسم نەما بو سەدان تولە ڕێ ی تاریكی لەبەر چاودا ڕوناك كردەوە كاتێك بەجێ ی هێشت بروسكەیەك بو شەوێك بە جوتە لە خەو ڕا پەڕین ئەم بۆ دەستە ڕاست و ئەویش بۆ چەپ لەو ساتەوە یەكیان نەدیەوە شاڵ سەوز بە دوایدا دەگەڕا ئەشكەوتەكانی بەسەر كردەوە هەتا بە دوای تەزوی مەرگییەوە ڕاچەنی و لەو ئەشكەوتەدا دی یەوە و لەو ساتەشدا كە چاوی بەسەردا شۆڕ كردبووەوە ئەو بروسكانە جەرگیان دەپێكا بۆیە قریشكەیەكی بێ ئاگایی كردو دانەویەوە جارێكی دی لێوی ماچ كرد ئەوسا مێزەرەكەی لەسەر سنگی لاداو بەدشداشەكەیەوە دای بە كۆڵیدا و گەیاندیە گوندێكی لا پاڵ لە دورەوە خەڵكی لێی هاتنە پێش ئەویش لەسەر بەردێك تەرمەكەی ڕاكێشا و بە شاخەكەدا هەڵگەڕایەوە ئەو زەنگە هەمیشە لە مێشكی دا لێ دەدرا زۆر جار ئەو جەستەیەی دەهێنایەوە بەرچاوی خۆی چۆن لە ئەشكەوتەكەدا ڕاكشا بو سەرە ڕوتاوە سافەكەی وەكو خۆی دەبینی موە بەفرینەكانی لە جەرگی دەچەقین كەفەكەی سەر لێوی دەیخستە سەر خەندە و خرۆشی فیردەوس تەزبیحە هەزار دەنكی یەكەشی لە ملیەوە ئاڵا بو ئەو جارە چاوی بەو كەفە كەوت چەند جاری تریش باسی وەلی تری بیست تەنیا شاڵ سپی ئەو هیوایەی زڕ بو كاتێك كە شاڵ سەوزی ناسی عاشقی كەفەكە بو زۆر جار خۆی ماندو كرد بێ سود بو كاتێك كە چاوی پێ ی كەوت لە خۆشیان شاگەشكە بو لەناو تاریكایی ئەشكەوتێكدا كەوتە ناو نیگایەوە وەكو زێڕی دەنواند كاتێك كە شاڵ سەوز قریشكاندی هێندەی تر دڵی كەوتە سەر جۆش هەستی كرد كەچی كارەساتێك لێ ی ڕویدا بەوە دڵی وەكو كەف دەتوایەوە ئەویش گریا دەیویست باسی ژیانی ئەو وەلی یەی بۆ بكات لەبەر فرمێسك توانای نەبو لە پڕ خۆی گرت و كەفەكەی نیشانی شاڵ سپی دا كەوتە گێڕانەوەی ژیانی : ئەمە ئەو زاتەیە كە باسمان دەكرد شێخە پەڕۆیە . .فرمێسك لە چاوی یەوە داباری شاڵ سپی واقی وڕما بو ورتەی لە دەم دەرنەدەهات هەتا شاڵ سەوز دەستی بە قسە كردەوە ئەوەندە بە جۆشەوە كەوتە قسە فرمێسكەكانی زەویەكەیان مۆر كرد : بە منداڵی خەوی بە حەزرەتی یوسفەوە دیوە ئەوسا داوێتیە شاخ مرۆی وا چاك لەسەر جیهاندا نابێتەوە ..بە كوڵ گریا ئەوسا ماچێكی تری كرد شاڵ سپیش لێوی خستە سەر لێوی ساتێك هەردو دیقەتی كەفەكەیان دا و بە جوتە گریان شاڵ سپی ئەو جارە ئەو هیوایەی هاتە دی لەم ساتەشدا كە سەیری شاڵ سەوزی دەكرد پلەیەكی بیر دەهاتەوە تەزوی مەرگە سەختەكانی دەهاتەوە بەرچاو بۆیە بە گومانێكی زۆرەوە سەیری دەكرد خەلیفەش بە جۆرێك كەفەكە لەسەر لێوی نیشتبو پرسیاری لە ژیان دەكرد تنۆكەیەك بو بە دوای ڕیشەی جیهانەوە كێش ببو وەكو شوێنەواری جەنگی جیهانی بو بێت بەو جۆرە چرایەكی تاریكی بەسەر ڕەوڕەوەی خوێناوی مێژودا دادەگیرساند

4

سەرینی دینامیكی تەرمەكە لە بناری كێوەكەوە دەستی پێ كرد بو هەردو قاچی بە لای گوندەكەدا جوت ببون سێبەری دار ئەرخەوانەكەی مەرقەدیش شە پۆلی نسێی بەسەر و ڕویەوە دەكێشا گڵۆپەكانی شار هەڵكرا بون لەگەڵ تۆپەڵ بونی تیشكی خۆردا بەشەڕ دەهاتن و باق و بریقەیەكی ڕەنگا و ڕەنگ لەسەر تەرمەكە دەسازا هەردو دەستی بەسەر زبرایی تاشەكەدا شۆڕ ببوەوە پە نجەكانی وێنەی تەرم بە نەرمی درێژ ببون خەمێكی تاریك لەسەر دەستی چە پی بو تا ئەو كاتەش وەكو خۆی مابوەوە جێگەی برینەكەی خۆی نەگرتبوەوە و پێستەكەی ئاوەژو نەببوەوە و ئازارە سەختەی وەكو خۆی بە گرمۆڵە كراوی مابوەوە پارچە قەیدەكە چۆنی هەڵدڕی بو بەو چەشنە بو خەتێكی ئەستوری بەسەردا كێشرا بو بە لولی یەكی گرتبوەوە هەر كاتێكیش ئەو ژانەی بە دڵ بگەیشتایە كت و پڕ بە ناخی بیرەوەری ئەو ڕۆژە ترسناكەدا ڕۆ دەچو وێنەی خامۆشی

ئەو ساتەی دەهاتەوە بەرچاو پەرچەمی بێ دەنگی شار و هەناسەی کپی چۆن وەکو تەرمێکی خۆڵاوی بۆ زرنگەی ئازار کەوتبو لە ڕاست و چەپ و باکور

باشوری زەنگ و قریشکەی مردن دەهاتە بەر گوێ کۆڵان و شەقام و دیواری چاوەڕوانی دڵۆپە خوێناوێکی ڕژاو بون وەکو گۆماوێکی مەنگ بۆنی مەرگێکی ناکاتی لێ دەهات چەند ڕۆژ بو دوکان و بازاڕ داخرا بون قفڵی دولابیان لێ درا بون عەرەبانەو کەر و وڵاخ لەناو بازاڕدا نەما بو پەردەی تاریکی لەژێر تیشکی خۆرەوە بە ئاسمانەوە دەکشا نیشانەیەکی ترسناکی دەکێشا لە ژێر دەسرۆکەی وشکی چاوەڕوان کراوی شارەوە ئەو دەستە بە خوێنەوە کۆڵانەکانی کێش دەکرد دڵۆپەی بەسەر خۆڵ و جادەو شەقامدا دەڕژا لەو کاتەی بە تەڵەزمی قەیدەکەدا درا بو خوێناو فیچقەی دەکرد کەسێك نەبو پەڕۆیەکی بۆ لێ بنێت ناچار دەستە سڕەکەی لە گیرفان دەرهێنا و توند بەستی فشاری خوێنی نەدەوەستا هێزی دایە بەر خۆی بۆماڵەوە چووەوە دڵۆپەی خوێن بەڕیزە دەهاتە خوار و نەدەگیرسایەوە هەتا میمکە مریەمی دراوسێ یان بە پێستەیەك بۆی بەست ئەوسا خوێنەکەی وەستا سێ کاتژمێر بە بێ هۆشی کەوت کاتێك هاتەوە سەرخۆی لەنێو دڵە ڕاوکێ ی شارەکەدا گێژ بو جەستەی دەرزی ئاژەنی ئەو ژانە تۆقێنەرانە بو ڕوخساری کۆڵان و بازاڕ وێنەی سەرگەردانیان خستبوە بەرچاوی دو کاتژمێر بەناویدا گەڕا بە چاوێکی ماتەمی پرسە گری یەوە لە هەموی ڕوانی وێنەی سەرەتای جەنگێکی کاولکەریان دەنواند لە بەیانی زووەوە ئەو زەنگە مێشکی گرت بو پەنجەی خست بوە ناو دەمیەوە و دەی مژی هەتا هاوارەکانی ژنەکەی دایان چڵەکاند لەو لایەوە قژە خاوەکانی بەسەر سەرینەکەدا پەرش ببونەوە عارەق ناوچەوانی گرت بو هەناسەکانی توند ببون دەیویست شتێك بە مێردەکەی بڵێ دانی بە خۆیدا گرت و هەتا ئەو لێی چوە پێشەوە و دەستی بە قژی دا هێنا : ناسکۆڵ حەزت لە چی یە قسە بکە زمان بکەرەوە ژنەکە ..ناسکۆڵ ئاهێکی هەڵکێشا ساتێك لێ ی ورد بوەوە ئەوسا زمانی جولاند :پیاوەکە گیپە یەك دانەم بۆ بێنە پیاوەکە ..لەو ساتەوە بازاڕ دەگەڕا تاك تاکە خەڵکی دەبینی بە تیژی تێدەپەڕین دوکانێکی کراوەی نەهاتە بەرچاو لەبەر دەمی گیپەخانەیەکدا دانیشت و سەری بەسەر کۆشی دا شۆڕ کردەوە لەناخەوە هەناسەی هەڵدەکێشا : ئای مامە قالە گیان جاری جاران بوایە سەد گیپەشم بویستایە دەتدامێ ئاخ ئاخ .. گیپەخانەی قالە کەوتبوە خواروی بازاڕی خومخانەی شارەوە قالە بەناوبانگ بو لە تەواوی شارەکەدا دەنگی دابووەوە ڕوخۆش و قسە نەستەق بو هەمو کەس دەیناسی خواردنەکەی هەڵمێکی چڕ وپڕی لێ هەڵدەستا مەنجەڵی گەورە لەبەردەم دوکانەکەیدا ڕیزکرا بون لەسەر چوار پایەکی زل شوشەیەکی درێژ لەبەردەمی دا کێشرا بو بە چوارچێوەیەك چەسپ کرا بو لۆکسێکی ئینگلیزی لە ناوەوە بو شەوقێکی بەتینی هەبو وەستا قالە بەدەم ئیشی خۆیەوە چاودێری خەڵکەکەی دەکرد وەکو ڕەزمی مۆسیقا لەگەڵ کارەکەیدا ڕاهات بو تەواو سەقامگیر ببو دوکانەکەیشی ڕەمزێکی گەورەی خواردنی باڵای شارەکە بو زۆر کەس دەیانوت : بازاڕی خومچیەکانی شار بە گیپەخانەی قالەوە ماوەتەوە . .لەو ساتەشدا هەناسەکانی خامۆش بون بۆنێکی تفتی لێ دەهات سەرو کەلەی ئەویان دەپیشاند ئەویش سەری شۆڕ کردبووەوە لە بیرەوەری گیپەخانەکەدا نوقم ببو لە پڕ زمانی جولاند و وتی : ڕەنگە مامە قالە بەشداری شەڕ بکات خۆشەویستی سەرۆکە و ئەویش بە گیپەی قالە خۆشحاڵ دەبو . .لەگەڵ ئەو قسەیەدا بە نا بەدڵی یەوە لە خۆی ڕوانی بە تورەیی یەوە ڕا پەڕی و ڕاست بوەوە دەستی بە قەیدێکی تیژدا درا تەڵەزمێکی دڕ لە مەچەکی یەوە هاتە سەر پەنجە گەورەی دڕی لەو ساتەوە ئەو برینەی لەناخەوە ساڕێژ نەببوەوە و برینی ژنەکەشی دارێکی سەوزی ناو دڵی بو هەرکاتێك بیری لێ بکردایەتەوە قریشکەیەکی دەکرد : خوایە بێزوی دەکرد بە ژانی منداڵ بونەوە کوشتت..بەم قسەیە دەستی بە سەریەوە دەگرت مناڵەکەی ناو سکی دەهێنایەوە بەرچاوی لەناو مناڵدانی مێشکی دا لە دایك دەبووەوە هەتا لە ڕۆژی حەشردا بیباتە بەردەمی خوا ئەوە ئازارێك بو لە ڕیشە دەرنەدەهات هەر لە سەرەتای ژن و مێردایەتی یەوە ئاواتیان منداڵ بون بو شێخ و مەلا و تەکیە گەڕان هەتا پاش دو ساڵ کوڕێکیان بو دوای ئەوە بە نەزۆکی مانەوە چەندە گەڕان چاریان نەبو جارێك کتێب گرەوەیەك ئەو نهێنی یەی کردەوە : ئێوە منداڵتان نابێت هەناسەی خەڵکیتان بە دواوەیە هەر لە مناڵی یەوە دڵداریتان کردوە کتێبەکە شتی ترتان لەسەر دەڵێت خوا ڕەحم بەو مناڵەشتان بکات . .هەردوکیان لە جێ ی خۆیانەوە وشك بون لەگەڵ شەپۆلێکی بێ هیوایی دا بە جوتە لێیان پرسی یەوە : گەورەمان باسی بکە با بەختی خۆمان تاقی بکەینەوە . .کتێب گرەوە چاوی نوقاند

پاشان وەك دڵخۆشی یان بداتەوە روی خۆی گۆڕی : ئەمە شتێکی نهێنیە ناتوانم بیدرکێنم بەڵام پەیمانتان دەدەمێ کەخۆم دوعاتان بۆ بکەم بەڵایەکە لادەچێت مەترسن .. ئەو قسەیە دو دڵی بۆ دروست کردن لای هەردوکیشیان قسەکانی بە ڕاست گەڕاو جەستەیان دەلەرزی کاتێك بەسەری دا دەچونەوە وێنەی ژیانە ئەویینداری یەکەیان دەهاتەوە بەرچاو هەمو ئەو ساڵانەی بە شوانە بەرغەل و مازو چنین و گەڵا هێنان لەبن دار و بەرد دا یەکتریان ڕادەموساند ژوانی سەر تەنور و ژێر چەتر و پەنا گوێسوانە و شتی تر لە نیوە شەودا یەکیان لە باوەش دەگرت چەند ساڵ بەو جۆرە مانەوە هەتا باوکی ناسکۆڵ هەستی پێکردن و بە قسەی خەڵکی ڕق گرتی و ویستی کاری خراپ بکات بەڵام لە پڕ بەسەر خۆیدا شکایەوە و لە دڵەوە بیری لێ کردەوەە : خولە خوشکە زامە هەتیوە بێ کەسە کچ حەڵاڵی خۆیەتی . . ئەو قسەیەی کرد ناسکۆڵی لێ مارە کرد بۆی گواستەوە لەو کاتەوە بە هیوای منداڵ بونەوە دەژیان خەزانی ڕۆژگار گەردنی هەردوکیانی گرتەوە و ئەو ئومێدەیان مرد بۆ دواجاریش تێکەڵی خۆڵ بو سێ ساڵ بو ئەو ئەو گۆڕە لەناو شەپۆلە تاریکەکانی دڵی دا دەژیا هەر لەو ساتەی کە نیگای لێ تۆرا کۆتری سرکی لە هیچ ئاقارێکدا خۆی نەدەگرت هەتا توشی شێخە پەڕۆ هات و وێنە خەیاڵی یەکەی هاتەوە بەرچاو ئەو تەلیسمە لەمناڵی یەوە لەبەر چاویدا بو چەند ڕۆژێك پێش ئەو کارەساتە بە تەواوی خەرمانەی لەلای دابو بەرگە سپی یەکانی باوکی دەبینی یەوە چۆن شەوانە دەیپۆشی و دەچوە گۆڕستان لەناو دەزولەی چاوە منداڵیەکەیەوە وێنەی ترسناکی یان دەدا لە کەشتی یەکی سەرمانگ دەچو شەوێکیان دوای کەوت بە گریان و لالانەوەوە هاواری کرد هەتا لەگەڵ خۆیدا بردی و لە گۆڕستانەکەدا لە پاڵ خۆیەوە ڕایکێشا و ئەویش چاوی دەبڕی یە ئاسمان و باوەشی بە پێش هاتەکانی ئەو شەوە زەنگە ترسناکەوە گرت بو لەناو شەپۆلی ترس و گومانەوە خەوی لێ کەوت هەتا تەقینەوەی گزنگ ئەوسا بۆ ماڵەوە گەڕایەوە ئەو شەوە بیرەوەری یەکی سامناك بو لە دیدەی ژیکەلەیەوە سەیری ئەو نهێنی یە ترسناکەی دەکرد شەوارەی ترس لەبەر چاوی تێك دەشکا وەکو بۆ جەنگێکی گەردونی بەرن ئەو شەپۆلە بێ ئاگایی یانە بە مێشکیدا دەهات دوای ئەوەش دایك و باوکی بە نەخۆشی مردن کاتێك ژنی هێنا بە ماڵەوە هات بۆ شار ئەو هەستەی تێکەڵی گەرداوی شەپۆلەکانی شار کرد ماوەی بیست ساڵ وەکو شریتێکی مۆمیا بو لە مێشکیدا مابونەوە چەند ڕۆژێك پێش ئەو ڕوداوە زیندو بونەوە دو ڕۆژ پێش شەڕ چەند ژنێکی سواری عەرەبانەکەی کرد کاتێك گەیشتنە گردی سەیوان بەرگی سپی زێوانەکەی مەرقەد دایچڵەکاند و هاواری کرد ئەو هاوارەی مایەوە لەگەڵ بیستنی مەرگەی ژنەکەیدا شەقەی باڵی فڕین گوێی کاس کرد ئەو هێزە خەفەیەی تەقیەوە قریشکاندی هەر ئەوە بو دوای ئەو تەلیسمە کەوت هەتا لە پاڵ ئەو تاشە بەردەدا چاوی بەو سپی پۆشە کەوت و بە جوتە بە شاخەکەدا هەڵگەڕان وەکو کەشتی سەر مانگیان دەنواند لە پڕ سپی پۆش هەڵگەڕایەوە و پێی گوت : من شێخە پەڕۆم تۆش شاڵ سەوز ئەمە ناوتە بیرت نەچێت . .پریاسکەی نهێنی یەکانی لەوێدا کرانەوە دوای ئەوەش دە ساڵ هاوڕێی شێخە بو ڕەنگ و ڕوخساری ئەوی گرتبو وەك ئەو فێری نهێنی مەرگ ببو لەم ساتەشدا تەرمەکەی ڕەنگی ئەوی دەدایەوە خەتە لولەکەی دەستی شایەتی ئەو ڕۆژەیان دەنەخشاند شاڵ سپی دەزولەی تەرمەکەی شێخە بە چاویدا دەهات وێنەی ژیانی شاڵ سەوزی بیر دەهاتەوە لە دیدەیدا چەکەرەی دەکرد بە هێزێکی نەبینەوە وەستا بو لەوەدا بو بتەقێتەوە و هەمو جیهان لە مەرگی شاڵ سەوزدا بلەرزێنێ

تیشکێکی ڕەنگاو ڕەنگ لەسەر تەرمەکە ڕەنگاڵەیان کرد بو سینەی وەکو چە پکە گوڵی هەمە جۆر بۆنی ئەفسوناوی یان دەدا شێ یەکی خۆ کردی تەڕ بەناو گۆڕستانەکەدا دەهات بن بەرد و لاکێل و گۆڕ و شیو و کەندڕ و بەرزایی و نزمایی گۆڕەکانی دەماڵی شنەی دارەکان تێکەڵاوی زەماوەندی ترسناك بون زۆرجار گۆڕستانەکە لە چرکە دەکەوت لە پڕێکدا دەکەوتەوە سەر شە پۆلی مەرگ هەروەك و هەمویان بۆ چاو کردنەوەی کفن پۆش ئامادە بو بن ئەویش بە جۆرێك ڕاکشا بو چرکەی لە خۆی بڕی بو حەوت ڕۆژ لەوە و بەر ئەوەی لێ بەسەر هات دەنگی گولە باران و تۆپ و زرێ پۆش و فرۆکەی ڕۆژی ڕابوردو لە مێشکیدا دەزرنگایەوە قریشکەی منداڵ و پیرو لاو و ژن بە گوێچکەیدا دەهات هەر چوار گۆڕستانە کۆمەڵیەکە جارێکی تر لەبەرچاوی دروست دەکرانەوە وەکو ئێوارە مرۆڤی زیندو گڵیان بەسەردا دەکرایەوە ئەم تەوژمە بڕستی لێ بڕی بو لە تاوان لەسەر تەختە بەندەکە ڕاکشا و نوزەی لە خۆی بڕی توشی شالاوێکی وا هات هۆشی بە هیچ شتێك نەما بو شاڵ سپی نەیوێرا قسەی لەگەڵ دا بکات چەندە سەیری کرد هێندەی تر زمانی دەشکا بە جۆرێك توڕەیی گرتبوی لە گۆڕ و کێل و دار و بەردی دەڕوانی مۆڕەی دەکرد ڕقی لە ژیان دەبووەوە ئەوە یەکەم جاری بو لە ژیانی دا بەو جۆرە لافاوی خوێن بیگرێتەوە هەر لەو کاتەی کە زێوانەکەی مەرقەد هاتەوە و باسی ڕوداوەکانی کرد هێندەی تر خرۆشا کە بیری لە قسەکانی دەکردەوە بروسکەی مردن وشەکانیان دابڕ دەکرد : هاتو چۆ قەدەغە بو سەدان کەس زیندە بە چاڵ کران گەورەم ئەمیش خۆی خستە پاڵ پیاوکوژانی تر . .ئەم قسانە مێشکیان کاس کرد لەسەر تەختە بەندەکە بەنج بو توانای ڕاست بونەوەی نەبو دەمەو نیوەڕۆ دەنگی پیکابێك هات لەخوار نزرگای کفن پۆشەوە وەستا سێ کەس دابەزین سێ تەرمیان خستە چاڵێکەوە و گڵیان بەسەردا کردنەوەو بە پەلە ڕۆیشتن ئەمە گومانێکی زۆری بۆ دروست کرد نهێنی ئەو تەرمانە بون بە خۆرەی مێشکی چەند کاتژمێرێك خولی خوارد ئەوسا بەڕیزی خواردوا دایکێشا یەکەم جار بو قسە لەگەڵ گۆڕ هەڵکەنەکە بکات لە پاڵ کێلە بەردەکانەوە بانگی کرد ئەویش گەیشتە لای کابرایەکی کورتە بالای ڕیش ماش و برنجی جگەرەیەکی قامیشی بەدەمەوە بو مژێکی لێ داو گوتی : فەرمو گەورەم فریشتەی ئەم گۆڕستانە سێ ساڵە دەمەوێت قسەت لەگەڵ دا بکەم . .کفن پۆش پەلی گرت لەژێر دار ئەرخەوانێکدا دانیشتن ئەوسا بە هەناسەیەکی گەرمەوە لێ ی پرسی : ڕۆڵە ئەو سێ تەرمە چی بو خرانە ناو ئەو کەندەلانەوە . .گۆڕ هەڵکەن شڵەژا مژێکی لە جگەرەکەی داو لەگەڵ چەند وێنەیەکی ترسناك دا وەڵامی دایەوە : ژن و مێرد و کچێك بون جاسوس بون کوشتیانن . . کفن پۆش دەمارەکانی دەلەرزین لە پڕ دەنگی بەسەردا بەرز کردەوە : کاکە تەواوی بکە مێشکم جە نجاڵە دەی ڕۆڵەکەم . . گۆڕ هەڵکەن چیچکەی کرد و لەرز گرتی و ترسا بە هێزێکی سستەوە زمانی جولاندەوە : ئەمە مەسەلەیەکی دورە ئەم ماڵە سێ مانگ بو هاتبونە ئەم شارە ناوی خۆیان گۆڕی بو ژنەکە بە سوعاد و کچەکە بە شەهلا و مێردەکەشی بە سەعید سی ساڵ بو ئەم شارەیان جێ هێشت بو ئیتر پێ یان زانین و کوژران . .ئەم قسەیە ختورەی خستە دڵی یەوە جەستەی وەکو لۆکە شی دەبووەوە بە توڕەیی یەوە پێ ی گوت : ئەی خۆیان ناویان چی بو . . گۆڕ هەڵکەن ترسا ساتێك متەقی لە خۆی بڕی ئەوسا لەو گومانە ڕزگاری بو بە پرتە پرت وەڵامی دایەوە : ژنەکەیان کچی قالە ئاوساو بو مێردەکەشی ئەحە چەقۆ لە گەڕەکی ئێمە بون خانویەکەی سەربەخۆیان گرتبو قەمەرەیەکیان هەبو ئێواران ئەفسەر و پیاو خراپیان بە بەرگی خۆمانەوە دەخستە ناوی بە دەرگای گەراجی دا بۆ ژورەوە لەم دوایی یەدا دەرکیان پێ کردن . .کفن پۆشی پێستی سەری توێژاڵێکی گرت بە هەردو چە پۆکی بەسەری خۆیدا ماڵی و توڕەیی گرتی ئەوسا قریشکاندی و گۆڕ هەڵکەن سەرسام بو لە قسەکانی پەشیمان بووەوە کاتێك لە ناوچەوانی ورد بووەوە لە تاڵی و گرژی و تاریکی چرچەکانی ناوچەوانیەوە خەیاڵ دەیبردەوە بیری ئەو شەوەی هاتەوە کە لە سەربانی خۆیانەوە لە پە نجەرەکەی دەڕوانین ئەحە لەسەر قەرەوێڵەیەك ڕاکشا بو لە پڕ کچەکەی هاتە ژورەوە لەبەر شەوقی گڵۆپەکەدا دەبریسکایەوە قژە جوانەکانی بەسەر شانی دا پەرش ببونەوە بالای بەرزیان نیشانە دەکرد باوکە لێ ی ڕوانی و بانگی کرد کچە چوە لای لە پاڵیەوە قاچی ڕاکێشا ئەنیشکی دایە سەر سەرینەکە ئەویش دەستی گرت و گوشی ئەوسا لەسەر سنگی دایناو دەستی خستە قژی یەوە گواستی یەوە لەسەر مەمکی گرتی و لێ ی پرسی : میوانەکە خەوت . . کچە دەلنگی تەڕ بو هۆشێکی لەزەت بەخش گرتبویەوە بە سستیەوە وەڵامی باوکی دایەوە : نە ؞دەڵێی بارگینە ئەو کچە شێواوە دایك و باوکی پێی نەزانن باشە هەر هاواریەتی . .ئەویش لەبری وەڵام مەمکی گوشی کچە تفێکی قوت دایەوە و تامێکی

خۆش ناو دەمی گرت گورج عەزیزی یەکەی هەڵدایەوە و بە دەستە سڕێك سڕی ئەویش دەستی کێشا بە تەواوی عەزیزی یەکەی هەڵماڵی باوەشی پیا کرد لە ساتێکدا بەیەکەوە جوت بون کچە قژی بەسەر سەرینێکی پەڕدا بڵاو ببوەوە دەمی لە نەرمایی چەقی بو لە ژێر ئەو جەستە قورسەوە هاواری دەکرد پاش ماوەیەك هێور بوەوە ئەویش هەستایەوە و دەلنگی خۆی و کچەکەی سڕی لە پڕ تەقەیەك هات کچەکە گورج ڕا پەڕی بە دیتنی پە نجەرەکە واقی وڕما و بەبیٚ هۆشی پرسی : بابە تۆ پەردەکەت لاداوە . . ئەویش بەترسەوە سەری بەرز کردەوە : نە ء . کچەکە بە ترسەوە پەردەکەی دادایەوە هاتەوە جێگەی خۆی گۆڕ هەڵکەن بەسەری خۆیدا ماڵی و خۆی هەڵدایە خواریٚ ئەو شەوە هەتا نیوە شەوێکی درەنگ خەو بە چاوی نەکەوت و هەر بیری کردەوە و ماوەیەکی زۆر بە قوڵایی شە پۆلی لێکدانەوەدا ڕۆچو ئەوسا هاوڕیٚ لاوەکەی هاتەوە یاد وەکو چارەسەری ئەو کێشەیەی دیبێتەوە لە دڵی خۆیەوە گوتی : شیروان زۆر چاکە شۆڕشگێڕێکی ئازایە ڕۆشنبیرە دەتوانیٚ نهێنی ئەم ماڵە بدۆزێتەوە . .ئەوەی گوت مێشکی پشوی داو خەوت بۆ بەیانی زو چو بۆ لای لە نوکەوە هەمو شتێکی بۆ گێڕایەوە ئەویش بە وردی کەوتە چاودێری یان لە سەرەتاوە ژیانی ماڵە غەوارەکەی زانی لەو ساتەشدا کە سەیری شاڵ سەوزی دەکرد ئەو گرەیەی دەهاتەوە بەرچاو وەکو ئەویش بەو نهێنی یانە بزانێت بۆیە بە هێواشی لیٚ ی پرسی : تۆ هیچی تر دەزانی لەسەر ئەو ماڵە . . شاڵ سەوز نوقمی دەریای ترسناك ببو هۆشی بە خۆی نەما بو بەو قسەیەی ئەو ڕاچەنی و بە پرتە پرتەوە وەڵامی دایەوە : نە ءڕۆڵە نە ء. .ئەوەی گوت هەستا لەگەڵ ڕاست بونەوەدا جەستەی کەوتە لەرزین گۆڕ هەڵکەن هەستی پیٚ کرد لێوی خۆی کرۆشت ئەویش خوا حافیزی کردو ڕۆیشت کاتێك گەیشتەوە لای تەختە بەندەکە ڕاکشا ئێسقانەکانی پشتی تەقین چاوی لیتەیان پیا دەهات قژە خاوەکانی نیاز لەسەر و کەلەی ئالاٚ بو بە جارێك ئەو جەستەیەیان پێچا بوەوە چۆن جاران بە بینینی کرژ دەبو بەو جۆرە توڕەیی گرتی و خراپتری لیٚ هات ئاگر بە دەمارەکانی دا دەهات شەوارەی ئەو ساتانە دەیگرتەوە کە بەسەر ئاراس دا هاواری دەکرد : ڕۆڵە سیٚ جار نیازم دیوە لەگەڵ کوڕێکی چڕو چاو ناشریندا کوڕی ڕۆستە بازرگان باوکەکەم لەوەتەی تۆ لەم شارە نەماویت بەرەڵلاٚ بوە..ئەم قسەیەی چەند جاریٚ گوتەوە ئەویش بیٚ ئارام دەبو هەرچەندی کرد نەیویست دڵی لێی کرمیٚ ببیٚ بەدڵ ساردی نیازیشی دەزانی کە لە تول بەندێکی تاریکەوە لەو و لە شۆڕشی دەڕوانیٚ بە پارچە قوماشی ڕازاوەوە خۆی بادەدا بەدوای سێبەرێکی ئەفسوناوی یەوە بو لەو کاتانەی لێی دور دەکەوتەوە چاوی تیٚ دەبڕی پە نجەکانی دەخستە پە نجەیەوە و بە خەیاڵ لەگەڵی دەدوا : شێرزاد وەرە بمکوژە نازانی چەندە عاشقی تۆم برینەکانی جەرگمت ساڕێژ کرد ئۆف ئۆف .. زۆر جار ئەو قسانەی دوپات دەکردەوە شێرزاد بو جۆرێك دەواری بەسەردا کێشا بو جەستەی پێچا بوەوە پە نجەی وردیلەی بەسەر سنگی یەوە نوسا بون ترازاندنیان بۆ نەبو هەمو جارێك کە چاوی پێی دەکەوت دەیویست تێر لە مەمکی بکەوێت وەکو پەلکە زێڕینەش بەسەر جەستەی دا دەتوایەوە ئەم هێزە هەمو شتێکی بیر بردبوەوە گرێکی بەهێز جەستەی پێچا بوەوە شێرزاد لاوێکی شۆخ بو ماوەیەکی زۆر بو لە دورەوە نیازی دەناسی چەند جار بە دەستی خۆی قوماشی بۆ لیٚ کرد بوەوە لەمەوە تەزوی یەکی خۆش بە جەستەی هەردوکیاندا دەهات هەتا جارێك ئەو نهێنی یەیان بۆ یەکتری ئاشکرا کرد شێرزاد لەو کاتەی قوماشەکەی دەبڕی پێی گوت : ئێستا بە دڵتە ئەگەر دو دڵیت بۆت دەگۆڕمەوە ..نیاز تفێکی قوت دایەوە و کلەی چاوی تیٚ بڕی لەگەڵ نیگای ئەودا یەکا نگیر بون شێرزاد هەلێکی چاکی بۆ ڕەخسا ئەو بزەیەی بۆ دەرخست : ئازیز پیرۆزت بێت قابیلە تۆی شۆخ لەبەری بکات ئاخ چەندە جوان دەبیت .. لەگەڵ ئەو وشانەدا کراسەکەی دایە دەست پە نجەی بەر پە نجەی کەوت و خرۆشی پیادا هات ئیدی ئەو دو جەستەیە یەکیان گرت نیاز گڕی تیٚ بەر بو ئەو قوماشە تابلۆی کارەساتەکانی ژیانی بۆ کێشا حەفتەیەك لەوە دوا لە ماڵەوە ژوانیان گرت نیاز بە چاوی خوماراویەوە بەرامبەری دانیشت ساتێك لە یەکتریان ڕوانی ئەوسا شێرزاد کەوتە باسی کێشەکەی پێشوی : ئێمە مەبەستمان کێشەی کۆمەڵایەتی یە هەمو چینەکان ئەوە بزانە دەوڵەمەند بالاٚ دەستە سەیر بکە شێخ و مەلا و پیاوی گەورە دەبنە سەرۆك بۆ چونکە کوڕە هەژارێك عەقڵی ڕابەرایەتی نی یە گویٚ بگرە نیاز.. ئەو قسەی نەکرد ئەویش لێی دوبارە کردەوە : ئازیزئێستا دەزانی مەبەست چی یە ئێمەش پەیوەندیمان بە سیاسەتەوە نی یە خۆشگوزەرانیمان دەوێت و ژیانێکی بەختەوەر..لەگەڵ ئەم قسەیەدا چاویان لە تیشکی یەکتری گیر بو شێرزاد بە هێزێکی سستەوە قژەکانی بۆ هەڵدایەوە : ئازیزەکەم خۆشم دەوێیت . . نیاز ورتەی نەکرد جەستەی خرۆشی تێکەوت شێرزاد فرسەتی هێنا و دەمی خستە ناو دەمیەوە مژی ساتێك ماچی کرد ئەوسا نیاز خۆی کێشایەوە ئەویش

دەستی خستە ملیەوە ئەو ساتەش بو دو دەم ئاسمانی یەکتریان دەلستەوە شێرزاد دەستی لەناو قژە خاوەکانیدا گیر کرد بو دەمی بەسەر دەم و چاویدا دەگێڕا ئەوسا ترازاندی تا لاملی و سەر سنگی هات پاشان دو جەستەی سڕ بەسەر یەکتردا تلیسانەوە جوتێك مەمکۆڵەی سرك لە دو دەستی تینو ئاڵا بون دەگوشران خاو دەبونەوە قیت دەبونەوە دەخزان لە نێوەندی پەنجەکانەوە دادەبڕان تا ئەو ساتە پەنجەیان نەکەوتبوە سەر لەو ساتەدا کەوتنە ناو داوی دەستی خرۆشەوە ئەو جەستەیە هەراسان ببو ئاسمان و زەوی قوت دەدا ئەو جەستەیە بە چەشنێك وروژا بو پێستەکەی ژاکا هەناسە بڕێکی پێ کەوت شێرزاد ڕەگی شەهوانی گرتی و کراسەکەی هەڵدایەوە نیاز بێ چرکە لەسەر سك پاڵ کەوت هۆشی بە خۆی نەما بو هەناسە بڕکێی پێ کەوت دەمی لە نەرمایی فەرشەکە گیر ببو قژە خاوەکانی بەسەردا پەرش ببو قیژەی دەهات و چنگە کرێی دەکرد هەتا پشوی دا ئەوسا مات بو کاتێك هەستایەوە تورەیی گرتی و تفی کردەوە و هاواری کرد : شێرزاد تکاندمت ئەوە بو مانای خۆشەویستی .. شێرزاد ورتەی لە خۆی بڕی پاشان زەردەخەنەیەکی کردو پێی گوت : زیز مەبە من و تۆ هاوسەرین .. نیاز دو دڵی گرتی ویستی بڕوات ئەو ڕوی تێکرد : ئازیز بێ زەوق مەبە دڵداری مانای ئەوانەیە . .نیاز سەری داخست و ڕۆیشت دوای ئەوە موچڕکە هەردوکیانی گرت هەرکات یەکتریان بدیایە دەیانویست بەسەر جەستەی یەکتریدا ڕابکێشن ماوەیەك بەو جۆرە مانەوە دوای کوژرانی ئاراس شێرزادیش بەسێ مانگ دوای ئەوە لە دوکانەکەی خۆیدا درایە بەر گولە نیازیش پاش هەفتەیەك گوم بو کفن پۆش لەو ساتەوە کرۆکی ئەو پێشهاتەی کرد بو لەو ساتەدا کە گۆڕ هەڵکەنەکە ئەو پەردەیەی بۆ دڕی جەستەی کەوتە سەر شەپۆل لەسەر تەختە بەندەکە ئۆقرەی نەگرت مێشکی کەوتبوە سەر گڕو کڵپە لە ساتێکدا قیژاندی پڕ بە گۆڕستانەکە هاواری کرد بە تورەیی یەوە گۆڕەکەی کردەوە بە ئارامگای ژان و خەمی گەردونی شاڵ سپی لەم کاتەشدا وێنەی ئەو کاتەی دەهاتەوە بەرچاو دەیویست وەکو ئەو کاتە دەست بکاتەوە بە قریشکە و خۆی بخاتە گۆڕەکەیەوە جار بەجار ئەو هیوایەی دەکرد کفن پۆش وەکو خۆی مابوەوە وێنەی خێرایی بە مێشکی شاڵ سپیدا دەهات و بەبێ ئەوەی قسەیەك بکات هەستی بە ژانی تۆقێنەری دەکرد لەسەر تەرمەکەیەوە هەموی دەدیەوە دەیزانی ئازاری مرۆڤایەتی کەلەی گرتوە ئەمەی لە لا ڕون بو هەرچەندە خۆیشی دەردە سەری ئەوی لێ بەسەر هات بو ئەوە دە ساڵ بو ببوە هاوڕێی لە خزم و کەس و کار و منداڵ تەنیا ئەو و گۆڕێکی بۆ مابوەوە لەو کاتەی لە لادێوە هاتبونە شار تاکە خزمێکیان لە ناویدا نەبو تەنیا خۆی و دایك و باوکی و خوشکێکی بون ئەویش لە شەڕی ڕا پەڕینی شاردا کوژرا خوێناوەکەی لەسەر جەستەی ئاڵا بو هەمیشە بیری ئەو ساتەی دەکردەوە کە قیژە هەستا و وتیان : شەوبۆ کوژرا ..بەمە هار بو بە پڕتاو ڕایکرد جەستەکەی بەسەر شانی پیاوێکەوە بو لێی سەندو خستیە سەرشانی خۆی تەواوی خوێناوەکەی بەسەر جەستەیدا هاتە خوارەوە تەنیا ئەو خوشکەی شك دەبرد ئەویش بەو چەشنە گولە مەمکۆڵەی پوکاندەوە شیر و خوێناوی بەسەر باڵایدا دەڕژاند دوای ئەوەش بە سێ ساڵ دایك و باوکی بەیەکەوە بە نەخۆشی سیل مردن پاشان کەوتە تەنیایی یەوە کاتێك ژنی هێنا حەوایەوە ئەوەش سێ ساڵ بو لە کتوپڕیەکدا ژن و منداڵەکەی گیران ئەو لە برسا مردو ژنەش گولە باران کرا خۆیشی وەکو شێت کەوتە گەڕان هەتا توشی شاڵ سەوز بو ئەو ساتە گۆپکەی ژانی وەری حەوت ساڵ بەناو شاخ و ئەشکەوتدا گەڕان سێ ساڵ بو هاتبونەوە گردی گۆڕستانی شار ڕۆژانە لە ترۆپکی گۆڕەکانەوە لە شەپۆلی مەرگاوی یان دەڕوانی شاڵ سەوز تواناى پێ خستنە ناو شاری نەبو تەنیا لە دورەوە سەیری دەکرد لەو ڕۆژەوە ئەوەیشی تۆرا بو هەر کە لێی بڕوانیایە چاوی کوێر دەبو ڕۆشنایی یان بەسەردا نە دەهات تەنیا پەڵەیەکی سپی و سور دەهاتە بەرچاوی گورج ڕوی وەردەگێڕا و نیگای هەڵدەفڕاند ئەو ئێوارەیە لەناو گۆڕەکەیەوە سەیری کرد چاوی لێڵ بو لە تاوان قریشکەیەکی کرد و بەو ژانەوە هەتا عەسری ڕۆژی دوایی لە ناویدا مایەوە لە جیهانی ئەفسانەی تێکەڵاودا سەرگەرم بو هۆشی بە ژیان نەما بو خەونەکەی شەپۆلی سەرگەردانی بۆ ڕەخساند بو بە شێوەیەك بەناو هەمو نهێنی گەردوندا کێش دەکرا جەنگی جیهانی بە شریتی مێشکی دا دەهاتن و دەچون وەکو هەمو ئەو ساتانەی لەسەر شاخی باکورەوە سەیری لەشکری بێ شوماری ئینگلیز و ڕوسی دەکرد فڕۆکەی جەنگی لە ئاسمان لە هەواوە گۆڕی خەیاڵیان لەناو دڵیدا هەڵدەکەند چەند ساڵێك بو بەو شاخەوە گوێی بۆ زرمەی تۆپ و دەنگی گولە باران ڕاگرت بو تەنیا هێندەی دەزانی دو لەشکری گەورە ڕژاونەتە نیشتمانەوە و جەنگی جیهانی یە ئەوەیشی لە دەمی زێوانەکەی مەرقەدی شارۆچکەکەوە بیستبو بۆیە هەمیشە لە نیگای تاریکی دەڕوانی لەو خەونەشدا هەموی هاتنەوە بەرچاو کاول کردنی جیهان و کوژرانی دەستەی مرۆڤایەتی بەو هێزە سامناکەوە ڕاچەنی وێنەی

ساروخێکی سەر مانگ لە گۆڕەکەیەوە دەرکەوت دڕی بە گەلاَی سەر جەستەی دا شاڵ سپی لەو لایەوە زیڕەی مەرگی پێگەیشت ماوەیەك بو پاسەوانی دەکرد شەو و ڕۆژێك بو بەبێ هۆشی کەوتبو ئەمە ببوە کرۆکێکی ترسناك لە لای لەو ساتەشدا کە سەیری دەکرد بەو چەشنە نرکەی دەهات خەریك بو دڵی بوەستێت ئەویش بەبێ ئەوەی ڕوی تێ بکات چوە پاڵ قسنەکە دەستی بە ئاسنەکانەوە گرت سەیری شاری کرد چاوی کوێر بو هاواری لێ بەرز بوەوە پاشان ڕوی وەرگێڕا لەگەڵ یەکەم هەنگاودا کەوت سەر و چاوی خوێناوی بو شاڵ سپی ڕایکرد ڕاستی کردەوەو لەسەر تەختە بەندەکە ڕایکێشا پاش ئەوەی قاچەکانی درێژ بون چاویشی نوقاند پەنجەکانی کردەوە نیوەڕۆی ڕابردویش بەو جۆرە بو کاتێك لای گۆڕ هەڵکەنەکە هاتەوە و ڕاکشا هەتا عەسر جەستەی ژاناوی مۆمیا کرد ئەو کاتەش ڕا پەڕی خرۆشی خوێنەکەی گرت و بەناو گۆڕستانەکەدا ماخۆلانی پێکەوت ئێستاش تەرمەکەی ئەو نهێنی یەی دەدرکاند وەکو ئەو ساتەی ڕەنگی مردوی گرتبو شاڵ سپی دەیویست بە هەمان چەشن قریشکە بکات بەلاَم ئەو هیوایەی نە دەهاتە دی تەرمەکە بێ چرکە لەسەر تەختە بەندەکە ڕاکشا بو کەفەکەی سەر لێوی لە دیدەی شاڵ سپیدا پرسیارێکی ترسناك بون لەگەڵ تەقینەوەی هێزێکی نەدیودا سەرتا پای مرۆڤایەتی یان هەڵدەگێڕایەوە

******

گەواڵەی ڕەنگا و ڕەنگی سروشت لەسەر تەرمەکە گرمۆڵە دەبو درك و داڵ و گژو گیا و کانیاو و دار و درەخت و بەرد و خۆڵ لەبەر شنەی هەوایەکی خەمناك دا جەرگیان دەتەزی ڕوبەری گۆڕەکان لەژێر پۆپە شمینێکی خوێناوی هەمە ڕەنگ دا شارای مردنێکی بێ سەر و بەریان بەسەرا دەدرا و ئاهەنگی کارەساتی سەختیان بۆ ساز دەدا ماتەم باڵی بەسەردا کێشا بون نرکەی کفن پۆش خامۆشی نەدڕی بو گۆڕستان کپ ببو هەواڵنێری مردن و ژیان چرکەی لەخۆی بڕی بو شاڵ سپی لەبەردەمیدا وەستا بو دو دڵۆپ فرمێسك کەوتبونە سەر کوڵمی بەو دیدە ئەسریناویەوە لەئەندامانی شاڵ سەوز ورد دەبوەوە جەستەی وەکو لۆکە دەهاتە بەرچاوی پێستەکەی ژاکانی مەرگی پێوە دیار نەبو موەکانی وەکو خۆی مابونەوە دەست و قاچی وشك ببون سنگی وەکو جاران دەرپەڕی بو تەنیا کەفە سپیەکەی سەر لێوی نیشانەیەکی نوێ بو کاتێك لە پەنجەکانی قاچیەوە پیا دەهات هەستی بە مردنی نەدەکرد دەماری بینین و بیستن و هەست ونەستی چاوەڕێی دەنگە بەهێزەکەی بو هەتا وەکو جاران هاوار بکات گوێچکەی بە چاوەڕوانی ڤیژەیەك گیرا بو هەتا ئەوپەردە ئەفسانەییەی بدڕێت و بیخاتە ناو ئەو جیهانە زەنگۆڵاویانەوە وەکو ڕۆژانی پێشوی گۆڕەکان بتەزێنێت و ناوچەکە بخاتە بەر پرسیاری مەرگ حەوت ڕۆژ لەمەو بەر ئەوەی لێ بەسەرهات لە کاتێکدا شەوێك لەناو گۆڕەکەی دا مایەوە بەبێ جوڵە لەگەڵ ڕا پەڕیندا ئۆقرەی لێ بڕا بە هەر چوار دەوردا دەسوڕیەوە پاش دو کاتژمێر بەڤیژەوە خۆی بە خۆڵی گۆڕەکەوە نوساندەوە دیسان بێ ئارامی گرتەوە و خرۆش کەوتە خوێنەکەیەوە دڵە ڕاوکێی توش هات نەیتوانی چاو لێك بنێت بە قریشکە و ناڵە و هاوارەوە ڕا پەڕی پڕ بە گۆڕستانەکە ڤیژاندی شاڵ سپی دڵی کەوتە خورپە و لە دورەوە سەیری دەکرد ئەویش لەجێی شۆفلەکانی ڕۆژی پێشوی دەڕوانی لە پڕ وەکو ئالاَی مردن و ژین لە گۆڕ دەرپەڕی زمانی کەوتە تەتەڵە شاڵ سپی لە بەردەمی دا وەستا ئەویش چاوی بەناو جیهانێکی سەرگەردانداندا هەتەر دا بروسکەیەك جەرگ و دڵی هێنا بوە لەرزین لە تەواوی ئەو ژیانەیدا تەنیا جارێکی تر وای لێ بەسەر هاتبو پاش خەوێکی قوڵی دو ڕۆژە لە سەرما و تۆفانی شاخی سورێن لەبەر کرێوە و ڕەشەبا و گەردەلولدا خەوی لێ کەوت شاڵ سپی دو ڕۆژ ئێشکی گرت کاتێك ڕاچەنی ئەشکەوتەکەی هێنایە لەرزە قریشکەی لە شاخەکەدا دەنگی دەدایەوە پاشان زمانی گیرا سەری بەسەر ئەژنۆیدا شۆڕ کردەوە بە کپی لە سیمای

خەونەکەی دەروانی چی دی بو بەو جۆرە بەخێرایی بە بەرچاوی دا دەهاتن و دەچون چینەکانی ئاسمان کێشیان دەکرد بەناو دەریا و ژێر زەوی و سەر مانگ وئەستێرە و خۆر و تریشقەی گورزی فریشتە لەکەنارەکانی دۆزەخ وەیل و بەهەشتدا لە پڕ جیهان لەبەر چاوی بو بە تەونی جاڵجاڵۆکەخەونەکەی ئاڵۆسکا و رۆشنایی تەنرا یەئجوج ترەکینەوە و جیهانیان پۆشی ئاسمانیان گرت و لەکانیا و و ڕوبار و ئەستێڵ و چۆمەوە بەچکەیان کاروانی دەگرت شەبەقی خۆر ملیۆنانی دەخستەوە سەرتا پای گەردون تەلبەند کرا بەو شە پۆلانە لەناو ئەشکەوتەکەدا تلیسایەوە چاوی زەق بو برۆی هەڵگێڕایەوە رەنگی تێك چو شاڵ سپی بە دیاریەوە کەوتە گریان و هاواری کرد چەند جار دەستی خستە سەر سنگی چرکەی هەناسەکانی تاقی دەکردەوە ناچار کەوتە دوعا کردن نوێژی بۆ خوێند ئەویش لە دەمەو بەیانیدا چاوی کردەوە زمانی بۆ نەدەجولا تەنیا چرکەی مردن لەڕەنگی دور کەوتبوەوە بەو چەشنەش یەك هەفتە بەبێ قسە مایەوە بە وڕی سەیری دار و دیواری دەکرد لەبەرد و خۆڵ ورد دەبووەوە جارجار لەتە کولێرەیەکی دەخستە دەمیەوە و قومێك ئاوی بەسەردا دەکرد لە حەوتەمین شەودا بروسکە لێی دایەوە هەمان کارەساتی یەکەم رۆژی لێ بەسەر هاتەوە زریکاندی و مێشکی ئاڵۆسکا و ڕا پەڕی سەری بەتاشە بەردەکاندا کێشا هەتا بێ هۆش بو دوای چێشتە نگاوێکی درەنگ چاوی هەڵهێنا زەردە کەوتبوە سەر لێوی لەو کاتەوە روداوی وای لێ بەسەرنەهاتبو لەو ساتەشدا تەقینەوەی هەمان بورکانی خەفە لە جەستەیدا گەڵاڵە ببو بەو پەشۆکاوییەوە سەیرێکی شارەکەی کرد چاوی کوێر بو بەو خامۆشیەوە کەوت لەسەر تەختە بەندەکە ڕاکشا ساتێك دەستی بە چاویەوە گرت هیچی نەهاتەوە بیر یادی ناو گۆڕەکەی خامۆشیان پیادا هاتبو وێنەیەك بەلایدا نەدەهات لە پڕ بروسکەیەك لە چاویدا ئەو جەستەیەی پەلکێشی دەریای خەیاڵ کرد هەروەکو شەیتان بەسەر مێشکیدا زاڵ بو بێت کچێکی شۆخ پەلی گرت وەکو فریشتە پاك و بێگەرد بالا بەرزێکی لۆکەیی قژ درێژی بریسکاوی پۆشاکی بێ وێنەی لەبەردا بو بروسکەی لەجەرگ و دڵی دا بەو هێزەوە بەدوایدا ڕۆیشت لەناو گوڵزار و فوارە ئاوێکی خۆشدا ڕاکشان تکەی ئاو کەف چرپێنی ئاسمانی دەکرد تریفەی بەدەم شنە بایەکی هێدیەوە دەتکایە سەر دو جەستەکە ئاو پرژێنی رۆحی دەکردن جەستەکەی سەرەوە لەگەڵ تەکانەکانیدا دەشنایەوە سێبەری خەندەی بۆ قژە پەرش بوەکەی ناو گیاکە دەکرد هەناسە بڕکێ کانیشی لەگەڵ جولانەوەی تاڵە موەکانی دەبزواند لەو کاتەی کە هەردو قاچی بە پشتی کفن پۆشەوە نوساند بو پێ دەکەنی پشوی دەدا شەست و نۆ کچی دی ئاویان پیادا هەڵپرژاندن ئەوسا لە یەکتری جیا بونەوە لە پڕ کزەبایەك هات لەسەر تەختە بەندەکە دایچڵەکاند قریشکەیەکی کرد و لەرز گرتی لەجێگەی خۆیەوە سەری بەسەر قاچە درێژ کراوەکانیدا شۆڕ کردەوە سێ جار سەری بادا وای زانی فیردەوسیان نیشان داوە ئەم کرۆکە چەکەرەی لەلا دەکرد لە پڕ ئاڵۆزیەك گرتی وەکو سەدان مۆرەغە و ئێسك و پروسك و جەستەی ڕزیو بلۆنیان تابوت لەناو زەریای مەرگەساتەوە کەشتیەکەی نوحیش بەشەوقی بێ ئامانەوە بەسەر لوتکەی شاخەکانەوە لەنگەری گرتبێ نوح لەسەر تەختەبەندی بالاوە قاقا پێدەکەنێ و ئەوسا دەکەوتەوە شە پۆل لەدوا نیشتنەوەی زەریاکاندا شاخ و کێو هەرەسیان هێنا تلیسانەوە لەگەڵ جوت بونی نێرو مێکاندا زەوی قڵشی هێنا پەڵەی شەهوەت خۆڵی دەرژاند نوحیش هاواری دەکرد دەیویست گڕ بەرداتە کەشتیەکەی لە پڕ تەواوی جیهان کەوتە بازنەیەکەوە مێردە زمەیەك دەستی خستبوە قورگیەوە لەوەدا بو بی خنکێنێت قرخەی پێ کەوت و یەك تەختە بو هەتا تەقینەوەی گزنگ چرپەی لێ بڕا لەجێگەی خۆیدا بەبێ هۆشی مایەوە ئەوکاتە شاڵ سپی هاتە ژور سەریەوە قوڵپێکی بەسەرا داو بە گریانەوە وتی : هەستە ئەو کولێرە و ئاوە بخۆ دو ڕۆژە هیچت نەخواردوە ..

لەگەڵ قسەکەیدا دەستی خستە ژێر سەریەوە و بەرزی کردەوە و ئەوسا بەهێواشی پارویەك لە کولێرەکەی خوارد و دەمی بە مەسینە ئاوە کەوە نا چەند قومێکی قوتداو چاوی بڕیە خۆڵەکە سزای بلیۆنێك مردوی تیا دیەوە کاروانی یەك لەدوا یەکی مرۆڤایەتی وەکو ڕێچکەی شارە مێرولە بە دوای یەکدا دەڕۆیشتن جیهان کۆچی دەکرد سەرلەنوێ دروست دەبووەوە پانسیۆینەکانی بەهەشت و دۆزەخ بریسکەیان دەدایەوە باران و بروسکە و ڕۆژ و باران و با و تریشقە تکەیان دەکرد چاوی کەوتبوە سەر لێڵ و تاری زڕەی زەنگی بەندیخانە بەلایدا دەهاتن وگوێی کەوتبوە سەر زەنگۆڵە ئەوە سی و سێ ساڵ بو کەچی تازە دەماری هەستیان گرتبوەوە وەکو لەناو شە پۆلی ئەو ساتانەدا بێت بەو جۆرە زرمەی پێپەکانی بارچاوەشەکە دەهات و زڕەی زنجیری ئاسنین دڵی دەلەرزاند چۆن بەڕاڕەوەکانا دەهات و قفڵ وکێلونە دولاییەکەی دەکردەوە لەو ساتانەدا تەواوی بەندیەکان دڵیا دەکەوتە لەرزین هەر کاتێك لەو درگایە بدرایە یەکێك لەوانە دەبرا ئیدی کەس نەیدەزانی بۆ کوێ کە زیرە و هاوار و گریان لەکونی بچوکی

دەرگاکەوە بهاتایە ئەوە نیشانەی ئەشکەنجە دانی هاوڕێیەکیان بو ئەگەر ئەوە نەبوایە گوێیان بۆ گولە باران هەڵدەخست دەستیان بەچاویانەوە دەگرت وێنەی ئەو بەندییەیان دەهێنایەوە پێش چاوی خۆیان هەرکە سرمەی ئەسپەکان بهاتایە خۆیان ئامادە دەکرد بۆ چاوەڕوانی چەند کەسێکی نویٰ حیلە حیل مۆسیقای جەنگی بەسەر بەندیخانەکەدا دەهێنا خرۆشیان دەخستە مێشکەوە لەو ساتەشدا ئەو ئاوازە تێکەڵاٌ وانە مێشکیان گرتەوە وەکو ئەو چرکەیەی فرێیان دایە ناو ژورە تاریکەکەوە وەکو لە کلاّو رۆژنەیە کەوە بیخەنە خوارەوە بەو چەشنە کەوتە ناوبەندیەکانەوە پاش چەند چرکەیەك لاوێکی خوێن گەرم لێی هاتە پێشەوە بەئەسپایی بەخێرهاتنی کرد : مام محمود بەخێر بێیت .. بەو قسەیە شڵەژا بەدو دڵیەوە وەڵامی دایەوە : تۆ کێیت من ناتناسم .. لاوەکە هەستی بە تەریقی کرد لە پڕ بەسەر خۆیدا زاڵ بو پێش ئەوەی ئەو قسەکەی تەواو بکات خۆی پێناساند: من فەرهادم قوربان .. کاتێك ناسیەوە باوەشی بۆ گرتەوە ماچی کرد پاشان دڵی پڕ بو بەگریانەوە دەردی دڵی خۆی بۆ هەڵڕشت : رۆڵە ئەم جەللادانە گرتیانم هەمو شتێکم لەبیر چۆتەوە بەڕاستی بیری تۆم نەماوە ئەوە سیٰ مانگ پترە تۆ توش هاتویت .. فەرهاد هەناسەیەکی هەڵکێشا و پاڵی دایەوە ساتێك لەبن میچەکەی ڕوانی ئەوسا زمانی جولاّند : من تازە تەواو جەستەم تێك شکا ئەگەر گولە بارانیش نەکرێم تازە بەنەخۆشی دەمرم مامە دەمرم .. ئەوەی گوت و بیٰ دەنگ بو با یەکی تیژ لەکونی دەرگاکەوە هاتە ژورەوە شەپۆلێکی ترسناکی دروست کرد بەندیەکان لەیەکتر دور دەکەوتنەوە تەنها فەرهاد و محمود مانەوە ئەوی بردە لای خۆی لەجێگەیەکی تەنیشتیەوە دایناو پێی گوت لەویا بخەوە ئەوە جێگەی هاوڕێیەکم بو ئەم شەو گولە باران کرا..ئەم قسەیە شەپۆلێکی خوێناوی بۆ ڕەخساند وێنە ی هەردو لاوەکە ی هاتەوە بەرچاو لە کاتیکدا لوتی خۆی خوراند لەو تەوژمەدا بزر بو نیوە رۆی ئەو ڕوژە لەسوچی کۆڵا نێکەوە لاوێك دەستی بۆ راگرت و هاواری کرد: مامە گیان فریام کەوە ئەو بریندارەم پێیە..ئەو قسەیە موچڕکەی بەجەستەیدا هێنا و عەرەبانەکەی وەستاند و سواری کردن کاتێك قامچی لە ئەسپەکانیدا یەکێکیان لیٰ ی پرسی : ماڵە حەکیمێك جەڕاحێك شارەزانیت تۆ باوکمانیت یارمەتیمان بدە ؟..ئەویش لەو کاتەدا بریسکەی قامچیەکەی دەستی مێشکی خرۆشاند بو بەو قسەیەش وێنەیەك لەبەرچاوی دروست بو بیری عەولی جەڕاحی کەوتەوە بەو بیرە وەڵامی دایەو: برادەرێکم هەیە هەردوکیانە بریندارى ترم بردۆتە لای خەم مەخۆ ڕۆڵە .. عەول هاوڕێی بو جارێکی تر بریندارێکی تری بردە لای کاتێك دەستی لیٰ ڕگرت و هاواری کرد : خاڵە بریندارم .. ئیدی یەك ڕاست سواری کرد لاوەکە بە جامانەکەی بریندارەکەی دەبەست دەستی بەسەر زامی گولەکەوە گرتبو هەتا گەیشتنە جیٰ ئەو کاتە عەولە تیماری کرد برینەکەی بۆ بەست کاتێك تەواو بو دەستی بەسەر چاویدا هێناو دڵ خۆشی دایەوە : خەم مەخۆ دەچیتە لای سەرۆك گولەکان دەرچون خەم مەخۆ نامریت ئەم جارەیش ئەفسەرێکی تر دەکوژیت تۆ بەجەرگیت نیشانەی ئەوەیە بەهەتیوی لەدایك بوی بەڕاستی جێگەی باوکت گرتۆتەوە .. بریندارەکە گەشکە گرتی ترسی مردنی نەما پاش هەفتەیەك بە تەواوی چاك بوەوە و گەڕایەوە لەو ساتەشدا ئەوەی بیری هاتەوە بەخۆشیەوە ئاوڕی لە هەردوکیان دایەوە و پێی وتن .. بریندارى ترم بردۆتە لای مەترسن مردو چاك دەکاتەوە لە پڕ زرمەیەك هەستا یاسا وڵەکان چوار دەوریان گرتن دو لاوەکەیان دابەزاند و گولە بارانیان کردن محمود لەگەڵ دەنگی گولەکاندا قیژاندی وکت و پڕ زرمەیان لیٰ هەستاند قۆناغە تفەنگێك لوتی کوتایەوە خوێن فیچقەی کرد ئەسپەکانیش بەچوار ناڵە بەرە و ژور جادەکەیان تەی کرد کاتێك بەسەر ئەو ڕوداوە ترسناکەدا ڕۆیشتەوە موچڕکە بەجەستەیدا هات هێزی نەبو بیگێڕێتەوە لەتاوا پاڵی دایەوە فەرهاد ئەو هەستەی گۆڕا و دڵ خۆشی دایەوەو وتی : مامە تۆ ڕزگارت دەبێت بەلاّم من دەکوژن ئەو کوڕە ڕاستی لەسەرگوتم بۆیە هاوڕێکەم کوژرا .. بە پەنجەی نیشانەی بۆ لاوێکی سور کار گرتەوە و ئەوسا لەسەر قسەکەی ڕۆشتەوە : ناترسم با بکوژرێم..لەگەڵ دوا وشەدا بیٰ دەنگ بو ئەویش وەڵامی نەدایەوە کەوتە ڕوانینی دیمەنی ژورەکە بنمیچ و دار و دیواری ڕەش بو بو دوکەڵ و ڕەشی گرتبوی دەرگایەکی تەختەی گەورەی هەبو جگە لەکونێکی بچوك نەبێت ئیدی خۆری تیٰ نەدەهات ئاو دەستەکەش لەناو ژورەکەدا بو چوار چێوەی بەخشتی سور گیرا بو بۆ گەنەکەی بەسەریاندا دەهاتەوە ئەوانیش بە دەرپیٰ وکراسە سپیە دڕاوەکانیانەوە دادەنیشت وبۆگەناویان هەڵدەمژیەوە هەمو سەر و ڕیش هاتو چڵکن ئەسپیٰ بەسەر جەستەیاندا ڕچکەی دەکرد ڕەنگیان زەرد ببو بەو دیمەنەوە مات بون لە پڕێکدا تەقەی ئاسن و کێلونەکە هات زنجیر گوێکانی خرۆشاندن بارچاوەشێکی سمێڵ زلی قەڵەو یاساوڵێك سەتڵێك پەنیر و کتریەك چا و دەستەیەك نانیان خستە ئەمدیوەوە و دەرگاکەیان کلۆم دایەوە ئەوانیش

سفرەکەیان ڕاخست و لە دەوری خوانەکە کۆبونەوە پاشان هەرکەسە چوە سەر جێگای خۆی فەرهاد موستیلەکەی پەنجەی دایە مەحمود پێی گوت: مامە ئەوە بدە بە دایکم ئەمشەو گولە باران دەکرێم من خۆم مردنم هەڵبژاردوە ڕاستی نادرکێم . . بەو قسەیە زمانی گیرا نەیتوانی وەڵامی بداتەوە دڵی پڕ بو لە پڕ بارچاوەشەکە هاواری کرد : فەرهاد قادر..فەرهاد هەستایە سەر پێ بەبێ دەنگی چوە لای دەرگاکە سەری بۆ هاوڕێکانی دانەوەند لەساتێکدا دەست وچاوی بەسترایەوە پاش دو کات ژمێر چەند گولەیەك تەقی هەمویان بەسەر یەکتریدا تەقینەوە مەحمود قیژاندی : ئای خوایە ئەو چاوە گەشانەت تێکەڵی خۆڵ کرد ..لەدوای ئەو قسەیە دڵی گوشرا یەك هەفتە بەبێ دەنگی مایەوە کاتێکیش لە بەندیخانەکە چوە دەر بەهەمان چەشن بو هەرکە پێیان گوت : فەرهاد کوژراوە .. گومانەکەی بو بەڕاست ماوەیەك بێ هۆش بو کاتێك ئەو وێنەیە لەبەر چاوی دا ڕابورد ژیانی لێ ئاڵوسکا چاوی فەرهاد و ئاراس بەئاسمانەوە دەهاتنە ناو دیدەیەوە وەکو کۆتری سرك لەشەقەی باڵیان دەدا پەڵە سپیەکانی نیاز شەپۆلێکی تاریکیان دەدا لەڕقا لەجێگەی خۆیەوە قیژاندی..خوایە ئەمەیە ئەو تەرازوەی بۆ جیهانت داناوە خوایە . . قریشکەیەکی تری کرد جیهانی لێ بو بە تۆپەوانەیەکی ئاگراوی گەردون کرایە هەزاران تاڵە دەزوی تێك ئاڵاوی بەرچاوی لەجەستەیەوە دەئاڵان لەجێگەی خۆیەوە کەتبوە بەر زریانی خەوی ترسناکی شەپۆڕی کارەساتی ناهەمواری مرۆڤایەتی مردن و ژیان بەسەر کەشکەلانی گەردونەوە دەسوڕانەوە وای دەزانی فریشتە و وەلی پەلیان گرتوە بەخەیاڵ دەگەڕا کاتێك سەری بە تونێلی یەئجوجەکاندا کرد فریشتەکان لێ ی بزر بون سەدان قەپاڵی ناجۆر کەڵبەیان بۆ تیژ کردبووەوە ساتێك لەناو ئەو گەردادەدا مایەوە جەستەی لەناو کەفاوێکی زەردا داپۆشرا ئەو تەسلیمە بەجۆرێك گرتی هەمو نهێنیەکانی بینی شەو و ڕۆژی پێش مردنیش ئەوەی دی کاتێك لەگۆڕەکەی ڕاپەڕی جەستەی گڕی گرت و لەرزی هەر کە هەنگاوی نا کەوت و سەر و چاوی ڕوشا تکەی خوێنی لێ دەهاتە خوار شاڵ سپی دەستی گرت و بردیەلای مەرقەد ئەویش پەنجەی بە ئاسنەکەوە نوساند و سەیری شاری کرد ڕۆشنایی لە دیدەیدا نەما بو ڕوی وەرگێرا هیچی نەدی چاوەکانی خامۆش بو بون ئەوسا کەوتە گریان بۆ لای تەختە بەندەکە چو شاڵ سپی مەسینە و کولێرەیەکی بۆ هێنا چەندی لەگەڵدا گوت دەمی بۆ نەبردن وەڵامیشی نەدایەوە زمانی شکا بو هەر کە ڕاکشا جیهانی لێ بو بە تاریکی و تەم و خومارێکی سور و سپی و سەوز جەستەی دەزولەی ڕەنگا و ڕەنگی پیا دە هات هەستی کرد کەفێکی سپی زەرد باو نیشتۆتە سەر لێوی لەو بیرەدا بو لە پڕ لەنیگایدا پەرەی سەند جەستەی لە ناویدا داپۆشرا کەفەکەی لێ بو بە ئاوێنەیەکی خوداوەندی وەك تێزابی ئاڵتون جەستەی تواندەوە خۆی لێ بو بەمانگ و ڕۆژ و گەردون و ئەستێرە و وەلی و فریشتە و باران و هەوا و جیهان و زەوی و گای ژێری و ماس و خدری زیندە و دۆزەخ و وەیل و فیردەوس و بەهەشت و سروشت و دەریا و ئادەم و حەوا و یوسف و یعقوب و نوح و دواجار کەوتە نێو شەپۆلی خواوەندیەوە بەو هیوایەوە مۆمیا بو بیست و چوار کات ژمێر لەجێگەی خۆیدا کەوت هەرشەست چرکە جارێك خۆی لێدە بو بە یەکێکیان لەگەڵ تەواو بونی دوا چرکەدا تێکەڵ بون بیست وچوار جار لەرزی وگیانی دەرچو تفتی و تاڵی ژیانی کەفێکی سپی بون لێویان داگیر کرد ئێستاش تەرمەکەی هەمان شاڵاوی نهێنی بەسەرەوە بو لەنێوان دو جیهاندا مابووەوە ئەمە ببوە تەختە سر و وشەی مردنی لەسەر دەکوژاندەوە جەستەی ببوە بیردۆزی ڕاستیە خواوەندەکانی بەرچاوی شاڵ سپی لە چرکەیەکدا دەیان گەرداوی کێش دەکرد هەر لە جەنگە گەورەکانی جیهانەوە هەتا بەیەکا دانی گەردون موەکانی ڕاست و ڕەق و سپی وێنەی پەڵە گەنمێکی سوتاو بەیەکدا دەدران دەمێك ساڵ بو تەوژمی توڕەییان لێ نیشت بو لەنێو جەنگە گەورەکاندا ڕست دەبونەوە هەر لەو کاتانەی گولە و کەرەنتوی کوشتار لە شارەکە کەوتنە کار و تەقە لە گۆڕستانەکەوە دەستی پێ کرد ئەوانیش خرۆشان وئەو جەستەیەیان خستە سەر ختوکەی مەرگی جیهان کاتێك کە شاڵ سپی دەربارەی هەواڵی شارەکە لە گەڵیدا کەوتە قسە هێندەی تر شپرزە بو لە تاوا قیژاندی : هیچ مەگێڕەوە توانام نەماوە مێشکم ئاڵۆزە وا لێك دەبمەوە ئەم شارە بێ خاوەنە لەبەر کەرەنتوی دو شاڵاوی کوشتارەکەدایە هیچم بۆ باس مەکە . . شاڵ سپی لەو ساتەدا وروژا شاڵ سەوزیش ماخۆلان گرتی لەجێگەی خۆیەوە دەخولایەوە لە هیچ شوێنێکدا ئۆقرەی نەدەگرت نە لەگۆڕ و نەلەسەر تەختە بەند و سوڕانەوەی ناو گۆڕستانەکە ئێستاش جەستەکەی وەك ئەو ساتەی دەنواند موەکانی ترسناك دەهاتنە بەر چاو وەکو سەربازی جەنگی جیهانی یەك چرکەیی بن بە جیهان گیر دەبون خامۆش دەبونەوە شاڵ سپی چاوی تێکەڵ دەهات بروسکە بەجەستەیدا دەهات پێلوی ببوە ڕێزەی سەهۆڵ بەندانی خەم وجەنگێکی گەورەی خەیاڵی لە کەفەکەی شاڵ سەوزەوە هەستی

بەبینینی گەردون دەکرد جیهانی وەردەگێڕیەوە بەخەیاڵ فریشتەکانی کۆدەکردەوە و جیهانی دەکرد بە قوربانی مەرگە ناوەختەکەی شاڵ سەوز

* * *

7

تەرمەکە کەوتبوە بەر شێیەکی خۆ خوارد و لە ئاسمان و زەوی و ڕاست و چەپ و خۆرئاوا و خۆرهەلاَتەوە ڕەنگی ئاسۆیی و تاریکی بەسەردا کۆمەڵە دەبو وەکو ئاوێنەی ژێر پەڵە هەورێکی ڕوە و خۆر سینەی ماتەمی جیهانێکی شیرازە بچڕاوی چاپ دەکرد بە جۆرێك سێبەر بەناو چەوانی دا دەکشا چرچەکانی وەکو دێیەر دیاریان دەدا بە تەواوی مێژوی هەفتا ساڵیان دەنەخشاند شارای ژیانی کوێرەوەری و چەرمە سەریەکانی هەڵچنرا بون لە ژێر سیما تاریك و ڕونەکەیەوە تینوی بارانێکی بەهێز بون جیهان بشواتەوە برژانگی لەژێر تەمەوە گرژ ببون وێنەی دو نەشتەری تیژ داڕنی جەستەی مرۆڤایەتی یان دەکرد لەناو پەڵەی چاوە بچوکەکانیەوە دڵۆپەی خوێناو دەهاتە خوارێ وەکو گوناهەکانی سەر زەوی پاك بکەنەوە حەوت ڕۆژ پێش مەرگی ئەو هیوایە لە کەلەی دابو جەستەی گۆڕ هەڵکەنەکە لەبەر چاویدا بو گەلاَ جاڕ لەسەر تەختە بەندەکە بێ هۆشی کرد لە پڕ ڕا پەڕی و کەوتە سوڕانەوە دەچوە گۆڕەکەی دەهاتەوە سەر تەختە بەندەکە دەجولاَیەوە ئاگری گرتبو دوا جار بەناو گۆڕەکاندا خولی خوارد لەسەر هیچ گۆڕێك ئارامی نەدەگرت لە پڕ لە پاڵ کێلێکدا دادەنیشت و چاوی دەبڕیە یەکێکی تر و قسەی لەگەڵدا دەکرد یەك بەیەکی دەدواند گۆڕە بچوکەکانی کرد بو بە موروی ئاودار لەسەر کێلەکانیەوە پرسیاری مردن و ژیانی دەکرد: کۆرپەکەم زمانت بخەرە گۆ دەردی دڵی خۆتم بۆ هەڵڕێژە بزانم بەچی تاوانێك سەنگا و بەرد خرایت جەندرمەکانی شارەکە کوشتیانی یاخود دز و ڕێ گر و جەردە دەبێت لەبرسان مرد بیت ڕۆڵە خۆ پاکیت چۆلەکەیت ڕۆحیانەتت دەگاتە کەشکەلاَن بچۆ چیرۆکی خۆ تو ئەم شارە بۆ خوا بگێڕەڕەوە دەی ڕۆڵە بچکۆلەکە . . چەند گۆڕی گۆڕی لەم کێل بۆ ئەوی تر دواجار لەسەر گۆڕێکی خامۆش وەستا گڵەکەی پەرش ببوەوە کێلەکانی شکا بون لە خۆڵەکەدا نوقم ببون ئەمە کاری تێ کردو دانەویەوە سەری لە گەڵیدا کەوتە قسە : ئەو کەسەی دوای بالغ بون مردویت لە زەمانێك دا کە داگیرکەر نەهاتبوە ئەم شارە بۆیە داوات لێ دەکەم لەم قیبلە نمایەوە ژیانی خۆت بۆ خوا باس بکەی . . ماوەیەك قسەی لەگەڵدا کرد مردو بەدەنگ نەهات ئەوسا چە پۆکێکی بەسەری خۆیدا کێشا و تورەیی بەسەردا باراند : دیارە لە دۆزەخدایت دەنا وەلاَمت دەدامەوە وێنەی گۆڕی ژنەکەمت بۆ دەکێشام پرسیارە کۆچەریەکانم نیشتەجێ دەبون بڕۆ بڕۆ وا دیارە لە دۆزەخدایت بڕۆ . . بە تورەییەوە لێی دورکەوتەوە تەواوی گۆڕەکان گەڕا نەیتوانی لەسەر یەکێکیان بمێنێتەوە و لە گۆڕی ژنەکەی هیوا بڕاو بو بەو هەناسە ساردەوە گەڕایەوە لە پاڵ دار مازویەك دا

دانیشت سەیری شارەکەی کرد چاوی تاریك و ڕون بو ئاسمان و شەقام و کۆلان و شۆستەی بەسەر کردەوە دوکەڵ و بوخاری سەر شارەکەی بینی هۆڕینی ئۆتۆمبیلەکان و دەنگی کارگە و زەنگ و هێزی کارەبایی و قیژە و هاوار ئەمە تەزویەکی سەیری پێ بەخشی بروسکەیەك بە جەستەیدا هات خێرا لەجێگەی خۆیەوە ڕاست بووەوە بە پەلە چو بۆ لای زێوانەکە شەڕواڵێکی لێ سەند و بەسەر دەرپێ و کراسەکەیدا هەڵی کێشا و بەرە و شار فڕی سی ساڵ بو قاچی نەخستبوە ناوی ڕۆژێك هەستی نەبزوا بچێت پاروە نانێکی لێ بخوات بیری لە ماڵ و ئەسپ و عەرەبانە نەکردبووەوە چرای ژیانی خێزانەکەی لەبەر چاوی کوژابووەوە شارەکەشی بە گۆمی خوێناو دەدیەوە هەرگیز نەیدەویست چاوی پیادا بخشێنێت ئەمجارە پێتاوی پێچا لە کارێزی قەراغ شارەوە کەوتە ڕێ منداڵ و ژن و پیر سەیریان دەکرد ئەویش هەر ئەوە بو نەدەفڕی لە هیچ جێگایەك ئۆقرەی نەگرت هەتا نزیکی کۆلانەکەی خۆیان بووەوە ماوەیەك ئەملاو ئەولای کرد ماڵەکەیانی نەدیەوە ناچار بەرە و خوار کشا لەبەر دەرکی سەرای شار گیرسایەوە خۆی تلاندەوە وەکو ئەو ساتەی باوەشی بە کوڕەکەیدا کرد خەڵکی لە دەوری خڕ بونەوە ڕاستیان کردەوە هەر کەس لەبەر خۆیەوە قسەیەکی دەکرد : شێتە.. بورایەوە . . عەقڵی تێك چوە . . غەریبەیە . . ئەویش لنگە فرتێی دەکرد لە پڕێکدا جەستەی لەرزی و کەوتە گریان خەڵکەکە جەرگیان پێ ی سوتا ئەویش خۆی لەدەستیان ڕزگار کرد لەگەڵ دور کەوتنەوە بەسەریاندا هاواری کرد : ئەمە چیرۆکێکە بۆ کوڕەکانتانی بگێڕنەوە وەکو باوکتان بۆ ئێوەی باس نەکردوە . . ئەو قسەیە هەمویانی حەپەساند لە پڕ دو پۆلیس پەیدا بون تفێکی تێ کردن و بەکۆلانەکەدا سەرکەوت چوە بەردەمی حەوشەکەی خۆیان لە دورەوە سەیری کرد وەکو خۆی مابووەوە سەربانەکە هەڵگەڕابووەوە و دەرگای حەوشەش گۆڕا بو بەئاسنێکی دو تاکی بەرز ساتێك لێ ی ڕوانی ئەوسا دەستێکی پیا کێشا پیرێژنێکی چەماوە لە دەرگای ماڵەکەی تەنیشتەوە هات گورج ناسیەوە میمکە مریەم بو ئەویش سوڕێکی لە تەشیەکەیدا بەچاوە کزەکانی لێی ڕوانی چاوی تێکەڵ هات دڵی کەوتە سەر خورپە بەو هێزەوە لێ ی پرسی : خاڵە چیت ئەوێ وەرە ئەم لاوە نەوەك بت گرن جاسوس زۆرە ئەم حوکمەتە زۆردارە بابەکەم ماڵەکە مراقەبەیان لەسەرە باوکە وەرە خۆت بزر بکە . . ئەم قسەیە شاڵ سەوزی ڕا پەڕاند بە پەلە لێی چوە پێشەوەو پێی گوت : دایکە من خزمیانم ئامۆزای خولە عەرەبانچیم بۆچی ماڵەکەیان مۆر کراوە میمکە ساتێك دیقەتی دا ئەوسا چیچکەی کرد کەوتە گێرانەوەی ڕوداوەکە : سێ جاسوس و ئەفسەرێك کوژران بە سەر شیرواندا ساغ کرایەوە ڕۆژی قەدەغەبونی هات و چۆ خۆی و ژنی گیران و زیندە بەچاڵ کران منداڵێکی شیرە خۆرەیان ماوە لای ماڵی باوکی ژنەکەیەتی ئاوها باوکەکەم..شاڵ سەوز توشی کارەساتێکی دڵ تەزێن هات لە پڕ دانی بەخۆیدا گرت و لەگەڵ تەوژمەکە کەوتە جەنگی دەرونی یەوە بەوهێزەوە لە میمکەی دوپات کردەوە: میمیکە من ئامۆزای خولە عەرەبانچیم ئەو چی لێهات.. میمیکە توشی چیرۆکێکی درێژ هات پەنجەکانی خستە قژیەوە و ڕوداوەکەی کورت کردەوە : چەند ساڵ و عەیامە خولە دیار نەماوە کوڕێکی کوژراو ژنەکەشی بورایەوە عالەم وتیان مرد خولە بەوە ژانی مەرگی گرت سەری هەڵگرت و ڕۆیشت ئیدی کەس نەیدییەوە ژنەکەشی دوایی هاتەوە سەر خۆی و ڕۆژی دوایی ئەم کوڕەی بو ئیدی پاش سێ ساڵ بە خەفەتەوە مرد و کوڕەکەش کەوتە لای من هەتا خوێندنی تەواو کرد و ژنی هێنا ئەو کاتەش ئاوهای لێهات..کفن پۆش لەرزی لە تاوا قریشکەیەکی کرد میمکە گیانی کەوتە لەرزین هەستی کرد خولە خۆی بو ویستی پشتێنەکەی بگرێت ئەو ڕۆیشت و ئەمیش کەوتە گریان و چاوی تێ بڕی ئەو بە تیژی دەکشا لە جولانەوەی قاچیەوە مۆسیقای بۆ مەرگە شاراوەکان لێدەدا هەتا ناو گۆڕستانەکە نەوەستایەوە بە هاوارەوە خۆی خستە گۆڕەکەی و ژانەکانی لە ناو خۆڵەکەدا نوقم کرد یەکەم چرکەی هەفتەی مەرگی ناکاتی دەستی پێ کرد لەگەڵ خۆرئاوادا خۆی پەیوەستەی خاك وخۆڵ کرد بروسکەی ناکاتی کەوتە چەخماخە چرکە بە چرکە خەوە قوڵەکەی پەرەی بە جەنگی جیهانی مێشك و دەرونی دەدا هەر بە کت وپڕی چاوی لێك ناو وەکو مۆمیا لە سەر کەلێکەوە تەقی یەوە گەلا ڕێزانی خەونەکەی دایان پۆشی گەلا وگوڵ و گۆپکە و دار و دڕك و چرۆ دەوەرین خاك بەو شالاوەوە کێش دەکرایە ناو دەریاوە ئەویش نوقمی ناو شە پۆلی کرد سەر زەمینی شتەوە بەسەر شاخ و کێو و گرد و تە پۆڵکەدا گەڕا بستە جێگای وشك نەمایەوە باران باری زوقم و سەهۆڵ و شەختە ڕوانینی گرت لەوێوە دا خزێنرایە ژێر زەوی دەستی بە پشتی گاجوتەکەدا هێنا ئەویش سەری لەقاند زەوی سەر و بن کرد سەهۆڵ بەندان کەوتە سەر پشتی و قوڕ توایەوە و ئاگر و ئاو تێکەلاو بون ئۆقیانوس شالاوی هێنا جارێکی دی جیهانی شتەوە وەکو یاریگای شە پۆل و ئاگر و یەئجوجی لێ هات لەوێوە بەرە و تونێلی زولقەرنەین کێش

کرا شەو و ڕۆژێك لەو شالاّوە ترسناکەدا گەردونی بینی ئەوسا چاوی هەڵهێنا نەی توانی هەستێتە سەر پێ لە ناو گۆڕەکەیەوە چاوی بۆ ئاسمان هەڵبڕی خوێناوێکی مەیوی هاتە بەرچاو لە تاوا دایخستەوە لە ناو دەریایەکی ژاناویدا نوقم بو لە جیهانی ڕوانینی دا سوپایەکی گەورە پەرش دەبووەوە هەزاران سەرباز دابارین زرێ پۆش بەدوای یەکدا ڕیزیان بەست تۆپ بە ئاسماندا دەنگی دەدایەوە دروێنەی مرۆڤایەتی دەکرا جەستە دەتوایەوە شیلاوگ و سك و منداڵدان دەبارین ئەمە مێشکی هەژاند بێداری کردەوە بە هەمو هێزی ڤیژاندی خوێنەکەی وشك دەبو ئێسك و پروسکی دەسوتاند توانای نەبو و قاچی لە گۆڕە کەدا دەربهێنێ ماوەیەك چنگە کرێ ی دەکرد ئەوسا بە لارە لار هاتە دەرەوە هەر دەلەرزی بەو مەرگە ناکاتەیەوە چوە لای مەرقەد دەستی بە ئاسنەکانەوە گرت کەوتە ڕوانین چاوی کوێر بو بەلای ڕاست و چەپ و باکور و باشور و ڕۆژهەلاّت و ڕۆژ ئاوادا چاوی گێرا تروسکە لە ڕۆشنایی دا نەما بو گوێی کەڕ ببو زمانی لە گۆ کەوتبو کەشتی مرۆڤێکی سەودا سەری کەوتە ناو خوێنە جۆشاوەکەیەوە هەردو دەستی گرمۆڵە کرد و ڕوی کردە مەرقەد : گەورەم هانام بۆ هیناویت دۆعام بۆ بکە با بمرم گەورەم..سەری داخست بە کوێری بەرەو تەختە بەندەکە هەنگاوی نا ئەمە ترسێکی گەورەی پێ دروست کرد شاڵ سپی کولێرە و ئاوەکەی بۆ هێنا تەنیا پروشێك و قومێك ئاوی خواردەوە ڕاکشا وێنەیەکی ئاگراوی جەستەی گرت مەنجەنیقێکی پڕ لە کڵپە دەورەی تەنی بو جەستەی سوتاند دروست بوەوە سەر لە نوێ سوتایەوە هەلاّو دەرونی گرت توانای ڤیژەی نەبو سست ولاواز بەسەر تەختە بەندەکەدا ڕاکشا چرۆیەکی گیان کێشی تەزوی بە جەستەیدا دەهێنا لە تروسکەیەکی ترسناکەوە وێنەی ئەو ساتەی بیر هاتەوە کە لەگەڵ خەلیفە قالە چوار سەعات خەوتن سەر تاپای بە ویرد و نوێژ کردن بە سەر چو دوا چرکە خەلیفە بۆ یەکەم جار ڕوی تێ کرد : شاڵ سەوز تازە نەمردین ئەم ساتە ترسناکەمان نەیتوانی گیانمان بکێشێ هەر کەسێ ئەمەی کردبێ مردوە وادیارە خوا بۆ کاری گەورەتر هەڵی گرتوین..لەگەڵ ئەوەدا هەردوکیان وێنەی زنەکەی شێخەیان هێنایەوە بەرچاو چۆن لە جەنگی خەیاڵی سەر بە بەرد کێشان و تێك ئالاّندنی مێشکیەوە چۆتە ناو ئەشکەوتێکی بالاّو حەوت ڕۆژ ویردی مردنی خۆی تێدا خوێندوە ئەو کاتە گیانی داوە ئەوە پریاسکەیەکی شالاّو بەری شاڵ سەوز بو زۆر حەزی لە گوێ گرتنی ڕوداوەکانی شێخە پێ خواس بو ئەوە ببوە هیوا و ئامانجی زۆر کات وێنەکەی دەخستە بەر چاوی و قسەی لە گەڵدا دەکرد : گەورەم قوتبی زەمان دەمەوێت گوێ لە نۆکەری خۆت ڕابگریت توشی حەسرەتی ژیان هاتوم دو دڵم شالاّوی گیان دەرچون یەکالاّم دەکەنەوە و نامرم گەورەم چارەسەر .. شێخە دەهاتە بەر چاوی وەکو جاران مێزەرەکەی بە خواری پێچرا بوەوە برۆ گەورەکەی کرژ کرژ چاوی بە تیژی تیشکیان دەکێشا وەك کێومالّ بکەن دزداشە سپیەکەی شیتەڵ ببو خەتیان دەکێشا تەزوی تاوانیان دەتەنی پیلاّوەکانی نیشانەی بێدادی ژیانیان دەخستە ڕو تەسبیحێکی گەورە بەلا ملیەوە شۆڕ ببوەوە یاری مردنیان دەکرد لە گۆڕەکانەوە بەرز دەبوەوە دەفڕین لە ولاّتێکەوە بۆ یەکێکی دی فریشتە و وەلی دەدواند چۆن باسیان لێ کرد بو بەو جۆرە بە خەیاڵ بینی مەرگەکەی ببو بە دەفتەری کارەساتەکانی شاڵ سەوز چەندی کرد نەیتوانی لاسایی بکاتەوە لەو ساتەش ئەو وێنەیەی دی تەواو ڕاچەنی هاواری کرد شاڵ سپی دەستی گرت خستیە ناو گۆڕەکەیەوە لەو ساتەشدا لە سەر تەرمەکەی شریخەی قامچی ونی دەبینرایەوە چرچەکانی ناو چەوانی وێنەی هەزاران گۆڕستانیان لە بەر چاودا دەدا لە چاوەکانی شاڵ سپیەوە دەبون بە دو جیهانی تێکەلاّو بە کەفەکەی خەلیفە شاڵ سەز دەبینرانەوە

8 تیشکی خۆرە خەفەکە لەسەر تەرمەکە دەتوایەوە لە گەروی ئاسماندا قوت دەدرا و هێزە خۆ خواردوەکەی لوتکە و لاشان ولا پاڵی گۆڕستانی دەڕەنگاندەوە شەوقی گڵۆپەکانی ناو شاریش لە سەر گردەکەوە پانتایی زەویان ڕۆشن دەکردەوە شالاَوی هێمنی تۆقێنەر دەهاتنە بەرچاو وەکو هەمو ڕەنگەکان لەسەر کەلەوە چاوشارکێ دەسازا بە جۆرێك لەناو شەپۆلی ڕوناك وتاریکی جیهاندا نهێنیەك حەشار درا بو وەکو جیهان بخەنە شەختە بەندەوە چرکەکان سست ببون ڕوبەری گۆڕستانەکە گۆڕا بو سەگەل بە کزی حەپەیان دەهات قروسکەیان لەناو گەرودا دەخنکا هەر وەکو شیوەن بە چەمۆڵەیان بکەن کۆتر و باڵندەش لە ئاسمانەوە دەنوکیان لە زەوی دەژەنی شینە شاهۆکان لەگەڵ فڕین یاندا وەر دەچەرخانەوە چاوەڕوانی بانگەوازێك بون لاڕێ و جادە و تولە ڕێ ڕێچکەی شارە مێرویان پیادا دەڕۆیشت ئەوانیش کاروانی ژیانیان دەگواستەوە لەنێوان گۆڕستانیشەوە ئابلۆقەیان دابو بە چوار دەوری یەوە سەنگەریان گرتبو مەلە کانیش لەسەر درەخت و ئاسمانەوە دەنوکیان بەرو ڕوی زەوی ڕاگرت بو ئاسمان وەکو سەگێکی برسی دەمی کردبووەوە خۆریش لەگەڵ کۆچی خۆیدا بانگەوازی دەکرد ژاوە ژاوێکی هێمن گۆڕستانی گرتبو گەلاَ و لق و چڵی بە هێواشی دەلەرینەوە گۆپکە و گوڵ و چڵ و چرۆی بە ڕزیوی بۆنی خۆیان خامۆش کرد بو هەوا شنە بە هێزەکانی دەسوتاند هەمو شتێك لەگەڵ هەناسە خامۆشەکانی شاڵ سەوزدا جوت ببون تەنها گاسنی بیرەوەری شاڵ سپی وێنەی هەیکەلێکی دینامیکی دەنواند خەیاڵەکانی دەکشاند لەم سەری جیهانەوە دەچوە ئەم سەری بیری لە ژیانە ئاڵۆسکاوەکەی ڕابردوی شاڵ سەوز دەکردەوە ئەو جارانەی کە بەو جۆرە وێنەی مردوی دەنواند لە پڕێکا ئەو هیوایەی شەق دەکرد زیندو دەبووەوە کارەساتی ئەمجارەی تەواو خەرمانەی ترسناکیان هەڵدا بو هەرگیز بەو جۆرەی نەدی بو تەنیا جارێکی تر هەفتەیەك وای لێ هات جیهانی مێشکی لە مەداری خۆی دەرچو دەریایەکی خەمناك هێرشی بۆ دە هێنا و ڕاڕەوەکانی ژیانی دادەپۆشی هەر لەگەڵ یەکەم چرکەیەوە شێوا ژیان لە بەر چاوی بو بو بە تەڵەی تەقیو لە ناو ئەشکەوتە کەدا ڕاکشا و هاواری کرد زیرەی مەرگی پێ گەیشت پاش ساتێك لە قیژە کەوت چەمۆڵەی لە خۆی داو لە پەل وپۆ کەوت و سەدان وێنەی خەیاڵی کەوتبوە ناو نیگایەوە لە تاوان ئارامی لێ بڕاو لە ئەشکەوتەکە چوە دەر لەسەر بەردێك دانیشت و سەری خستە سەر ئەژنۆی هەردو دەستی بە سەریەوە گرت و توند گوشی و چاویشی لە خۆڵە کەوە بڕی بو ماوەیەك بێ وچان سەیری کرد لەوەوە بە بنی زەوی دا ڕۆچو هەتا سەر پشتی گاکە ئەوسا قریشکەیەکی کرد و بە هەرو دەستی سەری گوشی توند چاوی نوقاند تاریکی ڕەنگا و ڕەنگیان پیادا دەهات ئەمسەر و ئەوسەری جیهانی دەبڕی هێڵی ئیستیوا قولەی قاف لە پڕ لەناو گەرداوی دوای کۆتایی هێڵی سفرەوە دەکەوتە خوارەوە لە ناو گەردەلولی تەم و مژ دا دەسوڕایەوە دیسان دەکەوتەوە قیژە لە پڕێکدا تەخت لەسەر تەختە بەندەکە ڕاکشا توند سەری پیادا کێشرا بەوەش ئەو خەیاڵەی نەپچڕا

گەردیلەکانی ئاسمان و مانگ و مەریخ و زوحەل و هەر حەوت چینەی هەوا هەموی بەرچاوی گرت بەسەر ئەستێرەکانەوە وەکو مەلی خەیاڵی دەخولایەوە لە ناکاوێکدا کەوتە ناو دۆزەخ خێوێك هاتبوە بەرچاوی لاچونی بۆ نەبو بە ئامان و زەمان لە بەر چاوی نەدەفڕی و لە پڕ دەستی خستە بینە قاقای قرخە قرخی پێ خست قیژەی دەکرد دەکەوتە هەلەکە سەما ئەو لێی جیا نەدەبوەوە بە ناو خوێنەکەیدا هات و چۆی دەکرد تاڵە دەزوەکانی بەر چاوی خرا پتر تێك دە ئالآند ناچار بەسەر خۆڵ و دار و بەردا تلایەوە جەستەی سەر خوێن نیشت هۆشی بەخۆی نەما شاڵ سپی باوەشی پیا کرد لە ناو ئەشکەتەکەدا ڕایکێشا بەو جۆرە سێ شەو و ڕۆژ مایەوە لە ناو ئارەق و خوێناوی مەیودا شەلآڵ ببو لە پڕ بە قیژەوە هەستا سەری بە تاشە بەردەکاندا کێشا بە هەر چوار لادا خۆی کێش کرد دەتلایەوە سەرمەقولاتی دەدا جیهانی مێشکی لە مەداری خۆی دەرچو بو نەدەهاتەوە جێگەی خۆی لە پڕ جەستەی کەوتە خرۆش لەسەر بەردێك کرۆشکەی کرد لەوێش ئۆقرەی نەگرت کەوت شاڵ سپی ئاوی بەسەر و چاودا هەڵپرژاند نەختێك نانە ڕەقی دەر خوارد دا بە هیچ جۆرێك چاری نەبو بە دەردی شێخە پەڕۆی لێ بەسەر هات ئەویش دو ڕۆژ بەبێ هۆشی کەوت کاتێك ڕاست بوەوە لە ئەشکەوتەکەوە ڕا پەڕی یە دەر لەسەر تاشە بەردێك وەستا خەنجەرەکەی دەرکێشا پرۆڤەی جەنگی پێ دەکرد وێنەکانی بەرچاوی لەت لەت دەکرد و شەپۆلەکانی پێ دەدڕی وردە وردە هەنگاوی دەنا هەتا گەیشتە بەر ئەشکەوتەکە لە پڕێکدا کەوت خوێن لەسەریەوە فیچقەی کرد خەنجەرەکەشی لە دەستی پەڕی شاڵ سەوز بە هانایەوە چو بە مێزەرەکەی سەری بۆی بەست ئەوسا باوەشی پیا کرد و بردیەوە جێگەی خۆی بەو ئازارەوە خەیاڵەکانی مێشکی پچڕاند و بە یەکجاری چاك بو ماخۆلانی ئەم جارەی شاڵ سەوز وەکو ئەوەش نەبو هەرچی لە خۆیشی ڕادەما ترسێکی زۆر دەیگرتەوە قیژە و هاوارەکانیشی ئەو بەر بەستەیان دروست دەکرد بۆیە ناچار کەوت دو شەو و دو ڕۆژ ڕاکشا کاتێك ڕاچەنی قیژەیەکی کرد لەگەڵ ڕاست بونەوەدا سەری بە ئەشکەوتەکەدا درا خوێن فیچقەی کرد ئازارێکی وای پێ بەخشی خستیە سەرە مەرگەوە بەو ژانەوە بێ دەنگ بو شاڵ سپی سەری بۆ بەست بەمەش خوێنی نەوەستا ناچار نیوەی مێزەرەکەی سوتاند سوتوەکەی لەسەر برینەکەی دانا و بە نیوەکەی تری بۆی بەست ئەو کاتە خوێنەکەی گیرسایەوە و بێ هۆش کەوت پاش سێ کاتژمێر چاوی کردەوە هاتبوە وە سەر خۆی کە لە خۆی دەڕوانی پێ دەکەنی پاش ئەوەش هەتا یەك هەفتە هەر گێژ بو توانای ڕۆیشتنی نەبو لەو کاتەوە ڕوداوی وا تۆقێنەری بەسەردا نەهات بو تا لەم هەفتە مەرگاویەیدا بە یەکجاری خستی و پێش هاتێکی نەزانراوی دەخستە بەرچاوی شاڵ سپی هەزاران فلیمی ڕەنگا و ڕەنگ بەخێرایی بەلایدا تێ دەپەڕی ئەو ژیانە سەختانەی پێشوی دەهاتەوە بەرچاوی و ڕاچەنین و هەڵمەتە خێرایی شاڵ سەوز ڕاکردن بەسەر شاخ و لا پاڵ و گرد و تە پۆڵکەدا تاشە بەرد و تاوێر و دار و بنجگ و بەرزایی و نزمایی و سەرما و بەستەڵۆك و بەفر و باران و تەرزە ڕەشەبا و گەردەلول هەمو ئەو ساتانەی وەکو خێوی ئاسنین جیهانی دەدڕی و لە هەمو سەرمای شاخەکاندا تەنیا لە ژێر دشداشەکەیەوە شەڕواڵ و مراخانی یەکی لۆکەی لە بەر دەکرد ئیدی بێ پێخەف و ڕاخەر دەخەوت وەکو ئاسکی بەفر بێت سەدان شەو لە بەر ڕەهێڵەدا گەڕا و لە ناو تۆفاندا لە ئەشکەوتەکاندا زکری دەکرد و خەڵوەی دەکێشا بە دەگمەن ئاگری دەکردەوە مەگەر بۆ برژاندنی مەلێك چەرخە نەوتیەکەی داگیرساندایە و گڕی لە چیلکە و دار هەڵایسانایە هەمو ساتێك پێش بەفر بارین چەند ڕۆژێك شاخەکەیان دەماڵی دەوەن و گەلا و ڕەگ و پەل وپۆی داریان کۆ دەکردەوە ئەشکەوتەکەیان پڕ دەکرد جار جارە ئاگرێکیان دەکردەوە خۆیان لە بەردا گەرم دەکردەوە گۆشتی باڵندەیەکیان دەخستە سەر ئەو ڕچەیەیان تەنیا لە گردی گۆڕستانی شار شکا لێرە کەوتبونە ناو گۆڕەوە ئەو شەو و ڕۆژانەی بەفر گۆڕەکەی داپپۆشینایە لای زێوانەکەی مەرقەد لە ژێر چەترەکەیدا ئارامیان دە گرت شەوانی زستان و باران نەدەچونە ناو گۆڕەوە تەهلیلەیان دەخوێند ئەم ژیانەیان جیاواز بو لە ڕۆژ بەسەر بردنی ئەشکەوتەکاندا ئەو ساڵانەیان بەشێك بو لە مردنێکی ڕوت زۆر شەو بە برسێتی لەبەر کرێوەدا لەو شاخەوە خۆیان بە گوندیکدا دەکرد بنە تۆڵەیەك نان و کولێرەیان گرد دەکردەوە و بۆ ژوانەکەیان هەڵ دەگەڕانەوە بە نانە ڕەق و کولێرە و گژ و گیا دەژیان تەنیا لە مەرقەد و تەکیەکاندا چێشتیان دەخوارد میوە و سەوزەی شاخەکانیش بەلالۆك و گوێز و هەرمێ و ترێ و بە ڕەزە و کارگ و ڕێواس و هەنار و گێلاخە و سێو و هەڵوژە و بەهێ و کاڵەك و ترۆزی و پونە و کوزەڵە و شتی تر زۆر جار دەهاتنە سەر ڕێ یان ئیدی لە تەواوی خواردنی تر بێ بەش بون زستان کاتێك زەوی داپپۆشرایەوە دەکەوتنە کۆ کردنەوەی نان دەچون بۆ مەرقەدەکان یان گوندەکانی دەور و بەر ڕاتبەیان دەکرد دەگەڕانەوە شاڵ سەوز قاچی وەکو کەشتی وابون بە هەمو شوێنێکدا بازی دەدا دەفڕی

وەکو پێ نەخاتە سەر قورسایی بەرد و دار و خۆڵ تەنیا بە حەواوە بفڕێت هەمو ئەو شەوە سەختانە ئەو ڕاستییەیان دەگوتەوە شەوێك بە تەواوی ئەوەی سەلماند گژ و گیا بەفر گرتی شاڵ سپی لە برسان کەوت و پرزەی لێ بڕا شاڵ سەوز سەیری کرد فرمێسکی هەڵڕشت هێزی دایە بەر خۆی و پێتاوی پێچا و بە سەر شاخەکەدا دای کێشا خۆی کرد بە گوندێکدا لە ماڵێك بنە تۆڵەیەك کولێرە و نانی وەرگرت بە شاخەکەدا سەر کەوت کاتێك گەیشتەوە لای شاڵ سپی دەمە و بەیانی لەبەر تریفەی تاریك و ڕون دا بە زەردەخەنەوە لەو ئازارەی دەڕوانی نەك ئەوە چەند جاری تر بەو چەشنە شاڵ سەوزی بینی بە هەمان چەشن ڕاڕەوەکانی ژیانی دەبڕی بە ناو گەردەلول دا دەفڕی جەستەی مۆمیای بێ خۆراکی و بێ خەوی ببو توێخی قاچی ئەستور ببون بە پەڕۆی سوری بەر پێی دۆڵ و شیو و بەردەلان و لاڕێ و لا پاڵ و لوتکە و دامێن و قەدپاڵ وکون و قوژبن و کەلە بەر و ئەشکەوت دەگەڕا تکەی خوێن و عارەقی بەسەر سەرتاپای خاك و خۆڵ دار و بەردی دارژاند پاش گەشتێکی بیست و حەوت ساڵان سێ ساڵ بو هاتبوەوە گردی گۆڕستانی شار ئێوارە و بەیانی لەو دیمەنەی شاری دەڕوانی هەور و هەناسەی ئاگراوی بە ئاسمانەوە دەدیەوە دەکەوتە گریان پەڵەی شەهوەتی سپی ناوچەوانیان دەتەزاند هەفتەیەك بو زیادیان کرد بو ئاسمانی شارەکە بە پەڵەی سور و سپی تەندرا بو وەکو بروسکە دەهاتنە بەرچاوی و کوێریان دەکرد دیدەی بەتەواوی لێڵیان پیا دا هاتبو شاڵ سپی هەستی پێ کرد بو دەیزانی کە دەڕوانێتە دوکەڵ و چەرچەفی خوێناوی شار ڕۆشنایی دا دەپۆشێت چەند جار بە نابینایی بینی و باوەشی پێدا کرد پێنج ڕۆژ پێش مەرگی ئەو کوێری یە گرتی یەوە هەر کە لە گۆڕەکەی ڕا پەڕی گۆڕستانەکەی هەژاند هاوار و نالەی پەرش دەبوەوە گەلای دارەکان لە بەر تورەییدا دەوەرین ڕوی کردبوە شارەکە سەرتاپای جەستەی کەوتە سەر چۆقەی مەرگ وەکو شەقشەقە ڕادەوەشی بروسکەی مردنی شاراوە مۆسیقای مەرگی ناوەختەیان بە گوێچکەدا دەهێنا و لە جێگەی خۆیەوە کوێر بو ڕۆژان لەو کوێریە ڕزگاری دەبو ئەمجارە ڕۆشنایی لەچاویدا نەما لە تاوان دەستی خستە سەر قەراغی گۆڕەکە و پیایدا هەڵزنا و هاتە دەرەوە هەرکە هەنگاوێکی نا کەوت و تلایەوە و هاوارێکی کرد شاڵ سپی کتوپڕ چوە سەری ڕاستی کردەوە و شانی خستە ژێر باڵی لە سەر تەختە بەندەکە داینا ئەویش هەر دەلەرزی و شالاوی تۆقێنەری گۆڕەکەی چەرچەفی خەویان پیادا دەهێنا قامچی یەك لە دوای یەك لێیان دەدایەوە گورزی فریشتە بە ئاگرەوە بە جەستەیدا دەهات موەکانی دەسوتا لە پڕێکدا هەستی کرد دەخرێتە ناو تێزابەوە جەستەی دەبێتە قەرەبروت دوایی زیندو دەبێتەوە زۆر کات خەوی بەو گۆمەوە دەدی ساڵێك پتر بو ڕوانینی تەڵخ کرد بو لەو کاتەی بۆیان گێڕابوەوە دەمارەکانی خرۆشی گرت لێدانی دڵی توند تر بو جەستەی زنجیر کراو دەهاتنە بەرچاوی وێنەی ئەو کوشتارخانەیە لە خوێنەکەیدا دەگەڕا دەبو بە ئازارێکی بێ چارەسەر بە ڕێکەوت ئەوەی کەوتە بەر گوێ دو هەفتە لەوە بەر دو ژن توشی ئەو سزایەیان کرد بو لەسەر گۆڕێك دانیشت بون دەگریان و هاواریان دەکرد و دەکڕوزانەوە و قژی خۆیان دەڕنیەوە و دەتلانەوە بە دەنگی بەرز گۆڕستانەکەیان وروژاند بو شاڵ سەوز لەرز بە جەستەیدا دەهات لێیان نزیك کەوتەوە پیرێژنێکی حەفتا ساڵانە و ژنێکی قەیرە گۆنایان ڕنی بوەوە دەم و چاویان خوێناوی ببو لە پڕ ژنێکی پیر هات گۆچانێکی بە دەستەوە بو جلەکانی دڕاو و شیتاڵ چەند ملوانکەیەکی لە مل کرد بو لە دورەوە هەل هەلەی دەکێشا مندالان دوای کەوتبون هاواریان دەکرد: خاتە شێت ئەوەتا خاتە شێت.. ئەو ئاوڕی نەدایەوە یەکڕاست هاتە لای ژنەکانەوە قیژاندی: مەگرین کوا گۆڕی حەمەم مەگرین..ژنەکان حەپەسان ئەویش بە هەمو هێزی قریشکاندی کەوتە لاواندنەوە: حەمە تاقانەکەم کوا گۆڕەکەت دایکت شبر بێت حەمەکەم کوا گۆڕەکەت..بەو قسەیە هاری گرتی سنگی خۆی ڕنیەوە و هاواری کرد منداڵەکانیش بانگیان بە سەردا هەڵدا: خاتە شێت هێی هێی خاتە شێت.. خاتە لەشارەکەدا بەناو بانگ بو دو مانگ بو شێت ببو ڕۆژانی هەینی دەهاتە گۆڕستان قیژە و هاوارەکەی بە شاڵ سەوزی ناساند بو لەو ساتەشدا مێشکی جۆشاند سەرنجی بەلای خۆیدا کێش کرد وێنەی لەناو ئەو جەستەیەدا تەوابوەوە ئەویش پتر گەرم بو بو سەیرێکی ژنەکانی کرد و کەوتە قریشکە دوایی هێدی بوەوە کەوتە گۆرانی گوتن: کوڕی من بێ گۆڕە..حەمەی بە تێزاب سوتاو هێ خوا خوا..قیژەی بەرز بوەوە شاڵ سەوز هەر دو چاوی نوقاند ڕوی وەرگێڕا ژنەکانیش لە ترسان هەستان و ڕۆیشتن لە ساتێکدا سێ ڕەشپۆش وەکو ئالای تاریکی بەرز بونەوە خاتە بەرە و خوار کشا کفن پۆش بەو دیمەنە خوێنەکەی خرۆشا بە قریشکە و هاوارەوە خۆی لە ناو گلی گۆڕەکەیدا پەیوەستە کرد دەزولەی قسەکانی خاتە پەتی سێدارەیان بۆ هەڵدەخست ئاسمان لە بەر چاوی دەتوایەوە جەستەی خۆی لێ ببو بە جۆلانە و پیایدا هەڵواسرا بو گۆمێکی تێزاب لە ئاستیدا

بو فڕێ درایە ناوی و جەستەی توایەوە لە تاوا قریشکەی کرد و ئەوسا وێنەی ئەو بەندیخانەیەی هێنایەوە بەرچاو لاوێکی هەژدە ساڵان بە زنجیرەوە فڕێ درایە ناوی و دو ئەفسەر لەم لاو لایەوە وەستا بون دەمانچەکانیان ڕەنگی تێزابی گرتبو قاقایان دە کێشا لە پڕ زەنگێك لێ درا ئەفسەری یەکەم لاوێکی تری هێنا و پێی وت : ڕاستی بڵێ ناوی خۆت و ئەوانەی دەست نیشان کراون..لاوەکە پێکەنی خەندە سێبەری ئازارەکانیان نیشان دەدا ئەفسەری دوەم قامچیەکی لێداو نەڕاندی: تاوانت کردوە یاخی جەنابی (س) ئەفسەرت چۆن کوشت..لاوەکە زەردەخەنەکەشی کوشت گرژ بو وەڵامی نەدایەوە ئەفسەری یەکەم دەمانچەکەی خستە سەر سەری و پێی وت : چرکەیەکت ماوە داماو ڕاستی یان توانەوە..لاوەکە دانی جیڕ کردەوە ورتەی لە دەم دەر نەهات ئەفسەری دوەم پەنجەی بە زەنگەکەدا نا ئەوسا ئەویش فڕێی دایە ناوی کفە کف سوتا شاڵ سەوز بەو وێنەیە مێشکی خۆی گوشی توانای قیژەی نەما دەمارەکانی ئاوسا بون سەرتاپای ئاسمانی لێ بو بە تێزاب بەو ئازارەوە دەرپەڕی چوە سەر تەختە بەندەکە چرکەی لە خۆی بڕی جەستەی ئاوساوی ئەو ئازارەی پێوە دەردەکەوت لەم ساتەشدا وێنەی ئەو کاتەی زیندو دەکردەوە و شاڵ سپی بە دیاریەوە هەناسەی ساردی هەڵدەکێشا و بەسەر ژیانی ئازاراویدا دە چوەوە و بیرەوەریەکانی شی دەکردەوە ئەو ساتانەی لە بەردەمی ئەشکەوتەکەدا دادەنیشت و لە مەریخەوە هەتا جیهان و گەردون و ئەستێرە و دۆزەخ و بەهەشتی باس دەکرد تاقە شتێك کە نەدەچوە سەری باسی خۆی بو دەیوت: منداڵ و کوڕ و کچ..هەر وەکو دایك و باوك و منداڵی نە بو بێت شاڵ سپی زۆر جار دەیویست ئەو پرسیارەی لێ بکات ئەو هێزەی دەخنکا ئەویش ئەو نهێنیەی تەنیا لە بەر خۆیەوە هەڵدەڕشت : خوایە لە گۆڕ و گۆڕستان و ئەشکەوت دا سەوڵی تەنیایی لێ دەدەم نهێنی ئەم گەردونە وەکو لافاوی نوح وایە ملی دار و بەرد و دار و شاخ و کێو دەشکێنێ کەس سەر لە نهێنی گەردون دەرناکات خوایە خوایە. .لە تەواوی ئەو ژیانەیدا ئەو بیرە وەکو خێوەت دەوری تەنی بو هۆشی بە خۆی و ژیان نەما بو ڕاڕەوی تاریکی دو دڵی خستبویانە ناو جیهانێکی سەرگەردانەوە بە ناو تولە ڕێی دژواردا دەگەڕا حەشارگەیەك لە خۆی نەدەگرت تاقە سێبەرێکی ژیانی خەڵوەکێشی بو چەندە کۆششی کرد پلەی ڕوناکی گەردونی نەدیەوە جارێك بەو شەپۆلەوە تورەیی گرتی : مێشکم لە تەقیندایە ژیان بزر بوە سەیرە مادام مرۆڤ ناتوانێت سەر لە نهێنی ئەم گەردونە دەر بکات مانای هەست بە بونی خۆی ناکات نهێنیش بزرە . . دوای ئەوە هاواری کرد دەنگی بە ناو هەوا کەدا پەرش دە بوەوە گەیشتە دوا پێناسەی مرۆڤ : تەنیا لە کاتی لە دایك بون و مردندا بونی خۆی دەسەلمێنێ کە خۆی بێ هۆشە و ناتوانێ هیچیان بۆ بگێڕێتەوە ئەوەیە ئاوێنەی ژیان . . ڕوانینەکانی جیهان لە بەر چاوی تەڵخ بون جگە لە وانەش نهێنی خۆی حەشار دەدا شاڵ سپی هەوڵی دۆزینەوەی ناخی دەدا لەو هەمو ماوەیەدا هیچی بۆ نەدرکاند تەنیا یەکەم جار نەبێت کە چاوی پێی کەوت ئەو سەر گوزشتەیەی خۆی بۆ گێڕایەوە ئەویش گریا و دەستی بە سەر شانیدا کێشا و چەقۆی لە ژانەکانی خۆیشی دا: ڕۆڵە منیش جگەرم سوتاوە هاو ژانین . .تەنیا ئەوەی گوت ئەویش لێوی خۆی گەست ئیدی لەوە دوا ئەو پەردەیەی وەکو پێستی ژیژك دەردەخست شاڵ سپی نەی دەتوانی هیچ شتێکی بزانێت تەنیا هەستی بە تێکشکاندنی ژیانی کرد بو لەو هەفتەیەدا لە جەستەی خۆیدا گۆڕا بو گومانەکانی شاڵ سپی ژیانی شی دەکردەوە ئەویش بە جۆرێك شێوا بو هەر لە زرێپۆشەکانەوە هەستی بە ئاوێنە شکاوەکانی ژیانی کرد نهێنی تەرمەکان و چونی بۆ ناو شار لەو ساتەوە شاڵ سەوز لە بەرچاوی ببو بە ئەستۆڵی جەنگی گەردونی بە ئاشکرا ئەو وێنەیەی لێ دەبینرایەوە ئەوە لەلای خۆیشی ڕون بو دە ڕۆژ لەوە بەر توشی ئەو حاڵەتە ترسناکە هات دەمە و خۆر ئاوا ڕاپەڕی و چوە سەر دوندی گۆڕستانەکە ویستی بفڕێ باڵی کردەوە و ڕوی کردە بۆشایی جیهان لەو ساتەدا لاوێك لە دامێنەوە سەرکەوت هاواری کرد زنجیرەی بیرەکانی پچڕاند کاتێك سەیری کرد حەپەسا خوێن بە جەستەی لاوەکەوە بریسکەی دەدا کاتێك گەیشتە بەردەمی کەوت و دەمانچەکەی لە دەست پەڕی شاڵ سەوز هەڵی گرتەوە و باوەشی پیا کرد و بردی لە پاڵ مەرقەد دای نا لە گەڵ شاڵ سپی قۆڵی مراد خانیەکەیان بڕی گولەیەك لە دەستی چەپی درا بو نیوەی جامانەکەیان سوتاند و کردیان بە پلیتە لەسەر برینەکە دایان نا بە نیوەکەی تر بۆیان بەست بریندارەکە بەوە هاتەوە سەر خۆی لەتێك نانی دەرهێنا و کەوتە خواردنی ئەوسا داوای ئاوی کرد شاڵ سەوز نیشانەی مەرگی بۆ گرتەوە و ترساندی ئەویش بە شەکەتیەوە ڕاکشا لەو کاتەی سەری تەخت بو نهێنیەکی ئاشکرا کرد : دەمەوێت بڕۆم لێرە بم سورەکان دەمکوژن خوا ناناسن . .کفن پۆش ڕەنگی زەرد بو بە تورەییەوە لێی دوبارە کردەوە : سور کێیە؟ لاوەکە جۆش گرتی : دەڵێن خوا نیە . . کفن پۆش موی جەستەی ڕاست بوەوە وشەکانی لەگەڵ گڕی

دەرونیدا دابارین : ڕۆڵە ئەوان دەیڵێن تۆ مەیڵێ کفر مەکە خێرا تۆبە بکە . . لاوەکە لە ترسا چرپەیەکی کرد و ورتەی لە خۆی بڕی ئەوسا چاوی بڕیە تاریکاییەکە بە ئازارەوە ئێشکی گرت لە نیوە شەودا چرکەیەك لە لای ڕۆژهەلاتەوە پەیدا بو دەنگە دەنگ دەستی پێ کرد لاوەکە گورج هەستا دەمانچەکەی بە دەستەوە گرت و چوە پاڵ کێلێك لە کاتێکدا ناوی هاواری کەوتە بەر گوێ کتوپڕ دەنگی بەرز کردەوە : هاوار من شاهۆم . . چەکدارەکان بلاو بونەوە ئەویش یەکڕاست چوە ناویانەوە شاڵ سەوز سەیری کردن هەتا لە چاوی ون بون ئیدی بەو کرۆکەوە مایەوە بەیانی لەگەڵ شەفەقدا کۆمەڵێك چەکدار بەناو گۆڕەکاندا بلاو بونەوە یەکێکیان لە شاڵ سەوز هاتە پێشەوە : تۆ چیت لێرەدا . .؟ شاڵ سەوز بە توڕەییەوە وشەکانی لە دەم دەرپەڕی : کفن پۆشم . .چەکدارەکە پێکەنی بە گاڵتە جارێەوە پێی گوت : کفن پۆش مانای چی . .؟ شاڵ سەوز دەنگی بەرز کردەوە : مانای خوا پەرستی . . ئەویش دانی جیڕ کردەوە : من خوا دروستی نەکردوم خۆت گێل مەکە بڕۆ بەلای کارێکەوە . .بەم قسەیە خوێنەکەی گڕی گرت ئاگر بە بەرچاویدا دەهات لە پڕ توڕەیی گرتی : گەورەیی خوا لەوەدایە کە دیار نیە ڕۆڵە بەسە کفر مەکە. . ئەوەی گوت ژیان لە بەرچاوی تاڵ بو بە هەمو هێزی قریشکاندی وسەر بەرەو خوار بوەوە و هاواری کرد :خوایە شێی کفر بەلامدا هات بمپارێزیت . .سێ فیشەك بە سەریا هەڵتۆقی ئەویش لە سەر گردەکەی ئەوبەرەوە قاچی لە زەویەکە گیر کرد و دەردی دڵی خۆی بۆ شارەکە هەڵڕشت : ئەم شارە لە نێوان ئاگر و شەپۆلدایە جەستەی ژن و منداڵ دروێنە دەکرێت. .بەو قسەیە چوە نەدیویەوە مێشکی بە زەویەکەدا کێشا کاتێك چەکدارەکان گردەکەیان چۆڵ کرد ئەویش چوە سەر مەرقەد دەستی بە ئاسنەکانەوە گرت و کەفی دەرونی پەرش کردەوە :قوتبی زەمان تکاکارم بە با خوا بمکوژێ و لەم ژیانە ڕزگارم بکات تەمەنم حەفتا ساڵە کاتی مەرگمە. .توڕەیی گرتی و چاوەڕوانی گیان دەرچون جەستەی خستبوە سەر خرۆش لەو ساتەدا شاڵ سپی لە شار هاتەوە بەو پەشۆکاویەوە چاوی پێی کەوت وشك بو ویستی قسەی بۆ بکات کتوپڕ ڕێگەی لێ گرت : هیچم بۆ باس مەکە بەسە بەس باسی شارەکە مەکە . .شاڵ سپی بێدەنگ بو لەو ساتەوە گومانەکانی دەستیان پێ کرد بو لە مەرگە ساتی تری دەڕوانی بەسەر بیرەوەری شاڵ سەوز دا دەچووەوە ئەوەی ببوە نهێنی و کرۆکی گومانی شاڵ سپی چونی شاڵ سەوز بو بۆ شار بە درێژایی تەمەنی خەڵوە کێشی بیری لەوە نەکردبوەوە پێ بخاتە ناو شار و بچێت نانێکی تیا بخوات کەچی شەوێك لە خەو ڕاپەڕی و قریشکاندی هەر وەکو دەزو بە پەنجەیەوە گیرسایەوە بە ئاماژە شاڵ سپی تێگەیاند خۆی بپێچێتەوە لە ساتێکدا بە جوتە لەو ئەشکەوتە هاتنە دەر بە شاخ و لا ڕێ و دەشت و تەپۆلکەدا ڕێگەیان بڕی هەتا گەشتنە گردی گۆڕستانی شار شاڵ سەوز ئاسنەکانی مەرقەدی ڕاوەشاند لە بەر گومەزەکەدا تلایەوە شاڵ سپیش لاسایی ئەوی دەکردەوەپاش ئەوە دو گۆڕیان هەڵکەند تیایدا مانەوە ئەوە نهێنیەك بو لەلای شاڵ سپی نەیتوانی ئەو پرسیارەی لێ بکات هەتا ئەو پاش مانگێك ئەو نهێنیەی بۆ درکاند : ئەم زاتە کەمەند کێشی کردین شەو بە خەو پەلی گرتم تائێرە . . ئەمە ڕوبەرێکی نوێ ی بۆ شاڵ سپی کردەوە لەوە بەدواش لەو جێگەیەدا مانەوە شاڵ سەوز نیگای بۆ شارەکە هەڵدەفڕی کاتێك ئێواران گڵۆپەکانی شار هەڵدەکران سەیری دەکرد ئەوسا قسنەکەی ڕادەوەشاند پەیمانی بۆ دوپات دەکردەوە : گەرەم گەورەم قوتبی زەمان . . شاڵ سپی بەو قسانە پرسیاری بۆ دروست دەبو لە نێوان شاری خەڵوە و گۆڕستاندا جۆلانەیەکی دەدیەوە ئەویش تەنیا جارێك لە بەر خۆیەوە ئەو ڕازەی بۆ دەربڕی : خەڵوە و ئەشکەوت تەنیا باوەڕ زیاد دەکەن نهێنی نادرکێنن تەنها مرۆڤی خەڵوە کێش لە خوا نزیك دەکاتەوە . . ئەزمونی چەند ساڵەی ئەو بڕوایەی پێ هێنا بو هەر لەو کاتەی شێخە پەڕۆ لێی جیا بوەوە ئەو گومانەی بۆ دروست بو لە کاتێکدا بە گریانەوە ئامۆژگاری کرد : نهێنی تەنیا خوا پەرستی یە ئەوانی تر هەمو لە زانستی خوادان جیاوازی وەلی و ڕەشۆکی ئەوەیە ئەم نزیکە لە باوەڕەوە و پاکە . . ئەو قسەیە موی شاڵ سەوزی گرژ کرد ڕۆژ بە ڕۆژ گومانی پەرەی دەسەند هەتا ئەوانە و گەرداوی تۆڕی ئەفسانەیی ژیان ڕیشەی ژیانی لە ئەشکەوت دەرهێنا و هاتە ناو گۆڕستان چەند ساڵ لەناویدا ژیا دەزولەکانی مێشکی ئاڵۆز تر بون ڕۆژێك بە ئاشکرا ئەو ڕازەی دەربڕی : خوایە ئەمەش گۆڕستان نهێنی وەکو بونی خوا نادیارە مرۆڤ ناتوانێت بیاندۆزێتەوە . . دوای ئەوە ژیان لە بەر چاوی تۆرا خۆی بەمادەیەکی بێ گیان دەدیەوە و شاڵ سپی هەستی پێ کرد کە ئامانجی چیە هەر لە ڕوانینی لوتکە شاخی باکورەوە هەتا گڵۆپەکانی شار لەم ساتەشدا کە لێی ورد دەبوەوە نیگای دەشێوا هالاوێکی گوماناوی دەبینیەوە وەکو ژانەکانی بەو کەفەی سەر لێوی ببینێ لەوەوە سەیری گەشتە حەوت ڕۆژەکەی دەکرد دەیزانی ژیانی لە قاڵب دەرچوە لەگەڵ یەکەم چرکەی ڕاکشانی یەوە تەونچی نابینا لە خەیاڵ و بیر

و هۆشیەوە ئالا بون شەو و ڕۆژێك بێ هۆش كەوت خەوی بە گەردونەوە بینی كاتێك چاوی كردەوە كەوتە شەپۆلی مردن و ژیان حەوت ڕۆژ بەو جۆرە بو دوا ڕۆژ هەمو هیواكانی لەو خەوەدا هاتە دی كاتێكیش ڕاست بوەوە لە بەر چاوی دا دەخولانەوە دوای ئەوەی لە سەر تەختە بەندەكە ڕاكشا و قومێك ئاوی خواردەوە و بەسەر ڕوبەری ڕاست بونەوەی گۆڕەكەیدا چوەوە هەستی كرد بە شالاوی خوێن پڕ بۆتەوە بڕیاری دا نەچێتەوە ناوی و بەتەواوی مێشكی گوشرا و چاوی نوقاند شاڵ سپی لە لێواری گۆڕەكەی خۆیەوە سەیری كرد ئەویش چركەی لێوە نەدەهات بەو تاڵە دەزوەوە پەیوەستە ببو كە بە جەستەیەوە ئالا بو سات بە سات پتر دەیگرتەوە گەردون بەو دەزوانەیەوە پێچرا بو دەیویست شی بكاتەوە ئەویش دەئالۆزكا دوا جار دەزوەكان بە دەستیەوە تێك ئالان هەوا و ڕوبار و هەور و مانگ و ڕۆژ و ئەستێرە و زەوی بەو هێزەوە ڕاچەنی لە سوڕی شەو و ڕۆژێكی چركەیی دا گیانی دەرچو تەرمەكەش ئەو ڕاستیەیان دەگوتەوە جەستەی وەكو لۆكەی شیكراوەی دەنواند چوار پەلی ڕاكشا و وێنەی سرودی جەنگی جیهانی مۆسیقای مەرگی ناوەختەیان پەخش دەكرد پەنجەی بە جۆرێك تەخت ببون وەكو بە مارشی سەربازی ڕۆحی دەرچو بێت شێی تەرمەكەش وێنەی هالاوی بۆمبایان دەدایەوە شاڵ سپی لە ناو زەریای تابوتە نەدیوەكاندا دەیدیەوەجارێكی تر زیندو دەبوەوە دەمرد گیانی بە بەردا دەكرایەوە سەد سەدەی خەیاڵی چاوەڕوانی زیندو بونەوە و گیان دەرچونی شاڵ سەوزی دەكرد ئەویش هەیكەلێكی زیندو بو لەومەرگ و ژیانەوەیەدا بەری ڕۆشنایی هەمو جیهانی تەنی بو

***

9 هەمو شتێك

وەك تەڵە دەمی پرسیاری كردبوەوە سەر تا پا وێنەیەكی تریان گرتبو بەرد و دار و درەخت و كێل و گڵ و خۆڵ و مەل و گیاندار و مێر وسمۆرە و دڕك و گژ و گیا و كانیا و و وشكایی و سەوزایی و سروە و شەپۆل و با و خەزان و گەڵاو گۆپكە و گوڵ و خونچە و چەو و لم و بەرد و ئاسن و مرۆڤ و حەپە و دەنگ و ناڵە و هاوار و قیژە و پێكەنین و گریان و جریوە و فرمێسك و تەوژم و تەم و مژ و ئاسمان و خۆر و شە و و تاریكی و گلۆپ و دوكەڵ هەمو نیشانەی پرسیاری وێڵیان پێوە دیار بو وەكو شۆكەی پرسیاریكۆچەری بە سەردا ببارێت خۆر لەگەڵ خۆ خواردنەوەیدا بە زەردی لە تەرمەكەی دەڕوانی وەكو بانگەوازی ناشتنی بكات تەخت ببو سەر سنگی شەق دەهاتە بەر چاو هەواش شنەی دەهات وەكو بیەوێت ڕا پێچی بكات جیهان تەمی تاریكی دەكێشاو بەسەر تەرمەكەدا تەمێكی تاریك دەكشا لەگەڵ خوێنا و و پەڵە سپی و شین و سەوز و سور و ڕەش و ڕەنگی هەمەچەشنەی تری سروشتدا ئاوێتە ببون وەكو كفنێكی زیوینی بۆ بدورن ئەویش وەكو خۆی مابوەوە مۆمیا ببو تەنیا كەفەكەی لێوی وەكو فرۆ هەڵتۆقی بون پێستەكەی چرچ مێژوی تەمەنی حەفتا ساڵەیان دەنەخشاند موەكانی كرژ و ئەستور بێ هێز هەموی سپی ببون دانی ڕەنگ گرتو لەو تەمەنەدا تەنها شەش كاكیلەی كەوتبون ئەوانی دی بە ساغی مابونەوە سی ساڵ بو لە خواردنی گەرم بێ بەش بو چاویشی بچوك دیاریان دەدا بە قوڵایی دا ڕۆچو بون كەلەی سەری قوپا بو تاڵ تاڵە موی سپی پێوە دەبینرا خەزانی پیری ڕوتاندبویەوە سفت و لوس چرچی دەست و قاچ و ناو چەوانی گرمۆڵە ببون نینۆكی ڕەق هەڵهات بون ببونە ئێسكێكی ئەستور لە سەر تاپای جەستەیەوە

وشکی دەبینرا هاواری مەرگ لە موەکانیەوە دەردەکەوت دەمارەکانی نیشتبونەوە شوێنەوارێکی تاریکیان مابوەوە نیشانەی وەستانی خوێنە جماوەکەیان دەکێشا و لە کەف و کوڵ دامرکابونەوە ئەو خوێنە گەرمە نەبون کە شاخ و دەشت و کێوی ناوچەکەی پێوە دەگەڕا سەرما و گەرما و برسێتی و بێ ئاوی پێوە دەچەشت و هەمیشە جەستەی دەجوڵاو بەستەڵۆ ك و گەرما لە وەستانیان نەدەخست شاڵ سپی ئەو ڕاستیانەی دەزانی و شاڵ سەوزی لابو بە فریشتەیەك کە لە هەمو ساتێکدا بژی و ڕزگاری ببێ ئەو بیرەوەریەش کارێکی کرد بو باوەڕی بە مردنی نەدەکرد تویشە بەرەی ژیانی شاڵ سەوز ببونە زەخرەفەی بیر و باوەڕێکی پتەو ئالای مردنی لەسەر نەدەبینی و وای دەزانی سۆبر مانی مردن و ژیانە و پارتیزانی گۆڕ و گۆڕستانە و فریشتە و گەڕۆکی گەردونە ژیانی شاڵ سەوز ئەو بڕوایەیان پێ هێنا بو بۆیە چەندەی کرد وشەی مەرگ بە زاری دا نەدەهات زۆر جار دەیویست لاسایی ژیانی بکاتەوە دەچوە ناو گۆڕەوە هاوار و قیژە و خەوی قوڵی ئەوی دوپات دەکردەوە پە لوپۆی ڕادەکێشا و خۆی بە خۆڵەکەوە دەنوساند لە جیهانی خەو و ئەفسانەو خەیاڵی ئەودا دەتلایەوە کەچی نەدەگەیشتە ئە نجام لەو ماوەیەشدا هەستی بە تویشەیەکی دینداری دەکرد لە سێ ساڵی گۆڕستانیشدا فێری هونەری مردن نەبو نەیدەتوانی وەکو شاڵ سەوز لەرزین بخاتە جەستەیەوە لە سەیر کردنی ئەودا سەرسام دەما دوای قریشکە و هاوارەکانیشی دەچوە سەر بەردێك یا سەکۆیەك بە دەریای ئەو خەوە شە پۆلاویەی گۆڕەکەیدا دەچوەوە ماوەیەك خەریك دەبو پەل و پۆی بە هەواکەدا بڵاو دەکردەوە بێ ئارام مێشکی دەگوشی هەتا کارەساتێکی نوێ بەسەر ئەوەدا ڕادەبورد لەو ساتەشدا شاڵ سپی چاوی تێ دەبڕی دەکەوتە خرۆشی فڕین و بیری لە هێزێکی ئەفسوناوی دەکردەوە شاڵ سەوزی لەلا دەبو بە مەلی خەیاڵی گەردون سڵی لە گیانێکی تر دەکردەوە لە ناو جەستەی ئەودا دو ڕۆژ لەوەبەر ئەو هێزەی تیا بەدی کرد شەو و ڕۆژێك بەبێ جوڵە لە ناو گۆڕەکەیدا مایەو شاڵ سپی بە مردوی ژمارد و هاتە سەر ئەو ڕایەی کە گیانی دەرچوە ئەوە یەکە مجار بو لەنێوەندی ئەو خۆڵەدا بمێنێتەوە بەو جۆرە لە گرمەی خەوی تاریکدا پەلوپۆی درێژ بکات چرکە بە چرکەش زیاتر خۆی پەیوەستە خۆڵەکە دەکرد جەستەی لە ناو شە پۆلی خەیاڵدا تواوەوە هەورێکی سەر تاسەری هەڵمی لێ هەڵ دەستا و گۆشەکانی دەگرت دیوار و پەردە و چەرچەفی ون و ئاشکرا و ڕوپۆ و سێبەر و ڕەنگ و تام و بۆن و ڕوخساری سیواخ دەدا کتوپڕ خەوەکەی ئاڵۆزی کرد و جەستەی سوتاو گەردونی لەلا تێکەڵاو بو بەو شە پۆلە تاریکەوە لەگەڵ گرد بونەوەی خۆردا ڕا پەڕی و قریشکەی کردو چنگە کرێ و پەلهاویشتنی چاری نەبو نەیتوانی قاچ بهێنێتە دەر شاڵ سپی واقی وڕ ماو لە دڵەوە هاتە سەر ئەو ڕایەی شاڵ سەوز نامرێت و وەکو "خدری زینده" بە نەمری دەمێنێتەوە بەو هێزەوە پەلی گرت و ڕای کێشایە دەر ئەوسا بردی یە لای مەرقەد ئەویش ساتێك بە لەرزینەوە وەستا ئەوسا لە جێی خۆیدا تلیسایەوە شاڵ سپی باوەشی پێدا کرد و لەسەر تەختە بەندەکە ڕای کێشا و کەوتە هەناسە هەڵکێشان ئەویش چاوی نوقاند جەستەی لە چرکە کەوت هەناسەی خامۆش دیاری دەدا شاڵ سپی ئارامی نەماو سێ جار هاواری کرد : گەورەم .. گەورەم وەلی گۆڕستانە ئەبەدیەکان هەستەوە .. بەو هاوارەش هەر خامۆش بو لە پڕ گڕوگاڵێکی منداڵانەی کرد وەکو پیانۆی خواوەندی بەسەریدا بێت ئەویش لەرزی ئاو و کولێرەی بۆ هێنا و بە ئەسپایی بە گوێیدا چرپاند : گەورەم دو شەو و ڕۆژە نانت نەخواردوە و ئاوت نەخستۆتە دەمتەوە .. ئەو وشانەی گوت ئەو ئاگایشی لێ نەبو دیدە خامۆش و گوێ کەڕ و زمان لاڵ و جەستە بێ جوڵە ئەویش سەرسام مابو دو جاری لێ دوبارە کردەوە چاری نەبو ناچار پروش پروش کولێرەی بە دەمیەوە کرد پاشان دەستی خستە ژێر سەری بەرزی کردەوە و قومێك ئاوی بە دەمەوە کرد لەگەڵ ئەوەشدا هەر وەکو خۆی وابو کت و پڕیش پەل و پۆی جوڵانەوەی خرۆشی گرت شاڵ سپی دەستی گرت هەتا خستیە ناو گۆڕەکەیەوە ئەوسا پاشە و پاش بە گریانەوە هاتەوە دواوە ئەویش لە ئاسەواری خۆڵەکەدا خۆی پەیوەست کرد هەستی کرد بزمار ڕێژ کراوە پشت و سەر و سك و قاچی کەوتنە ژان شە پۆلێکی سڕ جەستەی گرتەوە وای زانی خوێن دای پۆشیوە ویستی ڕاست بێتەوە هێزی نەبو سات بە سات گۆڕەکە بە خوێن پڕ دەبوەوە هەتا بە تەواوی جەستەی بە نوقم کراوی هاتە بەرچاوی و لە هۆش خۆی چو بیست و چوار کاتژمێر لە ناو پلەی سەخت و دژواری لاسایی کردنەوەی خەونی ڕاستیدا بو هەمو ئەو سەودا سەری یەی سی ساڵ بو گەرداوی مێشکی داگیر کرد بو هەموی پرۆڤەی یەکجاریان پێ دەکرد سەرتا پای لەو خەونەدا هاتەوە بەرچاو کەل و شاخ و بنار و دەشت و دۆڵ و جۆگە و ڕۆژ هەڵات و ڕۆژ ئاوا و باکور و باشور و جیهان و هێڵە کۆتایی یەکان تەواویان ببون بە خۆڵە سور باوەکەی ژێر پێی و کت و پڕ هەموی بەسەر یەکدا تەقینەوە و زریکە لە جەستە مۆمیاکەی هەستا و لەو خەونە بێداری بوەوە ئەو

چەرچەفە سورە خوێناوییە لە جەستەیەوە دەئالاّ هەتا ڕاست بووەوە سەری ڕوشا و چڕ وچاوی خوێناوی بون دەستی بەناو هەواکەدا کێش دەکرد هەزاران نەشتەر و درکی ئەلّماس دەوریان تەنی بو بەهەر لایەکدا خۆی وەردەچەرخاند هەستی دەکرد نوکێکی تیژی لیّ هەڵدەچەقێت لەتاوا بە کولّ گریا و کرۆزایەوە شالّ سپی دەستی گرت و بردیە لای مەرقەد ئەویش پەڵەی فرمێسکی خوێناوی دەڕشت ئەوسا ڕوی وەرگێڕا شالّ سپی باوەشی پێدا کرد و لەسەر تەختە بەندەکە رایکێشا ولە ژێر دار قەزوانەکەوە هەتا نیوە شەو چاوی تیّ بڕی تیشکی مەرگاوی چاویان دەگرتەوە لەگۆڕەوە بۆ بێشکە و لەوەوە بۆ مردن لە نیگایدا دەپرینگایەوە لەم ساتەشدا جەستەی لەبەر دەمیدا کەوتبو مۆسیقای مەرگی ناوەختەی لە گۆڕستانەوە لێدەدرا ئەویش بێدەنگ و خامۆش و لە شێی تاریکی و تەم و مژی نادیاری سەر تەرمەکەیەوە هەناسەی مردن دەبینرا و تۆوی ڕاست بونەوەی گەشەی دەکرد وەکو چرۆی تازە دەردەهات لەبەر چاوی هەمو روانینەکان مژدەی لەدایك بونێکی نوێی پەخش دەکردەوە و روخساری ماتەمینی دەکشان و پەرش دەبونەوە وێنەیەکی کامێرایی خێرا بون تابلۆی ژیانە پر لە ئەشکە نجەکەیان نیشان دەدا وەکو جالّجالۆکە ئاسمانیان دەتەنی و زەویان داگیر دەکرد لە جەستەی دروست کەری گەردونەوە دەئالاّن هەمو شتێکیان دەخنکاند شالّ سپی چاوەکانی لێلّ ببون لە دار و درەخت و دەوەن و گولّ و بنجگ و کانیا و و چۆم و دەریا و تاڤگە و فوارە و شیّ و باران و بروسکە و رۆژ و مانگ و ئەستێرە وە پیا هات هەموی لە جەستەی شالّ سەوزدا بەسەر کردەوە هیچ شتێك لە ناواخنی دەرنەدەچو چۆن لەمێشك و دلّ و خوێنی شالّ سەوزەوە ئالاّ بو سی سالّ بو تالّ تالّ لە جەستەیدا خڕ دەبووەوە و مێشکیان دەتەنی هەتا بون بە شارای تەم و مژ و خومار و گەردەلول و خەزان و با و بۆران و تەقینەوە هەر لەو کاتەی گەواڵە گەواڵە لە دورگەکانی گەردونەوە کۆچیان دەکردە ناوی هێندەی تریان دەئاوساند پێشبینی گۆڕ هەڵکەنەکە و هەمو ئەوانە بەلایدا ڕابرد و بە هێزێکی خەفەوە قریشکاندی دوای ئەوە لەرز گرتی و یادی ئاراسی کەوتەوە وێنەی جەستە بە گولە دابێژراوەکەی دیەوە بە سینە شەق بوەکەیەوە سەر هەتا پا خوێناو بەو جۆرە لە گەڵیدا کەوتە قسە : ئای ڕۆڵەکەم ئاراس وەرە تۆی کۆرپەکەم من کەوتومەتە مەشقی مەرگی هەتایی لەم سەرە مەرگەدا باوەشم بۆ بگرەرەوە.. با دلۆپەیەك لە خوێناوی شەهادەتت بخۆمەوە رۆڵەکەم.. بە خەیالّ باوەشی پیا کرد لە پڕ ئاراس لەبەر چاوی گۆڕا وەکو کۆترێکی سپی سرك لە ئاسمانی روانینیدا نەخشی دەدایەوە دیقە بە دیقەی رۆحی باوکایەتی لە گەڵدا دەکرد وێنەی هەور دەکشا و دەبو بە دلۆپەی نەبین و باوەشە گەرمە حەسرەت کێشەکەی پڕ دەکردەوە و لە شێوەی ئەستێرەیەکی گەشدا روخساری دەنواند کۆرپەکەی تریشی لەگەڵیا ببوە پارچەیەکی تری گەردون و دوکەڵێکی رەشی لێدەکشا و بەناو پەلی ئاسمانەوە پەخش دەبووەوە و تارکایی دەخستە بەر چاوی و ویستی بە هێزی روانینی ئەو تاریکاییە پاکژ بکاتەوە و جیهان لە بۆگەناو بهێنێتە دەر وەکو راوچی گەردونی بە خەیالّ وێنەی کۆلارە تالّی دەزوی گرت بە دەستەوە و هەوڵی دا مەل و باڵندە و ئەستێرە گەشەکان پاکژ بکاتەوە سەدان تاڵە دەزوی تێك ئالاّو پەنجەی گرتەوە یەك بەدوای یەکدا دەکشان و لە هێڵەکانی فەزادا جیا دەبونەوە لە پڕ هەموی تێك ئالاّن ولە دەستی بەر بو چەندە هەوڵی دا چاری نەبو لە تاوا قریشکاندی و پاشان سەری بەرز کردەوە ئەوسا لە ناوەندی ئەژنۆکانیدا لە خۆڵەکەوە هیوا و ئاواتی را ڕفیوی دەدیەوە و بەو بیرەوە کەوتە دەریای خەیاڵەوە ئۆقرەی لە بەر بڕا لە پڕ دەنگی پیکابەکە دای چڵەکاند و لەرزی مەرگی خستە دڵیەوە کاتێکیش لە شار هاتەوە مۆسیقا ناکاتەکان لە دڵیدا دەخرۆشان ئەو لەرزە بو دەمارەکانی گرت جیهانی لیّ بو بە دەمی مشکێکی سەرەتا ناوی بەو قورساییەوە کەوتە سەر بروسکەی مەرگی ناوەختە جەستەی کەوتە سەر خرۆش وایدەزانی بلوێنێك نەشتەری تیّ هەڵدەچەقێت تەنانەت هەوایشی لیّ ببو بە شە پۆلی تیغی خوێناوی و هیچ پەناگایەکی لە بوندا نەدەدییەوە و بە حەژمەتەوە لەناو گیان و ناخی خۆیدا حەشاریدا و چوە ناو گۆڕەکەیەوە و راکشا هەزاران وێنەی رەنگا و رەنگ لەناو زەینیدا وێنەیان دەدایەوە و دەسوڕانەوە و چاو شارکێی مەرگیان بۆ دەکرد و سەدان ڕاوچی بە دەوریەوە خولیان دەخوارد ئەوە یەکەم جار بو بەو چەشنە خۆی لە دەریای ئاگر و ئاو و خوێن و گۆشت و قیژە و هاوار دا ببینێتەوە و بەو جۆرەش توشی کارەساتی وا تۆقێنەر نەهات بو گوێی بە قریشکە بزرنگێتەوە ئەوە لەلای بو بە موعجیزە و نەهامەتی بەو ترسەوە قریشکە لە سەر قریشکەی کرد هەتا تەواو جەستەی بە خۆڵەکەوە تێکەڵاو بو وەك بەشێك بێت لێی بەو جۆرە تەپ و تۆزی سەر نیشت بو سات بە ساتیش خرا پتری لێدەهات هەتا بەتەواوی وشك بو هێز و بڕست و توانای نەما و لە قیژە و هاوار و گڕ و گالّ و گریە کەوت و قاچی بۆ نەدەجولاّ و چاوی بۆ هەڵنەدەهات و شارای گۆڕکەی لیّ ببو بە قە پالّ ونوکە نەشتەری ئاگراوی

و جەستەی دەسوتاند بەو بارە ترسناکەوە چاوی لێك نا هەروەك و مێشکی لە کار کەوتبێت بەو جۆرە شەپۆلی خەوێکی کوشندەش داپپۆشی و توشی هەڵچونی دەریا و زەوی و ئاسمان و گەردون و جەنگە گەورەکان بو شالاو لە مێشك و دەمار و خوێنیدا هەڵدەکفا و بەناو لافاوی بێ ئامانەوە دەسوڕایەوە و گەردون و ژیان و مردن و گۆڕ و کۆشك و تەلار دەمارەکانیان دەگرتەوە مێشکی لە ئان و ساتی تەقیندا بون گریان دەسەند و فۆتۆی ژیانیان دەکوژاندەوە شەو و رۆژێك لەو شالاوە گڕاویەدا بو ئەو ساتە راست بوەوە ساتێك لە خۆی روانی لەناو شەپۆلی خوێناویدا خۆی دیەوە سات بە سات بەرز دەبوەوە ساتێك لە خۆی روانی هیچ شتێکی نەدەدی بەردەوام بۆ سەر لێواری گۆڕەکەی بەرز دەبوەوە هەتا هاتە سەر لێوار بەو جۆرە رۆژ لە دوای رۆژ رەنگی ئەو کارە سات و روداوانەی دەدایەوە و چرکەی ژیانی کۆتاییان پێك دەهێنا دوا جار شەو و رۆژێك لە سەر تەختە بەندەکە راکشا و نەفرەتی کردە گۆڕەکەی و بڕیاری دا جارێکی تر نەچێتەوە ناوی و بەیەکجاری نیگا و روانین و خوێن و ئێسقان و کەلە و مێشك و زمان و دەست و قاچی لەو خۆڵە تۆراند بەیەکەوە هەمو ئەندامەکانی مانیان گرت و بون بە مادەیەکی دژ بە خۆڵ و تەنیا لەسەر تەختە بەندەکە پشوی دەدا کاتێك قاچ و دەستی لە سەر درێژ کرد ئێسقانەکانی تەقین وەکو خۆی لەگەڵدا تێکەڵ بکات و بیکاتە ماڵی هەتایی خۆی و جارێکی تر چاوی لەسەر هەڵنەهێنێتەوە ومۆمیای مەرگی ئەو تاشە بەردە ببێت لەو ساتەشدا هەستی بە مۆمیا بونی خۆی کرد لە ناخەوە گریەی بێدەسەلاتی دەکرد پەڵەی جۆرا و جۆری دەرشت هێزێکی ژەهراوی تۆقێنەر ناخەکانی دەدڕی کەڕ و لاڵ و کوێری کرد بو ئەندامی جەستەی لە کار کەوتبون تەنیا قریشکەیەکی خەفەی مابو ناخی دەسوتاند وێنەی مەلۆتکەی تازە و مردویەکی دوا هەناسەی دەدا لەو ساتەشدا دوا زەنگی خنکا و مێشکی خۆی گوشی هەمو هەست و روانین و بیستن وجوڵە و بۆنی ببو بە کەفێکی خواوەندی تەنیا هەستی بەو تنۆکەیە دەکرد کەلەسەر لێوی نیشت بوەوە وەکو سەرەتان لەناخ و دەرونیدا پەرەی دەسەند و بە تەواوی بە جەستەیدا بلاو دەبوەوە و جەستەی بەو کە فاوە دادەپۆشرا هەتا تەواو تواندیەوە و بو بە شالاوێکی تر و هەمو گەردونی داگیر کرد لەو تەلە سکۆبەوە ئەفسانەی بە گەردونی بونی بۆ رسکا و خۆی لێ بو بە بیست و چوار پارچەی گەردون و کەسێتی گەورەی جیهانی و خەونی بە هەمویانەوە بینی هەر کاتژمێرە جارێك بیرۆکەیەکی داگیر دەکرد و لە پارچەیەکدا دەتوایەوە دوا جار هەموی بەسەر یەکدا تێك ترشان و شالاو و سروشت و جیهان و گەردونی پۆشی و بیست و چوار جار لەرزی و شریخە بە جەستەیدا هات لە گەڵ هەر شریخەیەکدا هەمو گەردونی دەدی و دوا جار گیانی دەرچو تەرمەکەی لەسەر تەختە بەندەکە بێ گیان بو پەنجەی بێ جوڵە درێژ ببون و قاچی وەکو خۆی دەهاتە بەر چاو شاڵ سپی لەگەڵ مۆسیقایەکی خەفەدا بە توندی قریشکاندی و بەسەر گۆڕستانەکەدا دەنگی حەوا دا و هاواری کرد : مرد وەلیەکەی شارەکە مرد و گیانی دەرچو لەگەڵ لەرزینی گەردون و مەرگە ناوەختەکەیدا هەزاران کێڵگەی پڕ زامی تری لە مێژودا هەڵکەند .. بە حەژمەتی ئەو هاوارەوە بە سەر سامیەوە وەستا شەپۆلی گومانی ئەزەلی گرتی گەواڵە هەوری ترسناك جەستەیان پێچایەوە و هەستی بەبێ هۆشی کرد و بروسکەی مەرگاوی لەناو پەڵە هەوری ترسناکەوە جەستەی دەگرت مێشکی بە قریشکەی شاڵ سەوزەوە راپێچ ببو گوێچکەی کەڕ دەبو وەکو ساروخی گۆڕستان و مەرگ و ژین لەبەر چاوی وەکو جاران گەردونی دەبڕی و زیندو دەبوەوە لەسەر تەختە بەندەکە هەڵدەفڕی و ئاسمانی تەی دەکرد و گڕ و گاڵی لێ بەرز دەبوەوە لە شەقەی باڵی دەدا بەو حەپەساویەوە دەستی گرت بە مێشکیەوە و هاواری کرد گۆڕستان لەرزێکی تێکەڵاوی گرت دارەکان بە کزەیەکی بە هێزەوە رادەوەشین لق و چڵ و پۆپ بە یەکدا دەدران گەڵای بێ نەوا دەوەری سەگ و تولە و توتك کەوتنە وەڕین مار و مێرو خۆیان لە کون خزاند وەکو باڵندە کۆچی سەر و ژوریان کرد شینە شاهۆکان لە شقەی باڵیان دەدا ساتێك بو بە حەواوە دەخولانەوە دەنوکیان گرتبوە سەر تەرمەکە ئەویش چرکەی راست بونەوەی رۆژانی رۆژی رابردوی لایدا بو چەند چرکەیەك بو باڵە فڕەیان دەکرد ناچار نیشتنەوە و باڵیان بەیەکدا داو پەڕیان بەسەردا وەراند لەگەڵ دەنگە خنکاوەکەی سروشتدا مۆسیقای مەرگی ناوەختەی شاڵ سەوزیان دەژەند چاویان پەڵەی تازیەی لێ دەبینرایەوە و نهێنی سەر تەرمەکەیان دەردەخست گڵۆپی شارەکەش هەڵکران لەگەڵ کۆچی خۆرەکەدا بە شەڕ دەهاتن دو هێز بون لەگەڵ مۆسیقای خامۆشی مەرگی ناوەختەدا تێکەلا و دەبون و بەشنەی بایەکی تیژەوە گۆڕستانەکەیان دەهەژاند .)